

**Vonzó és marasztaló község – ahol a
fiataloknak is biztosított a jövő**

Magyarkanizsa község fejlesztési stratégiája

2011-2020

Magyarkanizsa, 2011

This study is financed by the Hungary-Serbia IPA Cross-border Co-operation Programme
Ref.no.:HUSRB/0901/213/013/001-4.2-KANJIZA

Tartalomjegyzék

I. Bevezető

1. Köszöntő
2. Szerbia és az EU

2.1. Szerbia hozzájárulása a csatlakozási folyamathoz

2.2. Szerbia gazdasági potenciálját befolyásoló tényezők az EU vonatkozásában

2.3. Az Európai Unió Szerbiára vonatkozó regionális és fejlesztési politikája

3. EU 2020 stratégia
4. Metodológia
5. A jelenlegi állapot elemzése

5.1. Gazdaság

5.2. Mezőgazdaság

5.3. Környezetvédelem

5.4. Turizmus

5.5. Infrastruktúra

5.6. Vízgazdálkodás

5.7. Oktatás

5.8. Kultúra

5.9. Egészségügyi szolgáltatások

5.10. Szociális védelem

5.11. Sport

5.12. Ifjúság

5.13. Informatika

5.14. Községi közigazgatás

II. Magyarkanizsa község fejlesztési stratégiája

1. SWOT elemzés
2. Stratégiai célok

2.1. Táblázatos áttekintés

2.2. Stratégiai célrendszer kifejtése

2.2.1. Infrastruktúrafejlesztés

2.2.2. Energiahatékonyság maximalizálása

2.2.3. A gazdálkodás modernizációja

2.2.4. Versenyképes turisztika

2.2.5. Munkahelyteremtés

2.2.6. Otthonteremtés

2.2.7. Közszolgáltatások modernizációja

III. Csatolmányok

1. Forrástérkép

***Ahelyett, hogy előre aggódnánk,
jobb előre gondolkodni és tervezni.***
/Winston Churchill/

A modern üzleti gondolkodásmód tervezést igényel, annak érdekében, hogy egyrészt minden szükségletet átlássunk, másrészt minden rendelkezésre álló forrást és lehetőséget figyelembe vegyünk. Magyarkanizsa község 2010 júniusában kezdte meg a 2011-2020-as időszakra vonatkozó társadalmi-gazdasági fejlesztési stratégiájának kidolgozását. A stratégiai javaslat kidolgozása több, mint kilenc hónapig tartott, és a dokumentumot egyetemessége miatt folyamatosan revideáljuk. Fontos kiemelni, hogy a dokumentum általános társadalmi és politikai konszenzuson alapszik. A községi csapatnak, amely a stratégiát kidolgozta, tagja volt minden érdekelt szerv és intézmény képviselője, úgy a nyilvános, mint a magán és civil szférából.

A stratégia kidolgozásáért felelős Partneri Tanács, amely tagjait a polgármester nevezi ki, széles szakmai és főleg politikai konszenzuson alapul, amit alátámaszt az a tény, hogy minden parlamenti pártnak van képviselője a Tanácsban. Ez mind fontos előfeltétele a fejlesztési stratégia végrehajtásának, ami mindenképp a végcélja, valamint, hogy a szélesebb társadalmi közösség magáénak érezze ezt a dokumentumot. A stratégiai dokumentum a Szerb Köztársaság fejlesztési politikájára vonatkozó nemzeti és regionális dokumentumokkal, valamint a létező helyi szakterületi fejlesztési programokkal összhangban lett összeállítva. A dokumentum eredménye a specifikus célok és feladatok, valamint a meghatározott feladatok végrehajtásának érdekében elvégzendő aktivitások bemutatása minden meghatározott fejlesztési szakterületen. A cél elérése érdekében fontos a Községi képviselő-testület 2008. és 2010. évi kezdeményezésével összhangban, amelyet a Szerb Köztársaság kormányának nyújtottak be a közigazgatási területekről szóló határozat megváltoztatásának kapcsán, községünk Észak-Bácskai Körzetbe való besorolása, ahol a földrajzi és gazdasági helye van. Mivel a stratégiai dokumentum hosszab időközt ölel fel, nem tekinthető véglegesnek, annál inkább a lehetséges és meghatározott változások szükségleteinek megfelelően, így a dokumentum módosításai az újonnan felmerülő helyzethez való alkalmazkodását segítik elő.

Egy stratégia sikerességét könnyű lemérni. Az indikátorok akármelyik pillanatban precízen ki tudják mutatni, milyen mértékben valósultak meg stratégiai célkitűzéseink, és milyen mértékben javítottunk lakosaink életén községünk 13 településén. Magyarkanizsa Önkormányzata a következő időszakban arra fog törekedni, hogy a stratégia szövege ne csak elgondolás maradjon. A dokumentum erőssége abban rejlik, hogy tartalmazza a helyi közösség legfontosabb fejlesztési irányvonalait, a végrehajtásért felelős résztvevők ereje pedig az együttműködésben, a konszenzusban, a források ésszerű elosztásában, a sikeres pályázati tervezetekben és lobbiban rejlik, ami emlékeztet az óraműre – a legkisebb résznek is megvan a maga feladata, és hiányukban a mutatók nem mozognak. Ezen okok miatt a felvázolt célok megvalósítása közös feladatunk, amely folyamat során minden közreműködőnek fáradságot, erőt és határozottságot kell befektetnie.

Magyarkanizsa, 2011. december 31.

Nyilas Mihály, polgármester

2. Szerbia és az Eu

Szerbia Közép-Kelet-Európa déli részén fekszik, 7,4 millió lakosa több, mint 77 ezer km²-en él¹, államformája köztársaság. A használatban lévő pénznem a szerb dinár. A szerbek eredetileg kb. a 6-7. században telepedtek le a Balkánon, azóta többször tartoztak más nemzet uralma alá, majd 1918-ban létrejött a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság, mely később a Jugoszlávia nevet vette föl. A Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság 1992-ben szűnt meg, az ország ekkortól Montenegróval együtt alkotta a Jugoszláv Szövetségi Köztársaság nevű utódállamot egészen 2003-ig, amikor közös megegyezés alapján a Szerbia és Montenegró elnevezésű államszövetséggé alakultak. Montenegró 2006-os függetlenedése óta Szerbiának 8 szomszédja van: Magyarország, Horvátország, Bosznia-Hercegovina, Montenegró, Albánia, Macedónia, Bulgária és Románia.

Szerbia nem tagja az Európai Uniónak, de a csatlakozásra irányuló szándékát már régen kifejezte. Az Európai Unió tervei között a '90-es évek második fele óta szerepel a közösség Balkán államokkal való bővítése. A Szerbiával folyó tárgyalások már 2000-ben komolyra fordultak, 2003-ban Thesszaloníkiben pedig az Európai Tanács megerősítette azt a 2000-ben, Feirában történt véleménynyilvánítását, hogy a Balkán államok potenciális alanyai a bővítési folyamatnak. A stabilizációs és társulási megállapodások részei az Unió 1999-ben kidolgozott és 2003-ban hivatalos perspektívává vált Stabilizációs és Társulási Folyamatának (Stabilisation and Association Process – SAP) és az Európai Szomszédosági Politikának (European Neighbourhood Policy – ENP). Az ország vezetése 2004 óta fogalmaz meg éves akcióterveket, hogy végre tudja hajtani az Európai Partnerségi Együttműködésben vállaltakat. Ugyanennek a folyamatnak a részeként Szerbia megkezdte nemzeti törvényhozási rendszerének az Unió törvénykezésével való harmonizálását. 2005 júniusában a szerb kormány elfogadta a Szerbia-Montenegró államszövetség csatlakozási szándékát és elképzeléseit keretbe foglaló Nemzeti Stratégiát; ebben összegezték azokat a tevékenységeket, melyeket Szerbiának véghez kell vinnie a társadalmi, politikai és jogi szektorban annak érdekében, hogy felkészüljön 2012-re és megfeleljen az addigra az Unió által támasztott követelményeknek. A dokumentumban kidolgozták a prioritásokat, szem előtt tartva a közigazgatás EU-s normákhoz való igazításának igényét. Kihangsúlyozták, hogy a sikeres integráció előfeltétele a társadalom részéről mutatott erős támogatás, az EU-val kapcsolatos tudásbázis kiteljesítése, a megbízható és elfogulatlan információkhoz való hozzáférés és a kormány valamint a lakosság közötti nyitott párbeszéd megléte.

A SAP fókuszában a nyugat-balkáni országok állnak, számukra speciális Stabilizációs és Társulási Megállapodásokat (SAA) fogalmaztak meg. Az ország esetében a következő célokat jelölték meg:

1. támogatni Szerbia erőfeszítéseit a demokrácia és a jogrend erősítésében;
2. hozzájárulni Szerbia politikai, gazdasági és intézményi stabilitásához és a régió stabilizálásához;
3. megfelelő kereteket biztosítani a politikai párbeszédhez, támogatva a különböző politikai pártok egymáshoz való közeledésének fejlődését;
4. segíteni Szerbia erőfeszítéseit abban, hogy magasabb szintre emelje gazdasági és nemzetközi kooperációját, miközben közelíti törvénykezését a Közösségi normákhoz;

¹ Koszovó nélkül számítva

5. támogatni Szerbiát, hogy a működő piacgazdaságba való átalakulás folyamata befejeződhessen;
6. elősegíteni a Közösséggel való harmonikus gazdasági kapcsolat kialakulását, valamint a Közösség és Szerbia között a szabadkereskedelem fokozatos kifejlődését;
7. előmozdítani a Megállapodásban felölelt területeken való regionális együttműködést.

A Megállapodással kapcsolatos tárgyalások 2005. október 10.-én kezdődtek meg, de 2006. május 3.-án megszakad a folyamat, majd. 2007. június 13.-án a tárgyalások folytatódtak. A szerb kormány és az EU 2007. november 7.-én aláírta a Megállapodást (ez gyakorlatban Szerbia politikájának közelítését jelenti az uniós törvényekhez). Ennek aláírására, valamint a kereskedelemről és kereskedelemmel kapcsolatos ügyekről szóló ideiglenes megállapodás szignálására 2008. április 29.-én került sor Luxemburgban. Ezek hatályba lépését a tagállamok parlamentjeinek ratifikációjához kötték, ennek feltételül viszont – főleg holland és belga nyomásra – azt szabták, hogy Szerbia teljeskörűen működjön együtt az Európai Törvényszékkel. Hollandia blokkolta a SAA kereskedelmi részét. Ezt a merev ellenállást látva a szerb kormány 2008. októberében Belgrádban elfogadta az Európai Unióba való Integrációt segítő Nemzeti Programot (National Programme for Integration of Serbia with the European Union – NPI) és 2009. január 1.-től egyoldalú intézkedések keretében megkezdte az EU-val kötött időközi kereskedelmi megállapodás kereskedelmi részének végrehajtását. 2009. december 7.-én az Európai Unió Tanácsa döntött a kereskedelmi egyezmény életbe lépéséről és feloldotta a vízumkényszert, így december 19.-étől a schengeni övezet tagjainak területére már vízum nélkül tudtak utazni a szerb állampolgárok. Ez az ország számára nem csak a Schengen-fal lehullását jelentette, hanem a politikai elfogadottság erős jele volt és megmutatta, hogy a feltételek teljesítése valóban az Európába való integrálódáshoz vezet. A szerb kormány még 2002-ben megalakította az **Európai Integráció Tanácsát** a csatlakozás szükségességére vonatkozó nemzeti egyetértés elérésének reményében, ebben a tanácsadó testületben a szerb társadalom minden szektora képviselteti magát. A szervezet a miniszterek mellett szakszervezeti képviselők, érdekképviselői személyekből, a gazdasági kamara és a szerb tudományos és művészeti akadémia tagjaiból, kisebbségi és vallási közösségek küldöttjeiből, valamint a civil szektor és az egyetemi élet megbízottjaiból áll. A Tanács 2009 júniusában méltatta a szerb kormány korábbi erőfeszítéseit és felkérte azt a további integrációs lépések megtételére.

Az EU-ba való felvételi kérelmét Szerbia 2009. december 22.-én adta be és folyamatos tárgyalásokat tartanak az országon belül és az EU-ban is azért, hogy minél előbb megfeleljen a Koppenhágai Kritériumoknak, melyeket a közösség feltételül szabott az újonnan csatlakozó országok számára, és minden olyan normát és szabályozást átvettek, mely előírászerű kötelezettséget jelent. Szerbia felvételi kérelme eddig még nem jutott el az Európai Bizottsághoz véleményalkotás céljából, Hollandia 2010. június 14.-én egyezett bele a SAA ratifikációs folyamatának megkezdésébe². Az Európai Unió külügyminiszterei 2010. október 25.-én szimbolikus lépést tettek a szerb EU-csatlakozási törekvések elfogadása felé; Luxembourgban úgy döntöttek, hogy átküldik Szerbia uniós csatlakozási kérelmét a brüsszeli bizottságnak, ezzel úgymond méltányolva azt, hogy Belgrád „érett magatartást tanúsított” a párbeszédet kezdeményező közgyűlési határozat meghozatalakor. A szerb kormány tervei szerint a 2012-2015-ös periódusban kívánja az országot felkészíteni az Unióhoz való csatlakozásra. Ennek része

² A SAA-t – Szerbia mellett – máig 8 ország parlamentje ratifikálta, a teljeskörű ratifikációs folyamat 2010 végére befejeződhet.

kell, hogy legyen (a tagjelöltség megszerzése után) a már említett Nemzeti Program (NPI) átalakítása egy, a Közösségi Vívmányok Átvételét Szolgáló Nemzeti Programmá (National Programme for the Adoption of the Acquis – NPAA).

Összességében elmondható, hogy Szerbiának számos kihívással kellett szembenéznie az elmúlt pár évben, mégis igyekezett megtartani területi integritását és határozottan, vissza nem nézve halad az úton, mely végül az Unióhoz való csatlakozásban fog kiteljesedni. A 2008. januárjában tartott választások óta eltelt időszak volt a legprosperálóbb a csatlakozási követelmények teljesítését illetően, ezt a Bizottság által publikált 2009-es Haladási Jelentés is elismerte, legjobban pedig a kereskedelmi liberalizációban elért fejlődést üdvözték.

Szerbia hozzájárulása a csatlakozási folyamathoz

Egy 2009. novemberében végzett közvéleménykutatás eredményeként a lakosság 71 %-a támogatja az EU-ba történő belépést. Szerbia kormánya üdvözi a lakosság elkötelezettségét és igen komolyan veszi azt a kívánalmat, hogy már most, a csatlakozás jelenlegi stádiumában igyekezzen alkalmazkodni az Uniós normákhoz, előírásokhoz és hogy felkészüljön az Acquis majdani implementálására. Ennek megfelelően a 2000 óta készült stratégiákban meghatározóan vannak jelen azok az elemek, melyek előre vetítik az EU-s tagság feltételeihez való illeszkedést. Emellett különféle programokat és tervezeteket készítenek és alkalmaznak a közösségi normák átvételének megkönnyítésére.

A politikai döntésekben megjelenik az azon szerződéseknek, megállapodásoknak való megfelelés szándéka, melyek közösségi szinten érintik Szerbia jövőjét vagy melyeknek az ország aláírója lett. Létrehoztak továbbá szervezeteket, ügynökségeket, bizottságokat, melyek a előkészítési és később a csatlakozási folyamat megfelelő alakulásáért végeznek kiterjedt munkát.

Az Unióhoz való csatlakozás folyamatában rendkívül nagy szerepet játszik a Nemzetgyűlés hatáskörébe tartozó 15 fős **Európai Integráció Bizottsága**. Tevékenységét három csoportba lehet sorolni, a tagok először is olyan törvényjavaslatok és egyéb előterjesztések kidolgozásával foglalkoznak, melyek tartalmához az Európa Tanács normáit és az EU szabályozásokat figyelembe véve közelítenek. Másodszor tárgyalnak a tervekről, programokról és jelentéseket elemeznek a stabilizációs és társulási folyamat során, felülvizsgálják a társulási stratégiát és intézkedéseket, kezdeményezéseket javasolnak, hogy annak végrehajtása felgyorsuljon. Harmadszor pedig az Európai Parlamenttel és más országok parlamenti bizottságaival való nemzetközi együttműködést segítik annak érdekében, hogy a megélt tapasztalatok gazdát cseréljenek, a partnerségi kapcsolatok megerősödjenek és hogy az ország jobban átlássa a csatlakozási folyamat lépéseit.

Az Európai Parlamenttel való együttműködést a Nemzetgyűlés intézi rendszeres, éves találkozók keretében. Ezeken a találkozókön az EP dél-kelet-európához rendelt delegációja és a Nemzetgyűlés képviselői (akik főként a szerb Európai Integráció Bizottságának tagjai) ülnek össze és itt nyílik lehetőség arra, hogy szerb részről bemutassák a politika, a gazdaság és az emberi jogok területén megszabott előírásokban tett előrelépéseket a stabilizációs és társulási folyamat során, a másik oldalról pedig ekkor lehetséges értékelni és további iránymutatást adni Szerbia számára, ekkor fogalmazznak meg újabb, kölcsönösen elfogadott közleményeket a társulási procedúrával kapcsolatban. A Nemzetgyűlés képviselői ezen kívül a nyugat-balkáni államok nemzeti parlamentjeinek és a

tagországok bizottságainak képviselői számára rendezett interparlamentáris konferenciákon is részt vesznek.

Az Európai Integráció Bizottságának tagjai és a Nemzetgyűlés egyéb munkavégző szervei aktívak a regionális kooperáció szintjén, ez a külpolitika egyik legfontosabb prioritása a társulási folyamat során. Az Európai Unióba való integrálódás folyamatában a Parlament szoros kapcsolatot tart fenn civil szervezetekkel és nemzetközi szervezetek szerb küldöttségeivel, közös projektek kidolgozásában, hogy megszervezzék a törvénytervezetekre vonatkozó, az Európai Integrációs Bizottság ülésein tartott nyilvános vitákat, beépítve az uniós ötleteket és értékeket a munkafolyamatba és közelebb hozva azokat a szerb lakosokhoz. Az Európai Integrációs Részleget 2005-ben alapították a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériuma keretein belül azzal a céllal, hogy szakmai segítséget nyújtson az Európai Integrációs Bizottság tagjainak és egyéb képviselőknek az EU integrációs folyamatot illetően. A részleg legelsősorban a törvénytervezeteknek és az előterjesztett kiegészítéseknek, módosításoknak az uniós törvénykezéshez való közelítését felügyeli, fő feladata a végrehajtói hatalom parlamenti felülvizsgálatának szakértői támogatása.

Az integrációs procedúra szintén markáns eleme lett a **Külügyi Bizottság** azzal, hogy tanácskozik a törvénytervezetekről, egyéb előterjesztésekről, általános intézkedésekről és a külpolitika legfontosabb kérdéseiről. A Bizottság emellett javaslatokat tesz a Nemzetgyűlésnek az alkalmasnak talált törvényekre vonatkozóan. Az uniós csatlakozás folyamatához és a folyamatra vonatkozóan elfogadott kötelezettségek implementálásához a szerb kormány új koordinációs mechanizmust alakított ki a Bizottság által megfogalmazott Következtetések³ és két törvény⁴ elfogadása után. Ezek a törvények formálják és újradefiniálják a következőkben felsorolt szerveket azzal a céllal, hogy megfelelő szintű legyen a folyamat-koordináció és -kontroll:

- Az EU Csatlakozási Folyamat Koordináló Szerve (röv.: **Koordináló Szerv**) – állami szerv, mely minden, az EU integrációval kapcsolatos ügyet megvizsgál, ellenőrzi az államigazgatási szervek tevékenységét (tagja a kormány alelnöke, a külügyminiszter, a belügyminiszter, a pénzügyminiszter, a gazdasági és regionális fejlesztési miniszter, az igazságügyi miniszter, a mezőgazdasági, erdőgazdasági és vízgazdálkodási miniszter, a kereskedelmi és szolgáltatási ügyekért felelős miniszter és az Európai Integrációs Iroda igazgatója). A Koordináló Szerv 90 naponként beszámol munkájáról a kormánynak.

- A Koordinációs Szerv Szakértő Csoportja (röv.: **Szakértő Csoport**) – vezetője az Európai Integrációs Iroda igazgatója, tárgyalásra összehívott munkacsoport-vezetőkől áll, a csatlakozási folyamat horizontális koordinációjának legfontosabb szerve.

- Szakértői Alcsoportok – melyek ténylegesen a csatlakozási tárgyalásokhoz összeállított munkacsoportok lesznek, mintegy koordinációs kulcsszerepet betöltve az EU acquis különböző területein. Minden csoport felelős lesz egy tárgyalási témakörnek az acquis-szal való harmonizációjáért.

³ A Tanács 2006. június 12-i következtetéseiben tudomásul vette a montenegrói parlament nyilatkozatát és a szerb parlament határozatát, és kinyilvánította, hogy az Európai Unió és tagállamai úgy határoztak, hogy Montenegróval mint szuverén, független állammal fejlesztik tovább kapcsolataikat.

⁴ Információ Új Koordináló Szerv Alakításának Szükségességéről Szerbia EU csatlakozási folyamatában; Döntés a Koordináló Szerv Felállításáról az EU csatlakozási folyamathoz (megjelentek a Szerbia Hivatalos Újságában – nr. 95/2007)

- A vonatkozó minisztériumok és államigazgatási szervek európai integrációs/kapcsolattartó egységei, melyek koordinátorokból és kapcsolattartó személyekből tevődnek össze.

- Albizottságok – melyeket a SAA implementálására alakítanak meg. Tagjai lesznek a Szerb Kormány és az EU megbízottai paritásos alapon. A szerb küldöttek elnöke vállalja a felelőséget az albizottságok szerb részeinek tevékenység-koordinálásáért. Ezt az elnököt a kormány nevezi meg az albizottságok megalakítása és a feladatkörök kijelölése után; kötelezően miniszteri pozícióban lévő egyént kell, hogy jelöljenek, akinek fő kompetenciái közé tartoznak azok az ismeretek, melyek az albizottságok kompetenciáját képezik.

Az új mechanizmus kialakításakor Szerbia figyelembe veszi és hasznosítja a Franciaországban és Szlovéniában alkalmazott legjobb gyakorlati elemeket; ezeknek az országoknak a szakértői rendkívüli mértékben járultak hozzá szakmai megjegyzéseikkel az új koordinációs mechanizmus kialakításához a CARDS program által finanszírozott **TWINNING program** keretében.

Az új koordinációs mechanizmus centrumában, mint fő koordináló szerv az **Európai Integrációs Iroda** áll, mely a kormánynak nyújt egyfajta szolgáltatást. Az Iroda vezetője az igazgató, akit a kormány jelöl ki öt éves periódusra.; státuszát tekintve hivatalnok a megfelelő szakmai hozzáértéssel és politikai függetlenséggel. Az igazgatónak ugyanolyan hatalma van a szolgáltatás vezetésében, mint bármely miniszternek a saját minisztériuma élén, beszámolóját a kormánynak és annak elnökének adja le. Az Iroda olyan szakmai, adminisztratív és operatív feladatokat lát el, mint:

- a társulási és csatlakozási folyamat koordinálása, monitoringja és jelentéskészítése;
- az EU-val való tárgyalások koordinálása;
- a SAA implementálása és az általa létrehozott közös hatóságok munkájának koordinálása;
- az EU csatlakozási folyamat vonatkozásában születő stratégiai dokumentumok előkészítésének koordinálása;
- a szerb államigazgatási szervek, az Európai Bizottság és egyéb EU-s szakértői szervek közötti kooperáció, valamint a tagállamok, a tagjelöltek és a potenciális tagjelöltek közötti, – a társulási és csatlakozási folyamat során létrejövő – technikai és szakmai kooperáció koordinálása együttműködve a Külügyminisztériummal és tájékoztatva azt a tevékenységekről;
- a szerb rendszabályoknak az Uniós normákkal és szabályozásokkal való harmonizálásának ösztönzése és monitoringja, az EU és a közvélemény tájékoztatása;
- a minisztériumok és speciális szervezetek támogatása a szabályoknak az EU-s előírásokkal való harmonizálásában;
- a minisztériumok és speciális szervezetek kötelezettség-teljesítéseinek monitoringja a társulási és csatlakozási folyamat során;
- az EU-s előírások nemzeti változatának a fordításának és elkészítésének, valamint a szerb törvénykezés az EU egyik hivatalos nyelvére való lefordításának koordinálása;

- a közvélemény informálása és a társulási és csatlakozási folyamat során történő tevékenységek promotálása;
- Az EU-hoz akkreditált szerb küldöttséggel való kooperáció a Külügyminisztériumon keresztül, a társulási és csatlakozási folyamat során;
- az EU-s témák területén képzések szervezése a kormány szolgáltatási szerveivel és egyéb államigazgatási szervekkel kooperációban.

Az Iroda egyéb tevékenységeket is folytat a társulási és csatlakozási folyamat több területén, melyeket a kormány jelöl ki számára. Többek között együttműködik a Külügyminisztériummal és más jelentős államigazgatási szervekkel is. Belső szervezetét szeretné az új koordinálási mechanizmushoz igazítani, a nyitottság és az átláthatóság elveinek megfelelően igyekszik bepillantást engedni tevékenységeibe a legszélesebb körű nyilvánosság számára. Az Iroda számos civil szervezettel, akadémiai intézettel, szakszervezetek képviselőivel valamint szakmai szervezettel áll együttműködésben, kooperál továbbá a **Vajdaság Végrehajtó Tanácsának Európai Ügyek Irodájával** az EU integrációt érintő feladatokban. Az Iroda kiemelkedő mértékben járul hozzá a vidéki adminisztráció kapacitásainak erősítéséhez, kapcsolt projektek megvalósításához regionális és egyéb európai partnerekkel és segíti a kulcsfontosságú európai és egyéb nemzetközi intézetekkel való kooperációt. Az Európai Integrációs Iroda egyik legfontosabb eredménye, hogy kezdeményezése hatására alakult meg Szerbiában az Európai Integráció Tanácsa, melynek tagjai között miniszterek és egyéb politikai vezetők mellett megtalálhatók szakszervezetek, egyetemek, tudományos intézetek, vallási és kisebbségi közösségek képviselői, de az Iroda elnöke is tag. Számos feladata van a Tanácsnak; itt készítik az EU-hoz való társulási és csatlakozási folyamat stratégiai lépéseinek felülvizsgálatát, az általános nemzeti konszenzus megteremtését elősegítő intézkedések előterjesztését, de itt végzik a kormány és egyéb államigazgatási szervek integrációs tevékenységének hatékonyságát növelő tanácsadási és szakértői feladatok ellátását is.

A kormány 2007 decemberében fogadta el az döntést az **EU-s Pénzügyi Alapok és Fejlesztési Támogatások Programozását és Menedzsjét Végző Bizottság** felállításáról, annak érdekében, hogy fejlődés menjen végbe a programozás-programkészítés folyamatában és az IPA által biztosított támogatás felhasználásában, mely rendelet megkívánja a dokumentumvázatok potenciális „donoroknak” való bemutatását és prioritások kijelölését indítványozza a nemzetközi (főleg az IPA) támogatások megfelelő elköltése végett. Emellett – a hatékony és koordinált IPA programozás folyamatát elősegítendő – öt szektorközi projekt-csoport alakult gazdaság- és humánerőforrás-fejlesztésre a következő témákban: regionális, vidéki és helyi fejlesztés, infrastrukturális fejlesztés, államigazgatási és jogrend reform az éves IPA programozás prioritásaira adott ajánlások céljával, a projektjavaslat-tervezetek céljainak értékelése és azok harmonizálása a Nemzeti Integrációs Program, az Európai Parlament és a Stabilizációs és Társulási Megállapodás által meghatározott prioritásokkal és egyéb stratégiai dokumentumokkal, a programozás folyamatában felmerülő problémák azonosítása és a vonatkozó fejlesztést előmozdító intézkedések előterjesztése.

A Szerbia kormánya és az Európai Bizottság között fennálló keretszerződésnek megfelelően – mely szabályozza az EU által nyújtott pénzügyi támogatások implementálását – Szerbia elfogadta a kötelezettséget, mely szerint decentralizált rendszert épít ki az EU támogatások menedzselésére. Első lépésként kinevezték Božidar Đelić-et, a kormány alelnökét a Nemzeti Akkreditációs Hivatalnak (SAO)

posztjára. Emellett olyan egységeket alapítanak, melyek feladata a az EU-s pénzügyi alapokból finanszírozott projektek programozása és végrehajtása.

Szerbia gazdasági potenciálját befolyásoló tényezők az EU vonatkozásában

A **Kisvállalkozások Európai Chartája** egy, a Lisszaboni Stratégia keretében megfogalmazott dokumentum, mely irányelveket jelöl ki a vállalkozói kedv, valamint a kis- és középvállalkozások fejlesztésének támogatására vonatkozó politikák népszerűsítésére 10 kulcsterületen: vállalkozói oktatás és továbbképzés, olcsóbb és gyorsabb cégindítás, jobb szabályozás és törvénykezés, szakmai tréningek elérhetősége, az online hozzáférés fejlesztése, az egységes piac lehetőségeinek hatékonyabb kihasználása, adózás és pénzügyi kérdések, a kisvállalkozások technológiai teljesítményének erősítése, sikeres e-üzleti modellek és legmagasabb szintű kisvállalati támogatás, valamint a kisvállalati érdekek erősebb, hatékonyabb képviseletének kialakítása uniós és nemzeti szinten. A nyugat-balkáni országok, köztük Szerbia a dokumentum jóváhagyását a thesszalóniki-csúcstalálkozón fogadták el. Így a Kisvállalkozások Európai Chartája vált a kis- és középvállalkozások fejlesztési politikájának referenciakeretévé, az implementálási folyamat pedig a tagjelölt, valamint a potenciális tagjelölt országokra vonatkozó EU integrációs folyamat haladásának egyik monitoring eszköze lett. Annak érdekében, hogy a Charta implementálását tekintve objektívan tudják felülvizsgálni az előrelépési folyamatot a Nyugat-Balkánon, kialakítottak egy kritériumrendszert (a **KKV Politikai Index-et**), mely segíti a jelentések pontos elkészítését. A 2008-as összefoglaló szerint Szerbia az azt megelőző két évben számos területen jelentős előrehaladást mutatott és a Kisvállalkozások Európai Chartája implementálásának folyamatában az ország érte el a legnagyobb előrelépést a Nyugat-Balkánon. Szerbia gyorsan a megvalósítás útjára lépett; különösen jellemző ez olyan területeken, mint az innovatív és kezdő vállalatok támogatása, az üzleti szolgáltatások nyújtása, az online adatbázisokon keresztüli információ-terjesztés, vagy a KKV-politikákkal kapcsolatos, köz- és a civil szféra közötti párbeszéd népszerűsítése. Ebben az időszakban az ország folyamatosan növelte eredményeit egy sor olyan szektorban, ahol egyébként is pozitív volt a mérleg, ilyen a vállalatok bejegyzése és az export promotálása. Végül a 2009. júniusban tartott miniszteri találkozón a Nyugat-Balkán és az Európai Bizottság képviselői úgy határoztak, hogy a „Small Business Act (SBA)”, vagyis a „Gondolkozz előbb kicsiben” elnevezésű kisvállalkozói intézkedéscsomag fogja felváltani a Kisvállalkozások Európai Chartáját és ezáltal a Nyugat-Balkán vállalkozói referenciakeretévé válik. Középpontjában az a meggyőződés áll, hogy a kkv-k számára a legjobb feltételek megteremtése attól függ, hogy a társadalom mennyire ismeri el a vállalkozókat. A társadalomban uralkodó általános vélekedésnek ösztönöznie kell az egyéneket arra, hogy vonzó lehetőségként tekintsenek a saját vállalkozás elindítására, és a társadalomnak méltányolnia szükséges, hogy a kkv-k jelentős mértékben hozzájárulnak a foglalkoztatás bővítéséhez és a gazdasági jóléthez. A „kkv-barát” környezet megteremtése szempontjából döntő fontosságú, hogy megváltozzon a vállalkozók szerepéről és a kockázatvállalásról alkotott vélemény, ehhez viszont szükség van a média és a közigazgatás támogatására. A **Small Business Act** intézkedéscsomag a vállalkozásokkal kapcsolatos általános politikai megközelítést kívánja javítani, és a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elv rögzítésére törekszik a politikaalkotásban – a szabályozástól a közszolgáltatásokig. Az SBA új politikai kereteket teremt, amely integrálja a már létező vállalkozáspolitikai eszközöket és a modern kkv-politikára támaszkodik. A kezdeményezésnek adott szimbolikus „Small Business Act” elnevezés azt a politikai szándékot fejezi ki, hogy elismerést kapjon a kkv-k központi szerepe az EU gazdaságában, továbbá, hogy az EU és

tagállamai számára most először átfogó politikai kereteket alkossanak. Ennek érdekében az EU 10 elvet fogalmaz meg:

- I. Olyan környezetet kell teremteni, amelyben a vállalkozók és a családi vállalkozások boldogulhatnak, és amely díjazza a vállalkozói készséget.
- II. Biztosítani kell azt, hogy a csődbe jutott becsületes vállalkozók gyorsan megkapják a lehetőséget az újrakezdéshez.
- III. A „Gondolkozz előbb kicsiben!” elvnek megfelelő szabályokat kell alkotni.
- IV. A közigazgatási rendszereknek meg kell felelniük a kkv-k szükségleteinek.
- V. A szakpolitikai eszköztárat hozzá kell igazítani a kkv-k szükségleteihez: meg kell könnyíteni a kkv-k részvételét a közbeszerzési eljárásokban, és jobban ki kell használni a kkv-k állami támogatásának lehetőségeit.
- VI. Meg kell könnyíteni a kkv-k finanszírozáshoz jutását, továbbá olyan jogi és üzleti környezetet kell teremteni, amely támogatja a kereskedelmi tranzakciókhoz kapcsolódó fizetések időben történő teljesülését.
- VII. Segíteni kell a kkv-kat abban, hogy nagyobb mértékben élvezhessék az egységes piac nyújtotta előnyöket.
- VIII. Elő kell segíteni a kkv-k szaktudásának fejlesztését és az innováció valamennyi formáját.
- IX. Lehetővé kell tenni a kkv-k számára, hogy a környezetvédelmi kihívásokat üzleti lehetőségekké alakítsák.
- X. Ösztönözni és támogatni kell a kkv-kat, hogy részesüljenek a növekvő piacok előnyeiből.

Az Európai Unió Szerbiára vonatkozó regionális és fejlesztési politikája

Az EU Nyugat-Balkánnal való kapcsolatának prioritása a stabilitás és béke elősegítésében fejeződik ki, a közösség 1991 óta támogatja elkötelezetten a területet különböző segélyprogramokon keresztül (megközelítőleg 6,8 milliárd Euro értékben). A **CARDS** (Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilisation) programon keresztül 4,65 milliárd Euro érkezett a régióba a 2000-2006-os periódus során a befektetéseket, az intézményépítést és egyéb lépéseket támogatandó, hogy megvalósuljanak a következő célkitűzések:

1. rekonstrukció (a délszláv háború által sújtott térségek újjáépítése), demokratikus stabilizáció, megbékélés, valamint a menekültek és a kitelepítettek visszatérésének a támogatása;
2. demokratikus intézményrendszer és jogrendszer kialakításának a támogatása (beleértve az EU normáival és felfogásával való harmonizációt), amely megszilárdítja a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogokat és a kisebbségi jogokat, elősegíti a civil társadalmak megbékélését, megteremti a média függetlenségét és a szabad piacgazdaság működését, valamint megerősíti a szervezett bűnözés elleni küzdelmet;

3. fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés strukturális reformmal egybekötve;
4. szociális és humán-fejlesztés („social and human development”) támogatása, különös tekintettel a szegénység csökkentésére, a nemek közötti egyenlőségre, az oktatásra és a természet rehabilitációjára;
5. térség országai egymás közötti kapcsolatainak a fejlesztése, valamint a térség országai és az EU együttműködésének szorosabbra fűzése;
6. regionális, államok közötti és határokon átívelő együttműködések előmozdítása.

Az EU CARDS fő célja, hogy pénzügyileg támogassa a térség államait a Stabilizációs és Társulási Folyamat végrehajtásában. A programciklus-menedzsment (PCM) első lépése a „Regionális stratégiai tanulmány” (Regional Strategic Paper) elkészítése volt, amelyet az Európai Bizottság vállalt magára, és amely a 2000-tól 2006-ig terjedő időszakot foglalta magába. Ez tartalmazta az EU Nyugat-Balkánra vonatkozó érdekeit, céljait és stratégiai keretet adott a CARDS támogatási programok kidolgozásának. A regionális stratégia tartalmazta azokat az együttműködési területeket is, amelyeket sokkal hatékonyabban lehet megvalósítani regionális, országokon átívelő keretekben, mint országos szinten. A PCM második lépése a CARDS régióra vonatkozó többéves indikatív programja (Multi-Annual Indicative Programme) lett, mely szintén a 2002 és 2006 közötti időszakra vonatkozott. A PCM harmadik lépése a régióra vonatkozó akció-program volt, amely egyéves időszakra szolt (Annual Action Programme). Az akció programok minden esetben a többéves időszakra kialakított indikatív programokon alapultak és a megvalósítást konkrét projekteken keresztül a hozzájuk rendelt anyagi forrásokkal együtt végezték. A programciklus-menedzsment nemcsak a régió egészére vonatkozóan működött, hanem a régió egyes országaira nézve is. A Bizottság a Regionális Stratégia mentén ország-stratégiákat (Country Strategy Papers) készített, amelyek a regionális stratégiához hasonlóan a 2000-tól 2006-ig terjedő időszakot fedték le. Az ország-stratégiák az EU-nak az adott országokra vonatkozó fejlesztési stratégiáját fogalmazzák meg. Az EU által nyújtott finanszírozás vissza nem térítendő, támogatás volt. A CARDS pénzügyi alapját társfinanszírozás keretében megvalósítandó programokra is lehetett fordítani. A CARDS-támogatásokkal elért eredményekről a Bizottságnak minden évben jelentést kellett betérjesztenie a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek. A tanácsi rendelet 2006. december 31-ig volt hatályos, ekkor a segélyezési programot felváltotta a későbbiekben kifejtendő IPA.

Szerbia-Montenegróra vonatkozóan a CARDS-támogatás legfőbb célja a SAP végrehajtásában való segítségnyújtás volt, ennél fogva az EU a CARDS-támogatásokkal három területre összpontosított, a jó kormányzásra (good governance) és az intézményrendszer kiépítésére, gazdasági újjáépítésre és reformra, valamint a társadalmi fejlődés (social development) elősegítésére és a civil társadalom megerősítésére.

A CARDS-program mellett az EU jelentős mértékű anyagi segítségben részesítette Szerbia-Montenegrót. 2002-ben az EU 130 millió eurós makrofinansziális támogatást irányzott elő, amelynek a célja volt, hogy a 2002 és 2005 közötti IMF program keretében az ország javíthassa makrogazdasági egyensúlyát, különös tekintettel a fizetési mérlegére. Emellett az EU jelentős forrásokat juttatott partner országának az **ECHO**-n keresztül humanitárius segélyként, Az Európai Kezdeményezés a Demokráciáért és Emberi Jogokért (European Initiative for Democracy and Human Rights) program összefüggésében is jelentős támogatásban részesült Szerbia-Montenegró; 2003-ban 2,2 millió euró

értékben. Az Európai Bizottság a Világbankkal együtt 2003 novemberében donor-koordinációs találkozót szervezett Szerbia és Montenegró támogatására, mely 2004-re elérte az 1,1 milliárd eurót.

Az EU a tagjelölt országok és a potenciális tagjelöltek esetében is rendkívüli figyelmet fordít a határon átnyúló együttműködések kiteljesítésére, melyet többféle anyagi támogatási rendszerrel is kifejez. Szerbiát tekintve ez először a **PHARE CBC** program keretében valósult meg. Együttműködési program kötött Magyarországgal, Romániával és Bulgáriával is; ezek a határmenti térségek szorosabb kapcsolatát és az érintett régiók gazdasági fejlettségét igyekeztek javítani.

Szerbia 2007 óta az **IPA** (Instrument for Pre-Accession Assistance), azaz az előcsatlakozási támogatási eszköz keretében is kap pénzügyi támogatást az Európai Uniótól; a 2007-2013-as támogatási periódus alatt évente átlagosan 200 millió Euro érkezik az országba. Ez az eszköz 2007 januárjától egy sor olyan közösségi programot és pénzügyi eszközt helyettesít, melyeket tagjelölt, illetve potenciálisan tagjelölt országokra irányultak. Ilyen program volt a PHARE, a PHARE CBC, az ISPA, a SAPARD vagy a CARDS. Az IPA által nyújtott támogatás felhasználására öt területen kerülhet sor: az intézmények átalakításának és megszilárdításának elősegítésekor, határokon átnyúló együttműködés esetében (az EU tagállamaival, valamint az IPA-támogatásokra jogosult más államokkal is), regionális fejlesztéseknél, emberi erőforrások támogatásakor és vidékfejlesztés esetén.

A tagjelölt országok (Horvátország, Törökország, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság) az IPA támogatásait mind az öt területen felhasználhatják, de a Kelet-Balkánhoz tartozó potenciális tagjelölt országok (Albánia, Bosznia-Hercegovina, Montenegró, Szerbia és Koszovó az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1244/99. határozata értelmében) csak a két első területen alkalmazhatják az IPA-támogatásokat.

IPA komponens	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Intézmények átalakításának és megszilárdításának elősegítése	181,4	179,4	182,5	186,2	189,9	193,8	203,1
Határokon átnyúló együttműködés	8,2	11,4	12,2	12,4	12,7	12,9	11,6
Összesen	189,6	190,8	194,8	198,6	202,6	206,7	214,7

A Szerbiára vonatkozó éves támogatási hozzájárulás (millió Euro)

A 2010-es év során tervbe vett fejlesztések közül négy területet érdemes kiemelni:

1. a közlekedést illetően 10 millió Euro értékű projekt valósul meg a X-es számú páneurópai folyosó útépitési munkálatainak felügyeletét támogatandó;
2. az energia területén 15,5 millió Euro-s projekt kerül kivitelezésre, hogy a 400/110 Kv-os Vranje-i és Leskovac-i alállomások megépülhessenek;
3. a tudásalapú felsőoktatási infrastruktúra támogatására 25 millió Euro-t fordítanak;

4. 5,5 millió Euro jut arra, hogy a szerb büntetvégrehajtási rendszer tovább igazodjon az Európai Unió normákhöz.

A 2007-2013-as fejlesztési szakasz részeként az IPA keretében hat határon átnyúló együttműködési program (**IPA CBC**) van folyamatban Szerbia tekintetében; a Bulgáriával, Magyarországgal és Romániával fennálló kapcsolatok erősítéseként segítséget kapnak az országok sorrendben 13,6 millió Euro, 21,7 millió Euro és 22,3 millió Euro értékben, minek eredményeként a határmenti régiók társadalmi-gazdasági helyzetében további jelentős javulás lesz észlelhető. Emellett másik három országgal, Horvátországgal, Bosznia-Hercegovinával és Montenegróval is határmenti partnerségi viszonyban van Szerbia.

Szerbia a 2000-2006-os periódusban részese volt az **IPA Adria Program és Transznacionális Együttműködésnek** mint Szerbia-Montenegró, de a 2007-2013-as időszakban már csak korlátozott részvételi joga van, hiszen a kettéválással elvesztette tengerpartait. E jog csökkentett hatáskört ad az országnak és tevékenységének határt húz az egyetemekkel, kulturális intézményekkel, kutatóintézetekkel és a további IPA Adria programbeli tagországok területén lévő partnerekkel való intézményes együttműködésnél. A program keretében három prioritást jelöltek meg, elsőként a gazdasági, társadalmi és intézményes kooperációt, másodsor a természeti és kulturális érdekek védelmét, végül pedig az infrastruktúra és közlekedést fejlesztésen belül az elérhetőség javítását és a hálózatépítést. Szerbia azonban csak az első prioritási tengelyben tevékenykedhet, ennek megfelelően a számára juttatott összeg nem haladja meg az 500 000 Euro-t.

A korábbi transznacionális együttműködési programot, a CADSES 2000-2006-ot (Central, Adriatic, Danubian and South-Eastern European Space) ketté választották a 2007-2013-as periódusra, így született meg a Central Europe Programme (**Közép-Európa Program**), vagyis a **CENTRAL** nyolc EU taggal (Csehország, Németország és Olaszország egyes részei, Magyarország, Ausztria, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia) és egy partnerrel (Ukrajna), és így alakult meg másik részről a South East Europe Programme (**Dél-Kelet-Európa Program**), vagyis az **SEE**. Albánia, Ausztria, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Románia, Horvátország, Macedónia, Görögország, Magyarország, Olaszország egyes részei, Szerbia, Montenegró, Szlovákia, Szlovénia, Moldova és Ukrajna bizonyos határterületei tartoznak az SEE Programba, melynek titkársága Budapesten található. A program EU tagok mellett nem tagokat is magába tömörít, 16 ország kb. 200 millió lakosát. Ez az egyik olyan kooperáció Európában, mely a legváltakozatosabb, legkomplexebb területeken valósul meg. Általános célja a partnerségi kapcsolatok fejlesztése a részes államok között bizonyos stratégiai kérdésekben, mint a területi, gazdasági és társadalmi integráció folyamatainak erősítése, valamint a kohézióhoz, stabilitáshoz és versenyképességhez való hozzájárulás. Részcéljai közé tartozik az innovációk és vállalkozási aktivitás támogatása, a környezetvédelem, az európai hálózatok elérése és a városi régiók fenntartható fejlődésének elősegítése.

Együttműködésben egyébként élen jár az ország, regionális szinten olyan kooperatív formációkban vesz részt, mint a Délkelet-európai Együttműködési Folyamat, a Regionális Kooperációs Tanács, a Közép-európai Kezdeményezés, az Adria-Jón tengeri Kezdeményezés, a Délkelet-Európai Együttműködési Kezdeményezés, a Regionális Migrációs, Menedéki és Menekültügyi Kezdeményezés, a Duna Együttműködési Folyamat, a Feketetengeri Gazdasági Együttműködés vagy a Nemzetközi Száva Bizottság.

3. EU 2020 Stratégia

Az Európa 2020 az Unió következő évtizedre szóló növekedési stratégiája, melynek célja, hogy a változó világban az EU gazdasága intelligens, fenntartható és inkluzív legyen. E három, egymást kölcsönösen erősítő prioritás azt hivatott elősegíteni, hogy az Európai Unióban és a tagállamokban magas legyen a foglalkoztatási arány, a termelékenység és erősödjön a társadalmi kohézió.

Az EU öt konkrét és ambiciózus célt tűzött ki maga elé 2020-ra a foglalkoztatás, az innováció, az oktatás, a társadalmi befogadás és az éghajlat/energiapolitika területén. Az egyes területeken valamennyi tagállam saját nemzeti célokat fog elfogadni. A stratégia megvalósítását konkrét uniós és tagállami intézkedések segítik majd.

2020-ra az EU egészének teljesítenie kell az alábbi öt célt:

1. **Foglalkoztatás**
 - A 20–64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya elérje a 75%-ot.
2. **K+F/innováció**
 - Az EU GDP-jének 3%-át a kutatás/fejlesztés és az innováció ösztönzésére irányuló beruházásokra kell fordítani.
3. **Éghajlatváltozás/energia**
 - Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását 20%-kal csökkenteni kell az 1990-es szinthez képest (vagy akár 30%-kal, ha adottak az ehhez szükséges feltételek).
 - A megújuló energiaforrások arányát 20%-ra kell növelni.
 - Az energiahatékonyságot 20%-kal kell javítani.
4. **Oktatás**
 - A lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni.
 - A 30 és 34 év közötti uniós lakosok legalább 40%-a felsőfokú végzettséggel rendelkezzen.
5. **Szegénység/társadalmi kirekesztés**
 - Legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Az Európai Unió 7 új kiemelt kezdeményezést indított útnak annak érdekében, hogy lendületet adjon a gazdasági növekedésnek és a foglalkoztatásnak. Az Uniónak és a tagállami hatóságoknak mindegyik kezdeményezés esetében össze kell hangolniuk erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy azok kölcsönösen erősítsék egymást. A kezdeményezések többségét 2010-ben terjesztette elő a Bizottság.

Intelligens növekedés

- *Európai digitális menetrend*

A Digitális Menetrend Európa stratégiáját képezi a virágzó digitális gazdaság eléréseért 2020-ra. Politikákat és tevékenységeket fogalmaz meg a Digitális Forradalom előnyeinek mindenki számára való maximalizálása érdekében. Ezen célok megvalósításához a Bizottság szorosan együttműködik nemzeti kormányokkal, érdekelt szervezetekkel és vállalatokkal. Egy évente megrendezett digitális gyűlés során az érintettek kiértékelik a fellépő kihívásokat és az addigi előmenetelt.

- *Innovatív Unió*

Az Innovatív Unió terve három célkitűzést fogalmaz meg:

- világ-klasszis tudományos szereplővé tenni Európát,
- az innovációs akadályok eltávolítása – mint költséges szabadalmaztatás, piaci töredezettség, alacsony szintű standardok megállapítása és készségek hiánya – amelyek jelenleg meggátolják az ötletek, vívmányok gyors piacosítását
- forradalmasítani a közszféra és a privát szektor együttműködését Innovációs Partnerségek kialakításával európai intézmények, nemzeti és regionális hatóságok valamint vállalkozások között.

- *Mozgásban az ifjúság*

A fiatalkorúakat különösen erősen sújtotta a legutóbbi szociális és gazdasági válság. A Mozgásban az ifjúság a fiatalok munkakeresési esélyeinek növelését célozza meg a diák és gyakornoki mobilitás fokozásával, valamint az oktatás és képzés minőségének és vonzerejének javításával egész Európában. A Mozgásban az ifjúság az Európa 2020 stratégia része, mely az EU terve, hogy hogyan fog Európa kiemelkedni a szociális és gazdasági krízisből.

Fenntartható növekedés

- *Erőforrás-hatékony Európa*

Az Európa 2020 stratégián belül egy erőforráshatékony Európát megcélzó kiemelt kezdeményezés támogatja a hatékonyság és az alacsony karbon tartalmú gazdaság felé való elmozdulást a fenntartható növekedés érdekében. Az erőforráshatékony növelése kulcskérdése az európai növekedés és a munkahelyek biztosításának, mely jelentős gazdasági lehetőségeket fog hozni, termelékenységet javít, csökkenti a költségeket és növeli a versenyképességet.

Az Európa 2020 Stratégia kiemelt kezdeményezése hosszútávú keretet ad több szakterületen való tevékenységhez is, támogatván a szakpolitikai tennivalókat a klímaváltozás, energia, szállítás, ipar, alapanyagok, mezőgazdaság, halászat, biodiverzitás és regionális fejlesztések terén.

- *Iparpolitika a globalizáció korában*

Az iparnak központi szerepet kell kapnia, ha Európa továbbra is világgazdasági vezető pozícióban akar maradni. Az Európa 2020 stratégia egyik kiemelt kezdeményezéseként egy olyan stratégiát alkot, amely fellendíti a növekedést és munkahelyeket teremt, fenntartva és támogatva egy erős, diverzifikált és versenyképes ipari bázist Európában, jól fizetett állásokat ajánlva, miközben kevésbé karbon-intenzívebbé válik. Az egyéni tagállamok versenyképességi teljesítményét értékelő jelentés illetve az Éves Európai Versenyképességi Jelentés is hozzátartozik az iparpolitikai kiemelt kezdeményezéshez.

Inkluzív növekedés

- *Új készségek és munkahelyek menetrendje*

Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányuló Európa 2020 stratégia részeként az „Új készségek és munkahelyek menetrendje” a Bizottság hozzájárulása annak eléréséhez, hogy 2020-ra a

20–64 éves korcsoportban mind a nők, mind a férfiak uniós foglalkoztatási aránya elérje a 75%-ot. A stratégia kapcsolódik az Európai Uniónak azon céljaihoz is, amelyek az iskolai lemorzsolódás arányának 10% alá csökkentésére, valamint a fiatalok felsőoktatásban, vagy annak megfelelő szakképzésben való részvételének legalább 40%-ra való növelésére irányulnak.

Az európai munkaerőpiacok jobb működéséhez szükséges:

- A munkaerő-piaci reformok felgyorsítása a munkaerőpiac rugalmasságának és biztonságának növelése céljából („flexicurity” – rugalmas biztonság);
- Megfelelő ösztönzők emberek és vállalkozások számára a tanulásba való befektetéshez annak érdekében, hogy a munkaerő-piaci kereslettel összhangban folyamatosan fejlesszék az emberek készségeit;
- A foglalkoztatásra vonatkozó jogi szabályozás minőségének javításával egyidejűleg a megfelelő munkakörülmények garantálása;
- A munkahelyteremtéshez szükséges megfelelő munkaerő-piaci feltételekről való gondoskodás, mint például kevesebb adminisztratív teher, vagy a munkára és a mobilitásra kivetett adók csökkenése.

Az „Új készségek és munkahelyek menetrendje” kiegészíti a Bizottság közelmúltban indított „Mozgásban az ifjúság” elnevezésű kezdeményezését, amely segíti a fiatalokat, hogy olyan tudást és készségeket sajátítsanak el, illetve olyan tapasztalatokra tegyenek szert, amelyekre szükségük lesz első állásuk elnyeréséhez.

- *Szegénység elleni európai platform*

Az EU-ban több mint 80 millió személy – azaz a munkaképes lakosság 8% – él az elszegényedés határán. Ebből 20 millió gyermek. A szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni európai platform arra törekszik, hogy intézkedései révén 2020-ra legalább 20 millióval csökkenjen a szegények és a társadalmilag kirekesztettek száma, összhangban az EU célkitűzéseivel. A 2010-ben indított kezdeményezés részét képezi az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányuló Európa 2020 stratégiának.

Noha a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem leginkább a tagállami kormányok feladata, az EU koordinációs szerepet tölthet be az alábbiak révén:

- a bevált gyakorlatok feltérképezése és a kölcsönös tanulás előmozdítása
- az EU egészére kiterjedő szabályok felállítása
- forrásszerzés lehetővé tétele

Főbb tevékenységek

- A munkaerőpiachoz, a szociális biztonsági ellátásokhoz, az alapvető szolgáltatásokhoz (egészségügy, lakhatás stb.) és az oktatáshoz való hozzáférés javítása
- Az uniós alapok jobb felhasználása a társadalmi beilleszkedés elősegítése és a diszkrimináció elleni küzdelem érdekében
- A társadalmi innováció ösztönzése a válság utáni Európában az intelligens megoldások feltárása érdekében, különösen hatékonyabb és eredményesebb szociális támogatás révén
- Új partnerségek létrehozása a köz- és a magánszféra között

4. Metodológia

Egy településfejlesztési stratégia középtávú, stratégiai szemléletű, de megvalósítás-orientált tervezési dokumentum, amely meghatározza a települések rövid, közép és hosszútávú fejlesztési céljait, általában tematikus szempontokat integráló, területi alapú tervezési szemlélettel készül.

Jelen fejlesztési dokumentum elkészítésének módszertana egyedi, több lehetséges metodológiát vizsgáltunk meg és azokból igyekeztünk kiválasztani az elemeket, melyek használhatóak Kanizsa Község fejlesztési stratégiájának kialakításához. Első lépésként felmértük aktuális helyzetünket és „rajzoltunk” egy olyan jövőképet, melyben a település társadalmi és gazdasági szereplői által képviselt értékek, érdekek, szándékok egymással harmonizálnak, mely a község egyedi társadalmi, gazdasági és földrajzi környezetéből következő lehetőségek és kényszerítő körülmények által meghatározott adottságokra építve vonzó, reális fejlettségi állapotot fogalmaz meg, végül pedig döntöttünk a fejlesztési stratégia kidolgozásával kapcsolatos eljárás elindításáról, biztatva a helyi civil szervezeteket és a lakosságot az együttműködésre és felkérve a Global Project Information&Management Consulting d.o.o. céget, hogy szakembereinek segítségével járuljon hozzá a dokumentum megfogalmazásához. A dokumentum reményeink szerint hozzájárul majd az elképzelt jövőkép tökéletesítéséhez és realizálásához is. Kanizsán a stratégia lépéseinek összehangolásához össze kellett fogjuk és ütköztetnünk kellett a szereplők (üzleti szektor, civil szektor, község szereplői, lakosság) céljait és elvárásait annak érdekében, hogy olyan komplex koncepciót tudjunk készíteni, amely a közösségi érdekek mellett fontos elemnek tartja az egyéni szükségletekkel is. Figyelembe vettük továbbá azt a tendenciát, hogy a stratégiák és az azok megvalósítása érdekében kivitelezendő projektekkel kapcsolatos fenntarthatósági, életképességi szempontok súlya és azon keresztül a magánszféra szerepe folyamatosan növekszik. Ezért tehát valós, közös elkötelezettségen alapuló koncepcióra van szükség. Elvi vezérfonalként azt határoztuk meg, hogy főként olyan fejlesztéseket építünk be szervesen a dokumentumba, melyek a helyi gazdasági/piaci viszonyok között önmagukban nem valósulnak meg. Ahhoz azonban, hogy ezeknek a feltételeknek eleget tudjunk tenni, előbb az aktuális helyzetet kellett elemezni gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból (az átláthatóság érdekében egy SWOT-elemzést is készítettünk) és fel kellett tárni a problémákat. Ebből alakult ki víziónk. Ezt szem előtt tartva meghatároztuk a – területileg, azon belül funkcionálisan is elkülönített – tervezési területenkénti stratégiai célokat és prioritásokat, megpróbáltuk a fejlesztési és menedzselési tevékenységeket egyértelműen és átláthatóan hozzárendelni ezen elképzelésekhez, valamint igyekeztünk kidolgozni a hosszú távú („konceptcionális”) városfejlesztési célok középtávon reálisan megvalósítható programokká és projekteké váló lebontását. Ez a folyamat a tervek szerint közvetetten hozzásegíti a településeket és a lakosságot a fejlesztési szemléletmód alkalmazásához, és a kiszámítható, területi és azon belül funkcionális megközelítésű fejlesztési gyakorlat kialakításához. Azonban – ahogy írtuk korábban – egy fejlesztési koncepció, mint ez is, dinamikusán változó fejlesztési keretfeltétel, mely a megvalósuló projekteken keresztül folyamatosan alakítható és újraértelmezendő.

A Tanács, amely a Magyar Kanizsa község fejlesztési stratégiájának kidolgozásáért felelős meghatározta a szektorális csoportokat, és kinevezte a szektorok csoportjainak koordinátorait. Ezzel vált a községi csapat a dokumentum kidolgozásához kompletté. A felelős személyek a következők:

1. Vadász Kávai Piroska, a jelenlegi állapot elemzése
2. Kaszás Judit
3. Lékó Lajos
4. Marković Eszter
5. Csabai Erzsébet
6. Bús Szecsei Klára, gazdaság
7. Újhelyi Ákos
8. Körmöci Károly
9. Mák László

10. Ézsiás Róbert
11. Nemes Szalkai Valéria, mezőgazdaság
12. Miskolci Géza
13. Nagy Tibor
14. Bohata József
15. ifj. Bimbó Mihály
16. Koza Róbert, turizmus
17. Maksimović Taljai Ljubinka
18. Tót Vilmos
19. P. Varnyú Ernő
20. Fejsztámer Róbert, regionális fejlesztés és Európai integráció
21. Takács Zoltán
22. Kövesdi János, infrastruktúra
23. Markotić Vesna
24. Juhász Árpád
25. Ördög Rudolf
26. Istenes Erika
27. Lepes Josip, oktatás és sport
28. Varjú Potrebić Tatjana
29. Apró Ottó
30. Samyay Károly, kultúra
31. Tót Erdélyi Edit
32. Virág Ibolya
33. Takács József
34. Bicskei Zoltán
35. Körmöci László, egészségügyi szolgáltatások
36. Darabán Piroska, szociális védelem
37. Čongradac Branislava
38. Hodik Erzsébet
39. Vranić Várad Lívia
40. Csőke Rudolf, ifjúság
41. Herédi Tivadar,
42. Krekuska Róbert
43. Dávid József
44. Mészáros Kornél, informatika
45. Bús Csaba
46. Fodor Attila
47. Bata Péter
48. Nyilas Leonov Anita, környezetvédelem
49. Sáfrány Attila
50. Dognár Viktor
51. Dukai Anna, községi közigazgatás
52. Kasza Attila
53. Srdić Natalija
54. Fejsztámer Kornélia

Megjegyzés: az egyes szakterületekért koordinátorok voltak felelősek, akik úgy vannak megjelölve, hogy a nevük mellett a szakterületük neve található.

Szakmai tanácsadás és szerkesztés: Global Project & IT Consulting d.o.o. Subotica

5. Jelenlegi állapot elemzése

Humán erőforrások

Az utolsó, 2002-es népszámlálási adatok szerint Magyarkanizsa községben 27.510 ember él. A népsűrűség 68 fő/km².

A kor megoszlásban domináns szerepe van a negatív népszaporulatnak és a migrációs folyamatoknak, különösen a fiatalok elvándorlása a 90-es évektől fogva. A lakosok átlagéletkora 41,51 év (2008).

A 14 évnél fiatalabb gyermekek a lakosság 15,74 % képezik, a 29 évnél fiatalabb lakosok 19,15 %-át, a 49 évnél fiatalabb középkorúak aránya 28,24 %, valamint az 50 évnél idősebbek aránya 36,87%.

A kulturális örökséget tekintve Magyarkanizsa község multikulturális multi-etnikai közösség. A községet főként magyarok (86,5%) és szerbek (7,4%) népesítik be, de élni itt románok, horvátok, montenegróiak, bunyevácok, albánok és más nemzetiségi közösségek tagjai. Ezek a nemzetiségek a következő vallási csoportok tagjai: katolikusok, pravoszlávok, mohamedánok.

A lakosság nemi megoszlásában a férfiak aránya 49%, a nők pedig 51%.

A lakosság képzettségi szintje kimondottan kedvezőtlen. A főiskolát, vagy egyetemet végzett lakosok aránya 5 %, a középiskolai képesítéssel rendelkezők aránya 35%, az általános iskolai végzettséggel rendelkezőké 31%, 27%-uknak nincs befejezett általános iskolája, 2%-uk pedig nem rendelkezik semmilyen iskolai képesítéssel.

A szocio-gazdasági felépítés kedvezőtlen, ami több, kölcsönösen összefüggő tényező következménye. A foglalkoztatottak aránya a lakosság teljes számát tekintve 66,91%, (a teljes szám 17.658).

A foglalkoztatottak száma 5.149 fő, ami a munkaköteles lakosság 28,04%-át teszi ki. A foglalkoztatottak számát tekintve a nők aránya 48%. A gazdaságban elhelyezkedő munkások aránya 77%, ebből legnagyobb számban a feldolgozó iparban dolgoznak (29,46%), vállalkozók (15,9%), a kereskedelem (9,9%), a mezőgazdaságban (3,5%).

A munkanélküliek aránya enyhe csökkenési tendenciót mutat. A munkanélküliek teljes száma 2.400 fő (ebből a munkanélküli nők száma 1.152), ami 13,07%-os munkanélküliségi arálynak felel meg a községben. A munkára való várakozási időszak átlagosan 3,7 év, a fiatalok esetében 1,9 év.

A munkanélküliek között a képzetlen munkások aránya 51%, félképzettek 4%, képzettek 24%, középiskolai szakmai képesítéssel rendelkezők 16 %, magas képesítéssel rendelkezők 1%, főiskolai végzettség 2% és egyetemi végzettség 2 %. A korösszetételt tekintve a munkanélküliek között az 50 évesek, vagy annál idősebbek aránya körülbelül 25% (ebből 34% nő).

A község gazdaságát a munkaerő versenyképes ára jellemzi. A bruttó átlagkereset 2010 szeptemberében 46.999 dinárt tett ki (448 Euró), ami a köztársasági átlaghoz képest 11%-al, a Vajdasági átlagnál 8%-al kevesebb. Az adó- és juttatásmentes átlagkereset 33.755 din. (321 Euró).

A 2002-es népszámlálási adatok a lakosság számának 11%-os csökkenését mutatták az előző népszámlálási adatokhoz képest. A természetes népszaporulat -7,8% (1000 lakosra számítva). Az

elhalálások száma évente átlagban 190-200-al magasabb a születések számánál. A felmérések szerint a lakosok jelenlegi száma körülbelül 25.990 fő.

A nők várható élettartama 75,56 év, a férfiaké 67,69 év, az átlag pedig 71,22 év.

A házasságkötések száma csökkenő tendenciát mutat (a 2008-as évben 134, 2009-ben 119, a folyó évben pedig ez a folyamat tovább folytatódik).

Az elvándorlók száma évente 15%-al nő, a bevándorlók száma 36%-al csökken.

Természeti erőforrások

A vidék klímája mérsékelt kontinentális, az évi átlaghőmérséklet 11°C, a napsütéses órák száma magas (2000-2010 óra). Régióink a köztársaság legszárazabb területéhez tartozik. Ezeken a vidékeken jelentős a biodiverzitás.

Kiemelkedő minőségű, csernozjom típusú földterületek találhatók itt (25270 ha, vagyis a teljes terület 63,4%-a) ipari növények, gabonafélék és zöldségfélék termesztésére, valamint homok és homokos talajtípusok, amik kedvezőek a gyümölcsészet és szőlészet számára. Az erdővel borított terület csak 919 ha, vagyis a község teljes területének 2,3%-a.

Az építkezési területekre a lakóövezeteken és más tartalmakon kívül jellemzőek az ipari zónák, amelyek Magyarkanizsa nyugati és északi részén terülnek el, valamint Horgoson és Martonoson. A legjelentősebb vízi erőforrások a Tisza folyó, tavak és kanálisok. A kanálisok három vízgyűjtő területhez tartoznak: 1) Horgos-Martonos vízgyűjtő terület, 2) Magyarkanizsai vízgyűjtő terület, 3) Kőrös vízgyűjtő terület. A községben több halastó található (Velebit, Kispiac, Kishomok, Martonos).

A geotermális források jelentős erővel bírnak a község gyógyfürdő-kapacitásának növelése terén. A község területén fontos energetikai nyersanyagok találhatók. A Velebit kitermelési mező a legnagyobb kőolajmező Vajdaságban. A helyi földgázutakat a lakosság energetikai szükségleteinek kielégítésére használják. A község területén található még jelentős méretű agyagkészlet is.

A gazdaság helyzete a községben

Az építőanyag, tetőcserép, kerámia, valamint hidroizolációs anyagok előállításának fejlődése dinamikus.

A mezőgazdasági termelés minőségi alapanyagbázist biztosít a mezőgazdasági feldolgozóipar számára.

A község turizmusa főként a fürdőkapacitásra alapoz, amely gyógyvizet alkalmaz a gyógyításra és rehabilitációra. A „Banja-Kanjiža“ szakkórház, a Lupus és Akvapanon hotelek képviselik a legjelentősebb szálláskapacitásokat. A 2008-as évben az eltöltött éjszakák száma elérte a 97.135-öt.

A szolgáltatói szektor fejlett (közlekedés, terciális tevékenységek). A közlekedésből befolyó bevételek a község jövedelmének az 5,2%-át teszik ki.

A gazdasági társaságok száma 2009-től növekszik, a vállalatok száma 9,3%-al, a vállalkozók száma 4 %-al.

A kereskedelmi folyamatok jelentősen elmaradtak, az export messzemenően a helyi gazdaság kapacitásain és lehetőségein aluli.

Az elmúlt évben a községben összesen 40 vállalat valósított meg export-import tevékenységeket, 33,6 millió dollár összértékű export és 28,9 millió dollár import valósult meg, ami az export importtal való 116.3%-os lefedettségét jelenti..

Az AD „Potisje-Tondah” Kanjiža 11,7 millió dollár értékű exporttal a hatodik helyen áll a régió tíz legnagyobb exportőreinek ranglistáján.

Az ipari termelés Bácska északi részén 7,7%-os növekedést jegyzett az előző év ugyanazon időszakához képest, ami a szerbiai ipari termelés növekedésénél magasabb 4,8%-al ugyanazon időszakban.

A gazdaságon kívüli tevékenységek

Az egészségmegőrzés intézményrendszere fejlett, a község egész területét lefedi. A legjelentősebb az Egészségház, de jelen van még tíz magánrendelő is. Rehabilitációs célokból a Banja Kanjiža szakkórház fogad pácienseket az egész régióból.

Az oktatási intézményrendszer felöleli az iskoláskor előtti intézményeket, az általános iskolákat és a Beszédes József középiskolát, amely mezőgazdasági technikusokat, gépészmérnököket, állategészségügyi technikusokat, kertésztechnikusokat képez négyéves programjai, valamint szakképzései keretében.

Rendelkezésre áll egy jól felszerelt színház, könyvtár, a megépült Nagy József Regionális Kreatív Műhely, valamint a települések túlnyomó többségén Kultúrotthonok.

A „Cnesa” Oktatási és Művelődési Intézmény nagy szerepet játszik a község kulturális életének szervezésében.

A község területén folytatják tevékenységeiket a helyi média képviselői, mint az Info TV, az „Új Kanizsai Újság” és a „Horgosi Kisújság”.

Gazdaság

Ipar – a község vezető gazdasági ágazata

Az ipari zónák 245,83 ha területen terülnek el, ami a község területének 22%-a. Magyarkanizsa nemzeti össztermékének több, mint 30 %-át az élelmiszeripar teszi ki, és ez a szám állandó növekedést mutat. A község másik jelentős ágazata a mezőgazdaság, amely szintén több, mint a nemzeti össztermék 30%-át teszi ki.

Az ipari termelésben kulcsszerepet játszik az építőanyaggyártás.

Kis- és középvállalkozások

Községünkben a nemzeti össztermék több, mint 85%-át a magántulajdonban lévő vállalatok valósítják meg, és ez a szám növekedést mutat.

A bejegyzett vállalatok száma 670, ebből körülbelül 400-at jegyzünk kisvállalkozásként, és körülbelül 270-et jegyzünk kis- és középvállalkozásként.

Magyarkanizsa község kis- és középvállalkozói szektorának elemzése

Az üzleti aktivitások tipizálása alapján a bejegyzett vállalatok többsége kereskedelemmel foglalkozik, és azok száma, akik termeléssel foglalkoznak, sokkal alacsonyabb.

2005-ben községünkben a kis- és középvállalkozások fejlesztésének előremozdítása céljából két intézményt hoztak létre: Magyarkanizsa Község Gazdaságfejlesztési Alapja, Magyarkanizsa Község Információs Fejlesztési Központja, amely 2009-ben kibővítette kompetenciájának körét, mivel aláírt egy szerződést 6 község együttműködéséről a Tiszamenti Régióban (Törökkanizsa, Csóka, Zenta, Ada, Óbecse, Törökbecse), és így jött létre a Tisza Menti Információs Fejlesztési Központ.

Az információs központ azért jött létre, hogy tanácsadók segítségével kövesse a pályázatokat, és segítsen a vállalkozóknak, mezőgazdasági termelőknek és civil szervezeteknek projektervek elkészítésében.

A kisipar helyzetének elemzése

A bejegyzett kisiparok száma 400 körül van. A különböző iparosoknál 819 munkavégző személy van munkaviszonyban, ami az össz foglalkoztatottak számát tekintve 16%.

A legtöbb magániparos a kereskedelemben dolgozik (több, mint 31 %), utána a feldolgozóiparban (26,0%), a turizmusban (11%), építőiparban (10%), az áru- és személyszállításban (4%), és a személyi szolgáltatói szektorban (18%).

A Magyarkanizsai Iparosok Szövetsége egy civil szervezet, amely hagyományokkal rendelkezik. Alapításától fogva összeköti az iparosokat és képviseli érdekeiket.

Mezőgazdaság

Magyarkanizsa Község domborzati térképén, ami kifejezetten alföldi karakterű, négy morfológiai egységet különböztethetünk meg: *Bácskai-löszhátság* – sárga, az oromi dombok, amely tele van dűnékkel, lejtőkkel és völgyekkel, a község összterületének körülbelül 45%-át teszi ki, a löszhátság tengerszint feletti magassága 84 és 105 méter körül mozog. A lösz átlagos mélysége 10-15 méter. A következő morfológiai egység a *Horgosi homokvidék*. A leggyakoribb morfológiai formációk a dűnék, átfúvások, dombok és völgyek a dűnék között. A harmadik morfológiai forma a *lőszteraszok*. A teraszokat lösz és fluviális agyag borítja, de jelen van a felületi erózió és denudáció. A lösz vastagsága 2 és 6 méter között mozog. A negyedik forma a Tisza melletti síkság, ami homokból, homokos hordalékból és agyagból áll, kifejezetten alluviális síkság (Adorjánánál), a felszín hirtelen változásai (Martonosnál és Magyarkanizsánál), folyami szigetek (Martonosi-sziget, Magyarkanizsai Nagy Sziget, valamint a Magyarkanizsa és Adorján közötti sziget). A tengerszint feletti magasság 78 méter (réti területek) és 108 méter között mozog (lőszterasz).

Magyarkanizsa domborzati térképe igazi mozaik, amely kiváló minőségű feketeföldből (csernozjom), agyagos vízátnemeresztő területekből, homokból, homokos földekből, szikes részekből, tavakból, tavacskákból és mocsaras részekből tevődik össze.

Agroklima – Magyarkanizsa község a mérsékelt övezethez tartozik, kifejezetten kontinentális karakterisztikai jegyekkel:

- nagy éves hőmérsékletfluktuációk (oszcillációk) – átlaghőmérséklet 11,0 C°
- a hőmérsékletingadozás középértéke 22,9 C°
- a fluktuáció abszolút értéke 67,3 C°
- nagyszámú száraz nap – a napos periódusok átlagosan 2000-2010 órát tesznek ki,
- a napos órák 72%-a a vegetációs periódusra esik
- különösen alacsony mennyiségű csapadék: ez a vidék a köztársaság legszárazabb területe

Természeti erőforrások

A mezőgazdasági földterületek, 29.927 hektár felületen, a község összterületének 74,9%-át teszik ki, és a legjelentősebb, valamint a leggazdagabb természeti erőforrások. Négy mezőgazdasági terület jött létre:

-homokos terület – észak-nyugati rész, szőlő, gyümölcs, burgonya, és más zöldségek termesztésének lehetősége

-lőszhátság – a Tisza folyó és a homokos területek között, ahol uralkodik a csernozjom típusú föld. Ez a terület kedvez az ipari növények termesztésének (búza, kukorica, lucerna, cukorrépa, napraforgó, cirok, ipari paprika)

-lőszterasz – a község déli és dél-nyugati része. A földterületek összetételében főként a fekete rétiföld és csernozjom vesz részt, amely alkalmassá teszi a területet minden mezőgazdasági kultúra előállítására.

-az áterület a Tisza mellett van, és a község területének legnedvesebb része. Megfelelő kukorica, ipari növények és zöldségek termesztésére.

A növények termesztésének struktúrája:

Mezőgazdasági termelés: a mezőgazdasági földterületek túlnyomó részét felöleli, azaz összesen 28.550 hektárt. Ezen belül a legnagyobb területen, azaz körülbelül 13.698 hektáron termesztnek kukoricát, ami a mezőgazdasági termelés 52,6%-át képezi. Őszi és tavaszi gabonanövények termesztésével 6816 hektár területen foglalkoznak, amiből a legnagyobb területen búzát termesztnek, 4831 hektáron. Ipari növényeket 3953 hektáron termesztnek, azaz a növénytermesztésre használt összterület 13,84%-án. Az ipari növények termesztésében az olajos növények 7%-ban vesznek részt. Az ipari paprika termesztésének a községben régi hagyományai vannak, amiről széleskörűen ismert az országhatárokon túl is. A csernozjom típusú föld a kiváló fizikai, vegyi és mikrobiológiai tulajdonságaival kiemelkedő lehetőségeket ajánl az ipari paprika előállítására.

- Gyümölcsstermesztéssel átlagosan 1248 hektárnyi területen foglalkoznak. Ezen belül fóliás zöldségstermesztéssel körülbelül 40000m²-en foglalkoznak. A termesztett zöldségek sokfélék, de dominál a paprikatermesztés, a paradicsom, uborka, zöldsaláta, retek, sárgarépa, burgonya termesztése. A fóliásátrak felszereltsége elég szűkös, nem léteznek automatizált rendszerek. A termékeket majdnem kizárólag a belföldi piacon értékesítik. A zöldségfeldolgozókkal a község szerződést kötött az össz zöldségstermesztés 35%-ára.
- A szőlészet és gyümölcsészet ugyancsak hagyományos mezőgazdasági ágazatnak tekinthető, amelynek kiemelkedő jelentősége van a mezőgazdasági termelés szempontjából. A gyümölcsösök 640 hektáron terülnek el, azaz a mezőgazdasági terület 2,24%-án. A termesztett gyümölcsök közül dominál az alma, sárgabarack, szilva és őszibarack. Községünk az öt legnagyobb almatermesztő vidék közé tartozik. A szőlőskertek 305 hektáron terülnek el, azaz a mezőgazdasági terület 1.07%-án, de a hozamok alacsonyok (1 kg tőkéneként, a tőkénekénti 1,6 kg-os Vajdasági átlaghoz képest).
- A virágstermesztésnek hagyományai vannak a községben, és körülbelül 16.600 m²-en folytatják. A fóliásátrak 90%-ában termesztnek körülbelül harminc vágottvirágot, és körülbelül 10%-ában cserepes virágokat.
- Gyógy- és fűszernövények termesztésével 330 hektáron foglalkoznak.

Növénytermesztéssel főként magángazdaságok foglalkoznak, üzemek és termelői szövetkezetek kevésbé foglalkoznak előállítással.

Állattenyésztés

Az állattenyésztésre nem jellemző a nagyobb oszcilláció, hanem stagnál. A szarvasmarha állomány 7879 szarvasmarhából áll, ami azt jelenti, hogy az össz megművelt földterületre 23 jut. A juftenyésztés, a 7975 darab juhval, Magyarkanizsát Vajdaság fejlett községei közé sorolja, és az egy hektár megművelt területre eső juhok száma majdnem eléri a szerbiai átlagot. A sertésenyésztés az előző 10 évhez képest stagnál. A 32729 tagú állomány így is eléri a vajdasági átlagot, ami 100 darab 10 hektár megművelt földterületenként. A baromfiállományt 10000 tagúra becsülik. Az állatállomány a 2010-es év folyamán 20%-al csökkent.

A válogatott hímnemű tenyészállatok teljes száma 32, összesen 17 tulajdonos tulajdonában.

- *sertésenyésztés*: A kocák számának 500 darabos csökkenése az előző évekhez képest jelentős esést mutat. Ugyanúgy esik a hízók és malacok száma is. A törzskönyvvel rendelkező 23 tenyészkan megfelel az igényeknek.

- *szarvasmarhatenyésztés*: A szarvasmarha állomány 3333 fejőstehénnel és üszővel, valamint 4546 fiatal állattal, és 5 tenyészbikával szintén csökkenő tendenciát mutat úgy számban, mint minőségben. A szarvasmarhatenyésztésben a hangsúly a tejtermelésen van. Az 5 bika a tehének számához képest kevésnek tűnhet, de az állategészségügyi szolgálatok minőségi mesterséges megtermékenyítést végeznek. Gondok a tehének egészségügyi állapotában jelentkeznek a nem megfelelő tartási körülmények miatt, ezért a sterilitás gyakori jelenség.

- *lőtenyésztés*: A községben található lovak száma 120 darab, és évek óta stagnál. Sok faj képviselteti magát: belga, lipicai, arab, i noniusz, shetlandi póni, perseron, bosnyák dombvidéki ló, de az állomány legnagyobb része keresztezésből származik. A tenyészállomány száma és minősége kielégítő.

- *baromfitenyésztés*: A tenyésztők érdekképviselőkké szerveződtek – különböző csoportok és szövetkezetek – annak érdekében, hogy megvédjék érdekeiket. Főként saját szükségletek kielégítése céljából folyik a tenyésztés.

A méhészet hagyományos mezőgazdasági ágazat a községben. Méhészettel jelenleg 40 család foglalkozik, akik 1200 méhkassal rendelkeznek. A kedvező feltételek mellett számos pénzügyi probléma van jelen ezen a területen.

Haltenyésztés

A község területén jelenleg négy édesvízi halastó helyezkedik el:

a.) 613 hektár területű halastó Velebit, Kishomok és Kispiac Helyi Közösségeinek hármashatárán. Itt 14 termelőegység terül el, amelyek felülete 6 hektár és 230 hektár között mozog.

Ezen a helyen évente 400 tonna édesvízi halat nevelnek ki, amelyek 80%-a a pontyfélék családjába tartozik (pontyok – egyevesek és kétevesek – további tenyésztésre előlátva, vagy fogyasztásra), 15%-ot tesz ki a növényevők aránya (fehér és szürke busa és fehér amúr), valamint 5% a ragadozók aránya (harcsa, kecsege). A Vajdasági átlaghoz képest, ahol a szerbiai halastavak többsége található, a fent említett adatok az tenyésztés átlagának 56%-át teszik ki. Ilyen alacsony szintű előállításhoz nagy mértékben hozzájárult a vízszennyezés. A minőségtelen víz miatt a halastó minden évben a halállomány magas szintű megsemmisülésével néz szembe, amely néha eléri a 80%-ot is.

b.) Velebit helység mellett körülbelül 100 hektáron helyezkedik el a vízakumulációs rendszer, ami turisztikai célokat szolgál.

c.) A harmadik halastó Martonos Helyi Közösség területén helyezkedik el, 10 hektáros réti területen, és 8 termelői egységgel rendelkezik. Éves hozamuk 15-17 tonna egyéves ponty, átlagban 60-150 grammos.

d.) A negyedik halastó szintén Martonos területén fekszik, 6 hektáros területen, és 4 termelési egységből áll. Ez a tó kizárólag sporthorgászati célokat szolgál.

Vízgazdálkodás

A csatornahálózat teljes hossza 200 km. Főként csapadékvíz elvezetésére szolgál (137 km), de a csatornahálózat egy része két szerepet is betölt: öntözésre használják (63 km). A kanálisok három vízakumulációs területhez tartoznak: 1.) Horgos-Martonos, 2.) Magyarkanizsa és 3.) Kőrös. A csatornában általában kevés víz található, és a szabályozott vízgazdálkodási rendszerhez tartoznak. Az öntözőrendszerből mindössze 160 hektár megművelt mezőgazdasági területet öntöznek.

Erdészet

A község területén mindössze 919 hektár erdő található, ami azt jelenti, hogy a község területének csak 2,3%-át borítja erdő. Legfőképpen, azaz majdnem 783 hektár erdővel gazdálkodik a JP Vojvodinašume. Az erdőkön kívüli zöldterületek 300 hektárt tesznek ki.

Vadászat

A község területe (erdők, mocsári növények, styep karakterű növények, növénykultúrák) megfelelő életteret biztosít a nagyszámú vadállomány részére. A vadak közül megtalálhatók az őzek, nyulak, fácánok, foglyok, vadkacsák, vadludak, gerlék, fürjek, rókák. A vadászterület, amely egyébként a község egész területét magába foglalja, gazdag őzekben, nyulakban és fácánokban.

A vadászterületen a vadászegyesület gazdálkodik, amely hat vadászegyletből áll, és a vadállomány tenyésztésével, védelmével és kilövésével foglalkozik. Magyarkanizsán található a fácántelep, amely kapacitása 20000 fácán. Az egyesületnek öt vadászháza van, amelyek közül lehetőségei egyedül a horgosinak vannak a vadászok vendéglátására.

Környezetvédelem

Hulladékgazdálkodás

A helyi hulladékgazdálkodási terv az alapdokumentum, amely biztosítja a racionális és fenntertható hulladékgazdálkodás alapfeltételeit községi szinten.

A Hulladékgazdálkodási Törvény 13. Bekezdése alapján («Službeni glasnik RS « 36/09-es szám) a közigazgatási egység Bizottsága köteles egy éves határidőn belül a fent említett törvény jogerőre lépésétől számítva (2010 május 23) kidolgozni és elfogadni a Helyi Hulladékgazdálkodási Tervet, amely meghatározza a hulladékgazdálkodás céljait az érintett területen..

A hulladékgazdálkodás alapvető céljai:

A helyszín meghatározása és a regionális hulladéklerakó

Magyarkanizsa Község 2006-ban aláírta a regionális hulladékgazdálkodási terv megalapításáról szóló szerződést, Szabadka, Zenta, Kishegyes, Bácsstopolya és Csóka községekkel egyetemben, és 2007-ben megszületett a határozat a regionális hulladékgazdálkodási terv elfogadásáról Szabadka,

Zenta, Kishegyes, Bácsstopolya és Csóka községek területén. 2010-ben kidolgozták a megvalósíthatósági tanulmányt két helyszíntre Szabadka Község területén. A Szerb Köztársaság Kormányának határozata szerint helyszíneként a 2635 top. sz. K. O. Bikovo parcellát jelölik meg Szabadka Község területén, 45 ha 96 a 64 m² területen, a tulajdonforma állami terület, amely hasznélvezője a Szerb Köztársaság Mezőgazdasági és Vízügyi Minisztériuma, Belgrádban.

A meglévő lerakók szanálása a község területén

Magyarkanizsa Község területén három, eddig helyrehozatlan kommunális hulladéklerakó található, Kishomok, Orom és Oromhegyes települések közelében. A projektdokumentáció kidolgozása és a munkálatok megkezdése a község törvény által meghatározott kötelezettsége.

Az újrahasznosítható másodlagos nyersanyagok szelektív gyűjtésének bevezetése

A kommunális hulladékgazdálkodás jelenlegi állapotának elemzése szerint a fenntartható hulladékgazdálkodás terve elkészült a 2010-től 2020-ig tartó időszakokra. A terv meghatározza a szilárd kommunális hulladékgazdálkodást Magyarkanizsa község területén a keletkezéstől a végső kezelésig.

Szennyvíztisztítás

A talajvizet az egész község területén olyan szintű eutrofizáció sújtja, hogy a felső rétegből származó kutak nem használhatók humán célokra, sőt néhány helyen nem alkalmasak mezőgazdasági kultúrák öntözésére sem.

Magyarkanizsa Község területén kiépült a szennyvízelvezető hálózat, amely a magyarkanizsai és horgosi háztartásokból gyűjti össze a szennyvizet. Magyarkanizsa település területén a kiépítettség szintje 90%. A szennyvízhálózatra csatlakozó háztartások Magyarkanizsán körülbelül 60%, ami megközelítőleg 2700 háztartást tesz ki az összesen 4600 háztartásból.

Magyarkanizsán a szennyvíztisztító nem elegendő befogadóképességgel rendelkezik.

Horgos településen a kiépítettség foka 40%. Horgoson a háztartások szennyvízhálózatra való csatlakozásának aránya körülbelül 40%. Horgoson a tisztító kapacitása megfelelő a jelenlegi megterhelésnek, de a tisztítás hatékonysága alacsony. A község más településein nincs megfelelően megoldva a szennyvíz elvezetése és tisztítása.

A jelenlegi állapot javítására előkészületi fázisban van egy átfogó szennyvízhálózat és tisztítórendszer terve..

Az ipari termelés résztvevői kötelesek az ipari szennyvíztisztítást az üzem keretein belül megoldani.

Az oktatás, mint az ökológiai gondolkodásmód fejlesztésének kulcsa

A „fa az elsős tanulóknak” akció jó eszköznek bizonyult a fiatalabb korosztály figyelmének felkeltésére a környezet és a természet iránt. Ez az akció sok éve tart községünkben, és általa a tanügyi dolgozók is felelősséget éreznek az élő környezet iránt egy növény vegetációs periódusainak követésén keresztül.

A lakosság oktatásában nagy szerepe van a civil szervezeteknek.

A természeti kincsek megőrzése

A természeti rezervátumok fenntartásának és megőrzésének költségeit köztársasági eszközökből biztosítják, de a megőrzés intézkedéseinek ellenőrzése a tartományi szervek feladata.

A „Kamarás” természetpark 267,96 ha területen fekszik, ebből állami tulajdonban 211,05 ha, magántulajdonban pedig 56,90 ha van.

A „Kamarás” természetpark védőövezete 338 ha ölel fel, és a „Kamarás” természetpark megőrzése elfogadott program szerint történik.

Szélvédő övek telepítése és a zöld felületek fenntartása

1999-ben Vajdaság Autonóm Tartomány Végrehajtó Tanácsa megkezdte „Az egészségesebb jövőért” elnevezésű akcióját, azzal a céllal, hogy növeljék Vajdaság erdősegeinek területét a mostani 6,4%-ról 11%-ra 2012-ig. Magyarkanizsa községben az erdős területek kiterjedése 919 ha, ami a község összterületének 2.3%-át teszi ki, messze a vajdasági átlag alatt. Magyarkanizsa Község területén az erózió összes válfaja közül a legnagyobb kárt az eolikus erózió okozza – amely évente hatalmas mennyiségű földet hord el – a felületi, legterményekenyebb rétegben. Továbbá a szél nyáron kiszáritja a földet, ami jelentősen csökkenti a mezőgazdasági kultúrák hozamait. Télen száraz fagyot idéz elő a hótakaró elhordásával, és fennakadásokat okoz a közlekedésben. Az erdősítettség szintjének növelése céljából Magyarkanizsa Község Tanácsa elrendelte az erdősített szélvédő övek projektjének kidolgozását. A kidolgozott projektterv alapján az erdősített ökoszisztéma felülete a mai 919 hektárról 1575 hektárra növekszik, ami 71%-os növekedést jelent - vagyis 656 hektárt. Az előlátott éves szélvédő öv telepítése 5 és 10 hektár között van. A tevékenységek finanszírozását részben községi forrásokból, részben pedig tartományi és köztársasági pályázatokon szerzett eszközökből fedezik.

Városi zöld felületek telepítése és gondozása

A nyilvános zöldfelületek rendszeres ápolása és fenntartása a lakott településeken 25.5 hektáron folyik. A finanszírozás a Helyi Közösségek eszközeiből történik előre meghatározott prioritások alapján. A cél a lakott települések központjának rendezése, és a község egységes imázsának kialakítása.

A környezet állapotának nyomonkövetése

A következő paraméterek követését tervezik:

- a levegő minősége
- a kommunális zajjal való szennyezettség szintje
- a talaj és felszíni vizek miősége

Turizmus

Magyarkanizsa község turizmusának fejlesztési stratégiája a 2011-2020-as időszakra a meglévő fejlesztési stratégia újradefiniálásán alapul.

Összhangban áll a szerbiai és vajdasági turizmus fejlesztésének stratégiájával, valamint Vajdaság turizmus-marketing stratégiájával.

Magyarkanizsa és a Tisza-menti régió kiemelkedő természeti értékei, a megőrzött és érintetlen természet, a Tisza-parti kisvárosok hangulata. A versenytársakkal szembeni előny a termékek árkülönbségében rejlik, ami Magyarkanizsának a komparatív előnyök kihasználásának lehetőségét nyújtja. A Vajdasági Vízgazdaság nem csak hajózási forrás, hanem integrált és sokrétű termék – vízfelület, természeti látványosság, kisvárosi hangulat, ösvények és szabadidős aktivitások a természetben.

- a község és a régió biológiai és kulturális sokrétűsége és vonzereje

- Tiszavirágzás – ökológiai – kulturális jelenség
- a Duna után a legjelentősebb nemzetközi jelentőségű hajózási útvonal – a Tisza folyó
- védett övezetek
- festői kisváros gazdag kulturális örökséggel
- a vidéki Vajdaság autentikus arca – Észak-Bácska

Közlekedés

Közúti közlekedés

A község általános közlekedési jellemzői

Magyarkanizsa község földrajzi helyzete, és a következő jelentős útvonalak áthaladása: I. rangú állami utak - E□75-ös autópálya, M□24-es és M□22.1-es, II. rangú állami utak - R□119-es, R□119.3-as és R□111-es, jó összeköttetést biztosítanak a környezettel a terület számára.

Magyarkanizsa Község területe olyan úthálózattal van lefedve, amely elemei a következők: : I. rangú állami utak - E□75-ös autópálya, M□24-es és M□22.1-es, II. rangú állami utak - R□119-es, R□119.3-as és R□111-es, községi, besorolatlan utak és a települések utcahálózata.

I.Rangú állami utak

A községben áthaladó E□75-ös út 9,10 km hosszan nyúlik el a község perifériális északi részén. Ez a közlekedési irány az interregionális és nemzetközi úthálózat része.

Az M□22.1-es út területi értelemben alternatív útvonal az E□75-re. Az M□24-es út Magyarkanizsa Községen körülbelül 13,30 km hosszan halad át, körülbelül 4,80 km-nyi kiépítetlen útfelülettel. Az említett út kiépített részei rossz állapotban vannak, nem felelnek meg a korszerű közúti közlekedés követelményeinek. Az M□24-es út nagyon fontos útirány, amely összeköti Zenta Község és Magyarkanizsa Község területeit Szabadkával és az E□75-ös autópályával.

II.Rangú állami utak

Az R□119-es észak-dél irányú, és Martonos , valamint Magyarkanizsa irányába tart. Egyidőben párhuzamos az M□22.1-essel, és helyi karaktere mellett tehermentesítő útként szolgál az észak-déli irányra Újvidékig.. Az említett út a terület fő közlekedési útvonala.

Az R□111-es a legrövidebb összeköttetés Törökkanizsa és Magyarkanizsa Községek között. Ez az útirány jelentős egy nagyobb terület számára is, mint az Észak-Bánát és Észak-Bácska közötti kapcsolat. Az úthálózat jelenlegi kiépítettsége jelentős fennakadásokkal tudja biztosítani a közlekedést. A „Potisje” A. d. intenzív értékesítési idejében a szállítóeszközök az említett útvonalon közlekednek a településen belüli közlekedés minden formáját megnehezítve.

Az R□119.3-as az R□119-es csatlakozásától Zimony és Velebit településeken keresztül haladva az M□24-es csatlakozásáig terjed 6,98 km hosszan. A legrövidebb összeköttetesként szolgál Észak-Bánát és Szabadka között.

Községi utak

Az I. és II. rangú állami utaktól eltérően, amelyek a „Szerbiai Utak” közzállalat hatáskörébe tartoznak, a községi utak Magyarkanizsa Község Városrendezési Közzállalatának hatáskörébe tartoznak.

A Községi utak községi határozata megállapítja, hogy a községi úthálózat 9 irányból áll, amelyek településeket kötnek össze a község területén, csatlakoznak a szomszédos községek megfelelő útjaihoz, valamint magasabb rangú utakhoz. A községi utak teljes hossza 59,60 km.

A korszerű útfelületek kiépítettsége a községi úthálózatban kielégítő, de a útfelületek állapota és technikai jellegzetességei nincsenek megfelelő szinten. A legelhasználódottabb községi útszakasz felújítása és újjáépítése 21,50 km-es szakaszon megtörtént 2002 – 2008 között.

26,01 %-nyi (15,50 km) községi út 4 m széles, és nem elegendő a kétirányú forgalom biztonságos lezajlására. Ezen utak magas megterhelése nagy mértékű megrongálódáshoz vezetett.

Besorolatlan utak

A község területén található besorolatlan utak hálózatára kiterjedt besorolatlan úthálózat kapcsolódik. A besorolatlan utak főleg a mezőgazdaságban jelentősek, A község besorolatlan úthálózatának teljes hosszáról nincsenek pontos adataink, de feltehetőleg több, mint 300 km hosszú. A hálózat nagyon alacsony százalékban van ellátva korszerű útburkolattal. Nagyobb esőzések során a besorolatlan földutak nagyrészt nehezen járhatóak, vagy járhatatlanok, mert a vízelvezetés nincs megoldva.

Nyugalmi közlekedés

A község területén nemtalálható szervezeten őrzött tehergépjármű megürző a parkoló járművek számára. Az improvizált parkolók Magyarokánizsán és Horgoson nem tudják kielégíteni a jelenlegi szükségleteket.

Magyarokánizsán található rendezett parkoló, de nem elegendő.

Tömegközlekedés

A község területén megtalálható legtöbb autóbusz megálló nincs kiépítve, vagy megjelölve a standardoknak megfelelően. Magyarokánizsán nem található autóbuszállomás a tömegközlekedést használók fogadására.

Kerékpáros közlekedés

Magyarokánizsán hiányzik a kerékpárút, mert a kerékpárosok zavarják a motoros forgalom biztonságos lezajlását. A kerékpárok, mint szállítási eszközök kiemelkedően fontosak a településeken belüli távolságok leküzdésében.

Vasúti közlekedés

A közlekedési összeköttetés a környezettel kisebb mértékben történik vasúti közlekedéssel. A jelenlegi eső tendencia a vasúti áru- és utasszállításban a közlekedés ezen formájának háttérbe szorítását mutatja, ennek okai közül egy a vasúti sínek és felszerelés elmaradottsága, ami egy gyökeres újjáépítést és modernizációt kíván. A községben a síneken 40 km/órás sebesség engedélyezett, a sínek kiépítettsége pedig legmagasabb 14 t nyomást engedélyez.

Vízi közlekedés

Tekintettel a nemzetközi folyami útvonal, a Tisza folyó jelenlétére, amely összeköttetésben van Vajdaság hajózható folyami kanálhálózatával, lehetővé válik a vízi közlekedés következő funkcióinak kiaknázása: nemzetközi utaskikötő, turizmus, éttermek, teherforgalmi kikötő, tehermegőrző stb.

Hidrološki uslovi dozvoljavaju plovidbu tokom cele godine. U postojećem stanju duž plovnog puta reke Tisa ne postoje zadovoljavajući nivoi infrastrukture koji bi omogućio uključenje vida saobraćaja u preraspodelu transportnog rada pri prevozu masovnih roba uz integralno povezivanje sa drumskim saobraćajem. Od kapaciteta vodnog saobraćaja u postojećem stanju u Kanjiži postoji putničko pristanište sa carinskom službom kao i nekoliko bitvi za privez brodova.

Energia

Elektromos áram

Magyarország Község elektromos energiával való ellátása Zenta és Szabadka Község felől történik (110/35 kV-os trafóállomáson keresztül). A távvezetékhalózat jó, és a gyűrés hálózatnak köszönhetően Magyarország Község ellátásának biztonsága is jó.

Magyarországon a hálózat és a trafóállomások kiépítettsége jó, és eleget tud tenni az évi 5%-os energiafelhasználási növekedésnek a következő 5-10 évben.

A legnagyobb megbízhatósági gondokkal Horgoson szembesülünk. A település ¼-e (Kisgyála és a benzinkút környéke) Martonos irányából van ellátva árammal 20 kV-os vezetékeken keresztül, a település ¾-e pedig 35 kV-os horgosi hálózatról és 35/10 kV-os trafóállomásról. Mindkét kivezető radiális típusú, és meghibásodás esetén ezek a területek elektromos energia nélkül maradnak a meghibásodás elhárításáig.

2006 elején minden településen befejeződött az utcai világítás rekonstrukciója jelentős energiamentiség megtakarításának céljából.

Földgáz

Magyarország Község fogyasztóinak ellátása helyi és behozatali földgázból történik.

A hálózat kiépítése Magyarországon, Adorjánon, Martonoson, Oromhegyesen, Tótfaluban, Velebiten, Zimonyon, Horgoson és Kispiacon történt meg.

A vezetékhalózat Magyarországon a következő dimenziójú acélcsövekből történt kiépítésre:

Ø 6" 4.150 m

Ø 2" 12.500 m

Ø ¾" 4.000 m

A lefektetett vezetékek rekonstrukciót igényelnek.

Magyarország város vezetékhalózattal való lefedettsége 85-90%-os, aminek földgázzal való ellátása két mérő-kezelő állomáson keresztül történik, a többi településen az ellátottsággal való lefedettség szintén elég jó

Az említett állomások a kiszolgáló hálózatba főleg helyileg, a Velebiti mezőn kitermelt földgázt engednek, de szükség esetén behozatali földgázt is.

A településeken a kiszolgáló hálózat megfelelő átmérőjű polietilén (PE) csövekkel van felszerelve.

A kiszolgáló hálózat veszteségei a korábbi 10%-ról a megfelelő közbeavatkozásoknak köszönhetően lecsökkentek cca 6%-ra.

A helyi földgáz minősége gyengébb, és a legtöbb fogy belőle, valamint a magas ára nagy elégedetlenséget kelt a lakosság körében.

Más energiaforrások

Az előttünk álló időszakban az alternatív energiaforrások mind jobb kihasználására kell törekedni, mint a: szélenergia, geotermális energia és a termálvíz energiája.

Vízgazdálkodás

A települések minőségi ivóvízzel való ellátására a község egész területén földalatti vízrétegeket használnak, ártézi és szubártézi rétegekből. Az ipar vízzel való ellátása is ebből a forrásból történik, a szükséges minőségtől függetlenül, direkt módon, saját kutakból, vagy a település kiszolgáló hálózatán keresztül.

A kitermelt víz tisztítás nélkül kerül a nyilvános vízvezetékhalózatba klórozás után.

A nyilvános vízellátórendszer a község településein technikailag megegyező elemekből áll. Mindegyik rendszer a következő elemekből áll:

*a kút vízfelvevője

*vízpumpa a hálózatban szükséges nyomás fenntartására

*fertőtlenítőrendszer

*kiszolgáló hálózat

A kút vízfelvevője

A kutakban a vízréteg 75 és 146 m, valamint 170 és 220 m közötti mélységben található. A vízzáró réteg az említett mélységben különféle homokból és homokos agyagból áll. A vízzáró réteg héját hidrogeológiai szigetelők alkotják, különféle agyagok, amely a nyomás alatti víz jelenségét hozza létre, a terület felszíne alatti piezometrikai szinttel.

A használatban lévő kutakból kinyert vízmennyiség széles skálán mozog (7 - 20 l/s). Az egyes vízfelvevők kapacitásának 15 l/s-os teljesítményre való növelésének megvalósítása folyamatban van, amelyek az említett rétegekből veszik fel a vizet megfelelő technikai elemek segítségével.

Nyilvános vízszolgáltatás céljából Magyarkanizsa község területén jelenleg 29 kút van. A kutak reversz és klasszikus módszerrel készültek, a kutak szűrőberendezéssel vannak felszerelve (fi 219 mm vagy 323 mm átmérővel), amely tertályból, a szűrő vízfogadó részéből és a szűrő feletti részből áll. A kút vízfelvevője megfelelő épített, hidrogépészeti és elektronikai eszközökkel van felszerelve.

Magyarkanizsa és Horgos forrásvidékén 8 kút van üzemben, a kisebb településen pedig egy, vagy két kút, és néhol egy tartalék. Az egy forrásvidéken található kutak rá vannak kötve a sabirni cevovod a crpne állomásig.

Klórozórendszer

A klórozórendszer rekonstrukciója megvalósult. A gázüzemű klórozókat lecserélték nátrium hipokloridos klórozókra, a klór bevitelének szabályozói pedig a pillanatnyi vízfogyasztás alapján működnek.

Egyéb funkciók

A vízgazdálkodás központi komplexumaiban a már felsorolt főbb elemek mellett egy sor más tartalom is található, ami nélkülözhetetlen a rendszer működéséhez:

- *energetikai táplálás és berendezések
- *kezelőeszközök, automatika, telemetria
- *külső és belső infrastruktúra
- *csőszerelvények
- *kísérő tartalom

A GSM rendszer lehetővé teszi néhány vészjelző állapot nyomon követését, az elektromos energiaellátás megszakadása, jogtalan behatolás a forrás épületébe, nyomáscsökkenés, vízhozam.

A 2010-es év folyamán megtörtént az új, számítógépes megfigyelőrendszer bevezetése Magyarokizsa és Horgos települések vízellátásának, valamint a települések szennyvíztisztítóinak megfigyelésére.

A folyamatos megfigyelés, kijelzés és a rendszer egyes értékei szabályozásának szükséglete, valamint az automatizált irányítás céljából kifejlesztették a SCADA rendszert és aplikációját. Ezzel lehetővé válik a rendszer állapotának vizuális bemutatása a felvevő állomásokon és tisztítóban Horgoson és Magyarokizsán, legnagyobb fogyasztóként. Minden adat távbegyűjtésű, interneten keresztül.

A fogyasztás megfizetése a vízáramlások alapján történik, a felhasználók 90 %-ánál van beszerelt vízáramlás..

A leghamarabb lefektetett vízhálózat Magyarokizsa Község területén több, mint 40 éves. A hálózat legnagyobb része a hetvenes években épült, kezdetben cinkelt és azbesztcement (AC) csövekből, később pedig a fővezeték PVC és PE anyagból.

Az ivóvíz minősége

Általánosságban nézve a község összes települése ugyanazon talajvízforrást használja. Ezzel összhangban a szennyezett víz problematikája is közel ugyanaz az összes településen, de vannak minőségbeli különbségek egyes paraméterek esetében. A víz minősége relatív állandó, tekintettel a vízzáró réteg hidrogeológiai és hidrokémiai tulajdonságaira. Kiugró különbségek vannak a sekélyebb rétegekből és a mélyebb rétegekből kitermelt víz karaktere között. A rendszer által kitermelt víz kritikus paraméterei az ammónia, vas, arzén, KMnO_4 , színezékek. A határértékek átlépésének szintje településről településre változik. Magyarokizsa, Horgos, Kispiac és Martonos települések esetében az arzén, vas, mangán és ammónia magas koncentrációja állandó jelenség, míg más településeken a nyers víz minősége kielégítő.

Szennyvízelvezetés és tisztítás

A község összesen 13 települése közül csak Magyarokizsa és Horgos településeken található kiépített szennyvízelvezető rendszer, nagyon szerény keretek között a vízellátó rendszerhez képest. A szennyvíztisztítás helyzete is ugyanolyan, a szennyvíztisztító rendszer kiépítésre került Magyarokizsán víz és üledék tisztítására, míg Horgoson egy szerényebb berendezés került kiépítésre. A többi településen nem történik fekáli eredetű szennyvízgyűjtés és elvezetés, és az elhasznált víz a szeptikus gödrökbe kerül.

Az nyilvános csatornahálózat alapvető elemei a következők:

- * összekapcsoló vezetékek, amelyek összekapcsolják a házakat, különböző épületeket, ipari objektumokat az utcai elvezetőrendszerrel
- * utcai szennyvízelvezető, fő és másodlagos csatornahálózat
- * fő gyűjtők, amelyekből a szennyvizet a tisztítóhoz szállítják
- * a csatornahálózat különálló objektumai, mint a revíziós leömlők, vízlépcsők, vízfelvevő állomások

A gyűjtők főként gravitációs áramlásra vannak kiépítve, nem mélyebb, mint 4m mélységben a kedvezőtlen geológiai összetétel, valamint a magas talajvízszint miatt.

Csapadékvíz elvezetés

A csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése a legelején tart. Az elvezetés technikai koncepciója Magyarkanizsa és Horgos településeken a kidolgozott projektötlet szintjén áll, amit több évtizeddel ezelőtt állítottak össze. A többi településre szükséges kidolgozni a projektdokumentációt projektötlet szinten.

Oktatás

Demográfiai események

A nyilvános oktatás szempontjából a legfontosabb az iskoláskorú lakosság. A község lakosainak száma csökken, az idős lakosság számának kifejezett növekedésével. Ezen demográfiai események eredményeként esik az iskoláskorú lakosság száma, és ez az elkövetkezendő évtizedekben nem is fog megváltozni..

A megerősített adatok és demográfiai események alapján könnyen felmérhető, hogyan fog mozogni a gyermekek száma a községben.. 1997-ben az általánosiskola első osztályába 330 tanuló iratkozott be, míg 2009-ben mindössze 267. Ez az adat azt mutatja, hogy a gyermekek száma 8%-al esett.

Iskoláskor előtti intézmények

A község területén az iskoláskor előtti oktatás 10 településen folyik. Az iskoláskor előtti oktatás és nevelés összesen 12 objektumban van megszervezve. A 2010/2011-es tanévben 659 gyermek látogatja az iskoláskor előtti intézményt (37 tagozaton). A bölcsődés gyermekek teljes száma 35 (3 tagozat), a 3-5 éves korosztályú gyermekek száma: 354 (19 tagozat), az 5-6,5 éves gyermeke száma: 63 (5 tagozat), az iskolára való felkészítőprogramot látogató gyermekek száma: 207 (10 tagozat).

Az iskoláskor előtti intézmények infrastruktúrális és materiális feltételei

A testneveléssel kapcsolatban megjelent egy probléma, mert nincs elég terem a testedzésre. Az épületek állapota sem megfelelő.

Az iskoláskor előtti i intézményekben az étkeztetést a konyhák segítségével biztosítják és folytatják le. Csak néhány intézménynek van ebédlője, míg más intézmények a tagozat termeiben szervezik meg az étkeztetést.

A felszerelés és eszközök tekintetében minden intézmény saját fejlesztési tervvel rendelkezik.

Az általános oktatás három anyaintézményben történik, a 2010/2011-es iskolaévben 2153 tanuló iratkozott be. Községünkben az általános iskolákban a tanítás 8 tagozaton folyik, de vannak iskolák, ahol az oktatás csak 4 tagozaton folyik. A velebiti, adorjáni és völgyesi iskolákban a tanítást csak az alsóbb osztályokban szervezik meg.

Magyarkanizsán kettő, Martonoson pedig egy általános iskola működik 8 osztállyal, összesen 1143 tanulóval, akik 66 tagozatra vannak elosztva. A tagozatonkénti átlagos tanulószám: 17,31.

Horgoson és Kispiacon az általános iskolát összesen 661 tanuló látogatja, akik 39 tagozatra vannak felosztva. A tagozatonkénti átlagos tanulószám: 16,94.

Oromhegyesen, Ormon és Tótfaluban az általános iskolát (8 osztály) 349 tanuló látogatja, akik 25 tagozatra vannak felosztva. A tagozatonkénti átlagos tanulószám: 13,96.

A tanuló-összetétel jellemzői

A községben növekszik a fejlődési nehézségekkel rendelkező tanulók száma, valamint azon tanulóké, akik a marginalizált társadalmi csoportokból érkeznek, és megjelenik az innovatív nevelő-oktató módszer utáni igény. A fejlődési nehézségekkel rendelkező tanulók legnagyobb számban Horgoson és Adorjánon található meg.

Jelenleg a tanulók integrált képességfejlesztő programja Horgoson kerül végrehajtásra.

A humán erőforrás jellemzői a község általános iskoláiban

A tanárok folyamatosan részt vesznek a szakmai továbbképző szeminárokon, amelyek magas színvonalúak.

Egyidejűleg, jelen van a szaktantárgyakat előadó tanárok hiánya is.

Az általános iskolák infrastruktúrális és materiális feltételei

Az iskolák többségében a tanítás hagyományos tantermekben történik. Testneveléshez nem rendelkezik minden iskola megfelelő teremmel és felszereléssel, és a tótfalusi általános iskolának egyáltalán nincs testnevelés terme.

Az iskolai könyvtárak működnek.

Középiskolai oktatás

Községünkben a középiskolai oktatás Magyarkanizsán történik. A 2010/2011-es tanévben 549 tanuló látogatja a „Beszédes József” Mezőgazdasági és Műszaki Iskolaközpontot. A települések között utazó tanulók száma: Adorján – 13, Kishomok – 4, Kispiacon – 48, Martonos – 44, Orom – 44, Oromhegyes – 43, Tótfalu – 21, Velebit – 8, Völgyes – 9, Zimony – 4, Horgos – 146, Magyarkanizsa – 125, Újfalva – 3. Összesen: 512 tanuló utazik Magyarkanizsára vagy más községek középiskoláiba.

512 tanuló közül 189 utazik Szabadkára, 146 Zentára, 132 Magyarkanizsára, 36 Törökkanizsára, 8 Csókára, 1 Adára.

Alapfokú művészeti oktatás

A községben már harminc éve folytatja tevékenységét az alapfokú zeneiskola, amely a legjobb példája a tehetséges diákok fejlesztésének. Egy olyan intézményről van szó, amely képzett tanárokkal és minőségi hangszerekkel rendelkezik. Ebben az iskolaévben a zeneiskolába 219 tanuló jár, akik 8 hangszerfajta tagozatra oszlanak.

A tanulók többsége iskoláskorú, és kisebb számban iskoláskor előtti korosztály. Az ilyen tanulóösszetétel már évekkel ezelőtt stabilizálódott. Tagozatok: hegedű, cselló, getár, klarinét, fuvola, furulya, zongora, szóló ének, szolfézs.

Művészi szekciók: fúvós zenekar, duvački orkestar, gudački zenekar, harmonikazenekar. Az iskola tanulóinak eredményei a körzeti és köztársasági versenyeken a legjobb mutatója az intézményben folyó minőségi oktatói munkának. Magyarkanizsa mellett alapfokú zenei oktatás Horgoson folyik, valamint Kispiacon, Ormon és Oromhegyesen kísérleti programot hajtanak végre.

Az iskola elegendő hangszerral rendelkezik, amik kielégítik az oktatás mindennapi szükségleteit.

Kultúra

Magyarkanizsa Község a Szeged-Szabadka-zenta kultúrháromszög középpontjában található..

A Magyar Nemzeti Tanács határozatával összhangban községünk három intézménye a magyar nemzet számára kiemelt jelentőségű intézményként kvalifikált. Ezek a Cnesa, József Attila Könyvtár és a Nagy József Regionális Kreatív Műhely. Ezen kulturális intézmények úgy lokális, mint regionális jelentőségűek. A civil szervezetek a kultúra terén jelentős sikereket értek el, és kiemelkedő módon egészítik ki az említett intézmények tevékenységeit: Bartók Béla Művelődési Egyesület Horgos, Ozoray Árpád Magyar Művelődési Egyesület Magyarkanizsa, Tisza Néptáncsoport, Cinema Filmműhely és SAKUD Szent Száva Magyarkanizsa. Közel minden településnek van lakossági csoportosulása. Meg kell említeni azon rendezvényeket, amelyek hagyományossá és a régióban ismertté váltak: a nemzetközi irodalmi kolónia, a Nemzetközi gyermek és modern néptáncfesztivál, "Gazdag Ág" Oromhegyesen, „Szüreti napok” Horgoson, Jazz és Kukoricafesztivál Magyarkanizsán.

A kulturális örökség státusszal rendelkező épületek és régészeti lelőhelyek rendkívül rossz állapotban vannak. A következő épületekről van szó: Vigadó - Magyarkanizsa, Horgos – Crkvine (régészeti lelőhely), siló, Kamarás vasútállomás, Kamarás villa, Kárász-kastély, Martonos – pravoszláv iskola, Orom – szélmalom.

A helyzet a művészek hagyatékával kapcsolatban is hasonló. Konc István költő, Almási Gábor és Kovács Antal szobrász hagyatéka nincs feldolgozva és elhelyezve. Konc István és dobó Tihamér emlékművei díszítik a Fő teret, és a galéria Dobó Tihamérról kapta a nevét.

A Cnesát, precízen vezetett statisztikai adatok alapján évente több, mint 20.000,00 ember látogatja..

Egészségügyi szolgáltatások

Magyarkanizsa Községben az egészségvédelem a következő intézményeken és szervezeti karakterisztikákon és megoldásokon keresztül valósul meg:

- „Banja Kanjiža“ Rehabilitációs Szakkórház (alapító VAT, kórházi kezelés),
- Egészségház Magyarkanizsa (1 egészségügyi állomás, 8 ambulancia, 7 gyógyszerár) (alapító Magyarkanizsa Községi Tanácsa, elsődleges egészségvédelem),
- az egészségügyi szolgáltatás a községben 27.510 lakos számára biztosított, 13 településen, összesen 400 km² területen.
- az egészségbiztosítás a Köztársasági Egészségbiztosítási Intézet forrásainak terhére évi cca. 300.000.000 dinár értékben valósul meg Magyarkanizsa Községben,
- több, mint 70 magasán képzett egészségügyi munkás biztosítja az egészségügyi szolgáltatás minőségét és a szakmai hozzáértést

- a Magyarkanizsa városon kívüli településeken általános egészségügyi szolgálatot szerveztek meg, 1.600 felnőtt lakosra jut 1 orvos (Orom, Martonos, Kispiac, Oromhegyes és Adorján, Zimony, Velebit, Tótfalu településcsoport) és 3 orvos, valamint egy gyermekorvos Horgoson,
- az egészségügyi szolgáltatás a község településein a törvény által előlátott technikai és higiénés feltételek alapján zajlik,
- az magyarkanizsai Egészségház együttműködik a másodlagos és harmadlagos egészségvédelmi intézményekkel, annak érdekében, hogy magasabb szintű egészségvédelmet biztosítani Magyarkanizsa Község lakói számára,
- Magyarkanizsa Község területén egészségvédelemmel tíz bejegyzett orvosi magánrendelő is foglalkozik (5 fogorvosi rendelő, 1 szemészet, 1 nőgyógyászat, 2 általános orvosi rendelő, 1 poliklinika).
- A gyógyszerforgalom az állami gyógyszertárban (7 településen) és 3 magángyógyszertárban (Magyarkanizsa, Hogos) folyik
- Magyarkanizsa Községben a kórházi kezelés a termásvíz és termásvár természeti kincseken alapul,
- A fürdő és egészségturizmus fejlesztési prioritásának jelenléte helyi és tartományi szinten,
- Az egészségügyi intézmények pénzügyi helyzete és kötelezettségei magas fokú eladósodásra mutat rá kifejezetten növekvő mutatókkal,
- A magyarkanizsai Egészségház a felszerelés elhasználódottságát tekintve első helyen áll a régióban (68,99%). Az egy dolgozóra jutó felszerelés értéke ebben az intézményben a legalacsonyabb a többi egészségházzal viszonyítva. A „Banja Kanjiža“ Rehabilitációs Szakkórház szintén egy a legszegényesebb felszereléssel rendelkező intézmények közül (az elhasználódottság foka 66,48%),
- a magyarkanizsai Egészségház esetében a községi költségvetésből történő pénzügyi juttatások (2,35%) nem érik el a köztársasági átlagot (2,86%), és elmaradnak a tartományi átlagtól is (2,48%).
- Magyarkanizsa Község lakói a „mély demográfiai korrallal“ rendelkező községek csoportjába tartozik, ahol a lakosság átlagéletkora 40-43 életév között mozog. Három faluban (Velebit, Völgyes, Kishomok) az átlagéletkor 45 felett van, míg a 65 évnél idősebbek aránya kifejezetten magas,
- Különleges figyelem illeti meg az egészségvédelem szolgáltatásainak következő használóit: gyermekek (4.896), felnőtt lakosság (17.154), 65 évnél idősebb személyek (4.704), 15 év feletti nők (11.613), várandósok (144),
- Magyarkanizsa Község vitális statisztikája előnytelen regionális viszonylatban. A lakosság számának csökkenése állandó 1971-2008: -8.560 személy. A negatív demográfiai trend oka a negatív népszaporulat (-7,8‰). A lakosság vitális indexe 51,3. A várható élettartam alacsony (71,22), főként a férfi populáció esetében (67,69),
- Magyarkanizsa Község felnőtt lakosságának leggyakoribb megbetegedései: légzőszervi megbetegedések (16,98%), érrendszeri megbetegedések (15,63%), ortopédiai betegségek (10,85%), húgyúti megbetegedések (10,15%), valamint sérülések, mérgezések és külső tényezők hatása (7,86%),
- Magyarkanizsán 2008-ban az esetek 71%-ában a halál oka a kardiovaszkuláris rendszer megbetegedése volt, és 15%-ban malignus megbetegedés,
- a lakosság 30,7%-a napi szinten dohányzik (az egészségügyi dolgozók vannak az első helyen dohányzásban), a hetente átlagban elfogyasztott italadag 6,6 VAT-ban

Magyarkanizsa Község egészségvédelmének jellemzői

Magyarkanizsa Községben 2008-ban 90.348 regisztrált látogatás történt az általános orvosoknál. A biztosítások megoszlása szerint a dolgozók aránya 41% (joghordozók 26%), földművesek 5%, és a páciensek más csoportjai 54% (romák, munkanélküliek). A páciensek száma (orvosválasztás)

Magyarkanizsa Községben meredeken növekszik, 2010-ben 87% (10. hely Szerbiában). A vénnyekre átlagosan jutó gyógyszerfogyasztás az általános orvoslás esetében 1.533,15 dinárt tesz ki, a gyermekgyógyászat esetében pedig 228,40 dinárt. Az általános orvosok megelőzési tevékenységeinek aránya a községben 3,45%, míg a gyermekgyógyászat munkájában a prevenció 22,12%.

Fogászati egészségvédelemmel a populáció 18. életévének betöltéséig van lefedve, valamint a 65 évnél idősebb biztosítottak. Magyarkanizsa Községben a magánszektorban a legerősebb éppen a fogászati egészségvédelem, amely 5 fogászati magánrendelőben történik, és több, mint 10 dolgozót foglalkoztat. Az állami fogászati rendelő 6 településen 18 egészségügyi dolgozót foglalkoztat (7 fogorvost).

Vajdaság káder tekintetében elmarad (legfőképpen a specialisták száma, majd a gyógyszerészek és fogorvosok száma). Az Észak-Banádi Körzet mint régió szintén kevésbé fejlett magasan képzett dolgozók tekintetében. Magyarkanizsa Községben messze a legalacsonyabb az orvosok száma, főleg a specialistáké, ami 0,81 1.000 lakosonként (Szerbiában 2,09, VAT-ban 1,63). A magyarkanizsai Egészségház további 11 orvost tudna foglalkoztatni (specialistát).

Szociális védelem

A Szociális Központnak van legszélesebb körű hatásköre szociális szolgáltatások nyújtására, amit a törvényi szabályozások is biztosítanak. Minden évben körülbelül 4000 használó válik jogosulttá a Szociális Központ valamilyen szolgáltatására Magyarkanizsa Községben.

A használók száma 2009 végén:

A használók csoportjai	Számuk
Anyagilag hátrányos helyzetű családok	1877
Fogyatékos széyek	470
Szülői gondozás nélküli gyermekek	32
Viselkedészavarokban szenvedő gyermekek	60
Diszfunkciós családok	647
Gondozásban lévő személyek	85
Családon belüli erőszak áldozatai	45
Családi ondozásban nem részesülő idős személyek	926

Megnyílt a „Fészek“ nappali szállás, amely a marginális csoportokból érkező gyermekek fogadásával és átmeneti gondozásával foglalkozik, itt örökbefogadó családok képzéseis folyik, megalakult az egyedülálló szülők klubja, kapcsolatokat ápolnak a gyermekek és a vállófélben lévő, vagy elvált szülők között.

Idősek otthona

A központ elhelyezési lehetőséget nyújt a függetleneknek, gondozásra szorulóknak és ágybanfekvőknek és pszihikailag jó állapotú idős személyeknek. Pillanatnyilag 80 felhasználó van ellátáson. A központ a felhasználóknak lakhatási, étkezési, ápolási, egészségvédelmi, kulturális,

szórakoztató, rekreatív és foglalkoztató aktivitásokat, szociális szolgáltatásokat és szükség esetén más szolgáltatásokat nyújt.

Magyarkanizsa község Szociális védelmi központja

Magyarkanizsa község Szociális védelmi központja Magyarkanizsa Község Tanácsa által lett alapítva. Tevékenységeinek keretein belül a központ nappali ellátást és személyi szolgáltatásokat nyújt, a munkábaállás és és társadalomba való visszailleszkedés terén szervez integrációs képzéseket Egybegyűjti és együttműködik a szervezetekkel, amelyek a különböző fogyatékossgal rendelkező személyek érdekeinek védelmével foglalkoznak..

A szociális védelem terén tevékenykedő lakossági civil szervezetek és szövetségek

Magyarkanizsán a Vöröskereszt rendszeres aktivitásokat szervez az egészségügyi tevékenységek terén: az egészség népszerűsítése, elsősegély, önkéntes véradási akciók, a közösség tegjai egészségének gondozása, az ifjúsággal végzett munka, az önkéntesség fejlesztése a fiatalok körében, szociális védelmi akciók.

A szociális védelem területén tevékenykedő lakossági társulások aktívan dolgoznak a projekteken, és stabil támaszt nyújtanak az állami szektor részére. Számuk 15 körül mozog, amelyek között találhatóak helyi és községi társulatok, továbbá községközi civil szervezetek.

Gyermekek és ifjúság – A jelenlegi állapot elemzése és következtetés a célcsoportról

A Szociális Munkaközpont nyilvántartása szerint gyermekvédelemre 1340 dgyermek jogosult. A központ szakmai segítségét igénylők éves számának növekedése 30-tól 40%-ig terjed. Anyagi támogatást a központon keresztül 597 család használja körülbelül 693 gyermekkel.

A fogyatékkal rendelkező gyermekek nem megfelelően vannak bekapcsolva a társadalmi folyamatokba. Községünkben a védelmük és gondozásuk érdekében történő munka a szociális védelmi szolgáltatásokat nyújtó központ feladata, valamint a „Csigabiga“ Civil Szervezet és a „Veled értük“, „J.J. Zmaj“ Általános Iskola, Egészségház, Vöröskereszt.

A szociális munkaközpontban folyamatban van a „A kiskorú delikvensek reszocializációja Magyarkanizsa községben“ projekt megvalósítása. A projekt a rendőrállomással és pszichológiai, pedagógiai és egészségvédelmi szakemberekkel partnerségben folyik.

A CSR-ben folyamatosan folyik a családon belüli erőszakkal kapcsolatos ügyek nyilvántartása, tanácsadó munka az áldozatokkal és elkövetőkkel, valamint az áldozatok gondozása.

A gyermekek nagy száma él a szociális bizonytalanság peremén a higiénia hiányos feltételek között, a rendszeres iskoláztatás feltételeinek hiányában.

Család – Az állapot elemzése és következtetések a célcsoportról

Évről évre nő a szociális védelem valamilyen formájába eső családok száma. Ezeket a családokat extrém szegénység jellemzi, alacsony iskolázottság, munkanélküliség, jelen van a kiskorúak delikvenciája, csakúgy, mint a felnőttek közötti erőszak, valamint a gyerekekkel és az idősekkel szmbeni erőszak. Ezen családok tagjai nincsenek abban a helyzetben, hogy maguk biztosítsák egzisztenciális szükségleteiket.

Az legutóbbi népszámlálás szerint a háztartások száma 10.721, ebből 4.025 városi és 6.696 vidéki háztartás. Ebből a legnagyobb számú a kéttagú család, számszerint 3.160, és legkisebb a tíztagú, összesen 5. A Szociális munkaközpont nyilvántartása szerint a legszámottevőbbek a négytagú

családok, legfőképpen az anyagi családsegítő szolgáltatások használói között. A legnépesebb családok (6-7 tagúak) főként a roma családok.

2009-ben Magyarkanizsa Községben a házasságkötések száma 149 volt, míg a válások száma 70 volt.

A községben megtalálhatók olyan civil szervezetek, amelyek a nagycsaládosokat gyűjtik össze, és a családok problémáival foglalkoznak.

Időskorúak – A jelenlegi állapot elemzése és következtetés a célcsoportról

A község lakosainak össz számához viszonyítva 24 %-ot tesz ki a 65 évnél idősebbek aránya. Ez a számadat Magyarkanizsát az „idősebb” községek közé sorolja Szerbiában.

Az 60 éven felüli idős személyek száma növekvő tendenciát mutat. 2009 folyamán a központban 963 60 évnél idősebb személy van, aki valamilyen formájú szociális védelmi szolgáltatást vesz igénybe.e.

A védelem formája	A használatra jogosultak száma 2009-ben
Családi felügyelet	143
A megélhetéshez szükséges eszközök hiánya	315
Komolyabb krónikus betegek és fogyatékos személyek	505

Az idős korosztályt egy sor probléma érinti, amely jellemző a társadalom egészére is, de ezek valamivel kifejezettebbek a lakosság ezen részénél – szegénység, rossz lakáskörülmények, egyedülálló idős háztartások.

Községünkben jelenleg az idős korosztály számára elérhetőek a Szociális Munkaközpont szolgáltatásai (segélynyújtás ápoláshoz, egyszeri segély), valamint az idősek intézményesített gondozása az Idősek Otthonában, ahol évente körülbelül harmincszemély nyújtja be igénylését az intézménybe való elhelyezésre. Magyarkanizsán folyamatban van a „Battyáneum” idősek és elesettek otthonának kiépítése, a teljes kapacitás körülbelül 30 személy lesz.

Magyarkanizsán és Horgoson négy dolgozó nyújt segítséget és ápolást 58 személy idős és egyedülálló háztartásaiban.

Fogyatékkal élő személyek – A jelenlegi állapot bemutatása és következtetés a célcsoportról

A pszihikai és fizikai fejlődésben elmaradott gyermekek és fiatalok száma 150: Súlyos mentális zavarok (30), komolyabb mentális zavarok (12), mérsékelt mentális zavarok (14), enyhe mentális zavarok (59), vak (1), süket (1), testi fogyatékkal élők (3), sokszoros fogyatékkal élők (30).

A község területén található nappali szállás a fejlődésben visszamaradott gyermekek részére, a "Bárka", amely Magyarkanizsa szociális védelmi szolgáltatásokat nyújtó központjának keretein belül működik. A nappali programokat 55 gyermek látogatja.

A védelem legelterjedtebb formája a felhasználók ezen csoportjánál az otthonban való elhelyezés és a másik személy gondozása után járó juttatás.

A mentális betegségekkel küzdő személyek, akiknek nincs hozzátartozójuk, legnagyobb számban otthonokban vannak elhelyezve Moholon, Moravicán, Stari Lecen és Csurogon.

A mozgássérült személyek közlekedése nehézkes, mert a városban nem léteznek feljárók és kapaszkodók mozgássérült személyek részére.

A fogyatékkal élők munkába állásánál nagy nehézségek figyelhetők meg.

Szegények és munkanélküliek – A jelenlegi állapot elemzése és következtetés a célcsoportról

Néhány évre visszamenőleg Magyarkanizsa Község a lakosság széles rétegeinek elszegényedésével néz szembe, magas szintű munkanélküliséggel, a szociális biztonság elvesztésével és a lakosság egészségügyi állapotának romlásával.

A múlt évben 597 anyagi segítséget igénylő család volt regisztrálva. A jogosultságok használóinak teljes száma 1512 volt.

A legnagyobb gond továbbra is a magas arányú munkanélküliség, 2010 augusztusában a munkanélküliek száma községünkben 13,07%-ot tett ki. A munkanélküliek korbeli megoszlásában körülbelül 25%-ot tesz ki az 50 évesek, vagyannál idősebbek száma. A munkanélküliek közül a legnagyobb azok száma, akik semmilyen szakképesítéssel nem rendelkeznek, vagy középiskolai oktatásban részesültek. A főiskolai, vagy egyetemi oktatással rendelkezők a munkanélküli lakosság elhanyagolható hányadát alkotják.

Sport

A községi önkormányzatnak a következő feladatai vannak, vagyis, a következő területeken vette át a Sportszövetségtől a feladatokat:

Támogatja a községi szintű versenyrendszer létrejöttét, működését, sportrendezvények szervezését, - részt vesz a sportszakemberek alapképzésében és továbbképzésében.

A felsorolt feladatkör nagyon fontos, a felelősség hatalmas, különösen, amennyiben figyelembe vesszük az állam módosított sportkoncepcióját, a hangsúly új dolgokra kerülését, hogy aprioritások megváltoztak. Emiatt érdemes még egyszer átgondolni az állami, vajdasági és községi helyzetből kiindulva a sportrendszer egészét. Emiatt fontossá válik, a pontosan meghatározott kötelezettségekből kiindulva, a tervezési szándékok meghatározása, valamint egy olyan sportkoncepció, amely megvalósítható, ellenőrizhető és átlátható a község települései számára.

A sport községi rajzolata

Az egyes sportágak mélyebb tanulmányozása után láthatóvá válik, hogy négy sportág határozza meg Magyarkanizsa sportéletét: labdarúgás, atlétika, kajak és birkózás. Magyarkanizsát úgy tudjuk leírni, hogy azon községek csoportjába tartozik, ahol elfogadható arányú a sportolók részvétele a lakosság teljes számát tekintve. Igaz, a bejegyzett sportolók teljes száma a község lakosságának teljes számához képest nem tekinthető megfelelőnek. A közepesen fejlett országokban a sportoló lakosság aránya 20-25%. Magyarkanizsa esetében ez az arány csak 8-9%.

A létesítmények állapota Magyarkanizsán

A község minden településén található legalább egy objektum (nyílt létesítmény), amely a lakosság sportcéljait szolgálja, az objektumok pedig nagyrészt állami tulajdonban vannak. Ennek ellenére a község sportobjektum hálózata átlagosnak mondható vajdasági keretek között, de az objektumok kvalitatív tulajdonságai messze elmaradnak a szükségletektől. Az iskolai objektumok képe szintén

nagyon tarka. A tornatermek legnagyobb része csupán kis csoportok befogadására alkalmas. A területi szórás tekintetében a vajdasági átlag 2,52 m² sportfelület per capita, Magyarkanizsán ez 1,43 m². Az összes sportobjektum teljes területe 70856 m². Jelentős mutató a fedett és nyitott sportobjektumok aránya. A fedett sportobjektumok, amelyek egész évben biztosítják a tesedzés és szervezett sportaktivitások lehetőségét, 5, 2%-ot tesznek ki a község sportobjektumaiból. Az összes sportobjektum közül a labdarúgópálya területe a legnagyobb, közel 75%.

Kijelenthetjük, hogy a község versenysportja két városban összpontosul, Magyarkanizsán és Horgoson.

Ifjúság

Magyarkanizsa Község lakosságának teljes száma az 1991-es népszámlálási adatok alapján 30.692 fő, amiből a 15-30 év közötti korú fiatalok aránya 21% (6415 fő). A 2002-es népszámlálási adatok alapján a lakosság teljes száma 27.510, amiből 5251 fiatal, tehát a lakosság 19%-a.

2008 május 9-én a Szerb Köztársaság Kormánya a Nemzeti ifjúsági stratégia alapján jóváhagyta a helyi ifjúsági stratégiát, azaz a 15-30 év közötti korúak számára. A községben élő fiatal személyeket a következő szempontok alapján csoportosíthatjuk:

1. Tanulók (a közép-, vagy felsőoktatási intézményekben tanulnak)
2. Fiatalok iskolai végzettséggel, egyedülállók
3. Fiatalok, akik családot alapítottak

2010 májusa-áprilisa folyamán a községi ifjúsági tanács jóvoltából elkészült a kérdőíves kutatás a 15 és 30 év közötti korosztályra..

A megkérdezettek 54%-a az iskolai szkköreiben vesz részt, míg magániskolába 24% jár. Fontos megjegyezni, hogy 10%-uk nem vesz részt semmilyen kötelező oktatáson kívüli aktivitásban. Nagy hiányosság az állami nyelv és idegennyelvek ismeretének hiánya (angol, német), mint a nem formális oktatás hiánya a településeken. A községben élő fiatalok 31,4 %-a jár iskolába, közülük 94 % Szebiában, míg 6 % magyarországi közép-, vagy felsőoktatási intézménybe.

A megkérdezettek majdnem teljesen egybehangzó véleményyn vannak (97 %) azzal kapcsolatban, hogy a fiatalok egyáltalán, vagy nem megfelelő mértékben ismerik és törődnek környezetükkel.

A megkérdezettek nagy hányada (68%) a családtól, vagy barától kér segítséget munkavállalással kapcsolatban. A megkérdezettek 5%-a nem rendelkezik a szükséges információkkal, ami megnehezíti munkahelykeresésüket. A Munkavállalási Hivatal adatai alapján a 18-30 éves személyek 12,5%-ának nincs állandó munkahelye a községben.

A megkérdezettek szinte mindegyikének van internetkapcsolata, 82 %-uknak otthon, és 14 %-nak barátánál. A válaszokból tisztán látszik, hogy a fiatalok aktívan informálódnak az elérhető információs forrásokból.

A fiatalok nagy hányada (27%) a sportot választja szabadidős időtöltésként, de a színház és mozi is szinten van. A megkérdezettek 13 %-a részt vesz valamely kultúregyesület tevékenységeiben. A kérdőívet kitöltő fiatalok csupán 45%-a utazik több alkalommal külföldre, ami alacsony arány. 56% minden juttatás nélkül, 26% pedig valamilyen juttatás fejében részt venne valamilyen önkéntes munkában. A fiatalok 78%-a mutat hajlandóságot a velük egykorú fiatalok problémáinak megoldásában való aktív részvételre.

A magyarkanizsai Szociális Központjának statisztikai adatai alapján 515 fiatal él a létminimumon, vagy alatta.

A megkérdezettek 58%-a szerint létezik diskrimináció a nemzetiségi kisebbségekkel, fogyatékosokkal és betegekkel szemben. A 38%-uk szerint a legtöbb problémát családon belül kell megoldani, és 28%-uk szerint az oktatási intézményeknek kell résztvenni a probléma megoldásában. Nagyon magas azok száma, akik a községtől várják a probléma megoldását.

Informatika

2008-ban az informatikai munkálatokat átvette az Info-Magyarkanizsa, amely az önkormányzat által lett alapítva, és szolgáltatásként végzi a község intézményrendszerének fenntartását. A feladatok az informatikával kapcsolatos aktivitásokra vonatkoznak: a hálózat kiépítése a kábelezéstől a rooterek és tűzfalak beállításáig, a szerverek karbantartása, hardverjavítások, nyomtatás, weblapok és egyszerűbb szoftverek fejlesztése, szakmai tanácsadás, a felhasználók képzése, közvetítés a cégek és megrendelők között az integrált szoftverrendszerekkel kapcsolatban.

Az informatikusok száma és képzettsége nem megfelelő egyes munkálatok határidőre történő elvégzéséhez, ami miatt gyakran előfordulnak késések a kivitelezésben.

A megterheltség miatt gyakran nem lehetséges konkrét személyeket felelőssé tenni egyes területek kézbe tartásáért, mert a beavatkozások többsége sürgős, így a szükséges munkálatok a leggyorsabban rendelkezésre álló munkatárs kezdi meg.

Az informatikai és más típusú megrendelések kezelése céljából bevezették az úgynevezett „ticketing“ rendszert, amely lehetővé teszi a megrendelések kezelését, de nem használja minden ügyfél.

Az informatikai kiszolgálófolyamatok nem szabályozottak (a szoftverfejlesztést kivéve).

Magyarkanizsa Község önkormányzatában és intézményeibe különféle rendeltetésű, korú és technológiájú alkalmazások működnek. Eddig az adatbázisok működése specifikusan elszigetelt volt. Az önkormányzatban elkezdődött a tervszerűen kidolgozott integrált rendszer bevezetése, de az intézmények többségében ilyen téren nem voltak fejlesztések.

A dokumentumok elektromos kezelését és a levéltári szoftvert csak az önkormányzat használja. A használatban lévő pénzügyi alkalmazások túlbonyolult részt elidősödtek, DOS operációs rendszeren alapulnak, technológiailag elmaradottak, elszigetelten működnek, lehetetlen az integrációjuk, de funkcionálisan megfelelnek. Az Info-Magyarkanizsa integrált pénzügyi alkalmazást használ, amelybe korlátlan számú felhasználót lehet integrálni, segíti az intézmények üzleti aktivitásainak nyomon követését. A rendszer teljesen integrált, közös basisregisztereket és levéltári dokumentumokat használ, humán erőforrás kezelése, munkaidő nyilvántartása.

Az önkormányzat és intézmények különböző területeken és hatáskörökben aktívak, amelyeket alkalmazásokkal kell lefedni. Néhány terület, az önkormányzat egyes osztályai, valamint a szociális védelem rendelkezik alkalmazásokkal, amelyek lehetnek egy integrált rendszer elemei, de a többi területen hiányoznak ezek az alkalmazások.

Magyarkanizsa Község hivatalos honlapját a következő címen lehet elérni: www.kanjiza.rs. Számos szolgáltatást nyújt, de főleg információs karakterű. Az elektronikus adminisztráció első és második szintjét nyújtja, azaz lehetővé teszi az adminisztrációs információkhoz való hozzájutást, valamint a kérdőívek átvételét. Tartalmilag megfelel egy weblap elvárásainak, de funkcionálisan elmarad az „elektronikus település“ elvárásaitól. Ezen az oldalon az önkormányzatnak van „e-kormányzata“, amely összeköttetésben áll az önkormányzat információs rendszerével és irrtárával. Ez a rendszer az ügyfelekkel elektromos postán és SMS-en keresztül kommunikál. Hiányoznak az ügyfelek és az információs rendszer közötti interakciók az elektronikus adminisztráció érdekében.

Az elmúlt években hardverfejlesztésekre került sor az önkormányzat költségvetéséből, tehát a felszerelés nagyobb része megfelel a minimális elvárásoknak. Az önkormányzat az utóbbi években

márkanévvel rendelkező munkaállomásokat vásárol, az intézmények viszont ad-hoc beszerzéseket végeznek a pénzügyi keret függvényében, általában kompromisszumos megoldásként.

Az önkormányzat rendelkezik szerverekkel, és csak márkanévvel rendelkező felszerelés került beszerzésre.

1. Belső hálózatok: Jelenleg mindenhol 100 Mbit/s-os hálózat van UTP vezetékezéssel. Túlnyomó részt alacsony kategóriás, olcsó switchek vannak használatban, általában strukturálisan rendezettek, de néhány helyen láncot alkotnak. Az önkormányzatban a szervertermet és a fő csomópontokat CICO berendezések szolgálják ki.
2. Az intézményeket összekötő városi hálózat: 2010-ben kiépítésre került az önkormányzat nagy kapacitású optikai vezetéke. Az optikai hálózat a következő szolgáltatások végzését teszi lehetővé:
 - intranet, közös információs rendszer használata
 - központosított internet szolgáltatás, és interneten keresztüli telefonos szolgáltatás
 - az épületek videómegfigyelőrendszerének központosítása
 - a riasztóberendezések központosítása
 - nagy felbontású megfigyelőkamerák használata
 - védett arhívumok hálózaton keresztüli másolása
 - a szerverek kollokációja (másodlagos szerverek felállítása más épületekben – mint a katasztrófa megelőzés intézkedése – például tűz esetén)
 - az ipari park nagy kapacitású kommunális infrastruktúrával való ellátása
3. A településeket összekötő községi hálózat: 2006-ban került megépítésre 5GHz-es, vezeték nélküli felszerelés alkalmazásával. Biztosítja az önkormányzat és az intézmény kihelyezett irodái közötti kommunikációt, és lehetővé teszi a helyi aminisztrációt a falvakban. Mivel az optikai vezetékek lefektetése hatalmas költség, és a község területén már más cégek is fektettek be ilyen infrastruktúrába, kifizetődőbb bérelni a meglévő kapacitásokat. Ennek eredményeképpen 2010-től Horgos település már szélessávú optikai szállal van összekötve az önkormányzattal.

Az önkormányzatban Microsoft operációs rendszereket használnak, míg az intézményekben Microsoft operációs rendszereket használnak más nyílt kódos operációs rendszerekkel egyetemben. A bevezetett Windows Active Directory teljesítette a vele szemben támasztott elvárásokat a biztonság, a központosított adminisztráció és megfigyelőrendszer terén.

Az önkormányzat és intézmények nem rendelkeznek az információ biztonságát szavatoló felügyelettel. A szerverek fizikai biztonsága az önkormányzatban kielégítő: klimatizált helység, tűzvédelmi berendezések, a rövidzárlat és túlterhelés elleni védelem, stabilizált és megszakítás nélküli áramellátás, áramfejlesztő. Az intézményekben sokkal rosszabb a helyzet, mivel a szerverek az irodákban, vagy tantermekben találhatóak. A hálózatban létre van hozva egy Windows Active Directory domain, tehát minden számítógépről jelszóval lehet belépni. Az integrált rendszerek jelszóval vannak védve. A hálózat és a szerverek el vannak látva tűzfalal, de nem intelligens támadások ellen vannak kifejlesztve. A biztonsági arhiválást minden hónapban végzik.

Az önkormányzat dolgozóinak túlnyomó része nem rendelkezik megfelelő számítógépes ismeretekkel.

Az informatika finanszírozása a költségvetésből, sikeres pályázatokból és az „Info-Magyarkanizsa“ bevételeiből történik, amelyek nem a költségvetésből finanszírozott bevételek. A teljes költségvetésből körülbelül 2%-ot fordítanak az informatika finanszírozására, ami a befektetések és fenntartás költségeit is fedezi.

Községi közigazgatás

A községi közigazgatás:

1. elkészíti az előírások és más intézkedések vázlatait, amelyek a Községi Tanács és a község elnöke hoz meg,
2. végrehajt határozatokat és más intézkedéseket, amelyeket a Községi Tanács és annak elnöke hoz,
3. a közigazgatási eljárás során döntést hoz a lakosság, ipar, intézmények és más szervezetek jogairól és kötelezettségeiről,
4. közigazgatási felügyelettel kapcsolatos munkákat végez az előírások végrehajtását biztosítván,
5. törvényeket és más előírásokat hajt végrei,
6. szakmai és munkákat végez, amelyet a Községi Tanács és annak elnöke állapít meg,

Magyarkanizsa Község községi közigazgatását a község közigazgatási hivatalának elnöke irányítja, a közigazgatási hivatal munkáit, a községi közigazgatásról szóló határozattal összhangban, a következő szervezeti egységeken keresztül végzi::

1. *A község elnökének kabinetje*
2. *Általános és gazdasági ügyek hivatala*
3. *Inspekciós-megfigyelő hivatal*
4. *Pénzügyi és adóadminisztrációs hivatal*

Az elmúlt időszakban a községi közigazgatásban megnőtt magasan szakképzett munkások száma és aránya, idegen nyelvek ismeretével, és a számítógépes munkák alapvető ismerete általános.

A dolgozók számára biztosított a szakmai képzés és továbbképzés.

Megalakult a munkakapcsolat a szakmai gyakorlatot végzőkkel, diplomával és középfokú szakképesítéssel.

Az állapot általános helyzete, a szakmaiság, a működés kielégítő, a változások általában pozitívak.

Működik a községi kiszolgálóközpont a község épületében, azzal a céllal, hogy a lakosok megkapjanak minden információt egy helyen a helyi közösség hatásköreiről és munkájáról.

Megalakult a helyi közösség irodája Tótfaluban is, azzal a céllal, hogy a helyi lakosok lakóhelyükön tudják érvényesíteni jogaikat.

Elindult a jogi segély szolgáltatása az önkormányzat keretein belül, csakúgy, mint a bíróság előtti jelenés költségmentességének projektje.

Az önkormányzati nyílt napok rendszerének bevezetésével a község lakosainak alkalmuk nyílik kérdéseik személyes feltételéhez, javaslataik benyújtásához.

Az önkormányzat a Magyarkanizsa Község lakosságával való jobb kommunikáció érdekében létrehozott egy díjmentes infovonalat Magyarkanizsa Község lakosai részére. A lakosság a nap 24 órájában tud javaslatokat, ellenvetéseket, kérdéseket felvázolni a községet érintő kérdésekben.

A községben működik az E-kormányzás internetes oldala, amely kérvények benyújtását, ügyek jelenlegi állapotát, információszolgáltatást a község szolgálatairól tesz elérhetővé., de a lakosság kis része használja a szolgáltatást.

II. Magyarkanizsa község fejlesztési stratégiája

1. SWOT elemzés

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - gazdasági szempontból Magyarkanizsa község kedvező földrajzi elhelyezkedése - mezőgazdasági területek, természeti kincsek gazdagsága - a Regionális fejlesztési központ jelenléte, pozitívan befektetés orientált adminisztráció - kedvező természeti és biológiai feltételek, valamint környezet, minőségi tenyészállomány, nagy kiterjedésű szántóföldek gabona- és takmánynövények termesztéséhez - a mezőgazdaság, feldolgozóipar, élelmiszeripar, szőlészet és bortermelés tradíciói - relatív olcsó munkaerő - 100%-os lefedettség a szervezett kommunális hulladékgyűjtés terén - sokéves hagyomány a környezetvédelem népszerűsítésében, a nyilvános zöldfelületek és parkok fenntartása - elkészült megvalósíthatósági tanulmányok - a környék gazdag és sokrétű multietnikai kulturális történelmi öröksége - a turizmus és vendéglátás hagyományai - gazdag tartalom a kulturális, sport és manifesztációs turizmus terén - a vízkezelések védelme a káros külső hatásoktól - a hálózat magas fokú kiépítettsége - a vízfelvevők közelsége - a hálózat fenntartásában szerzett tudás és tapasztalat - az ipar „piszkos technológiáinak” hiánya - felújított épületek az egészségvédelemben - az egészségvédelem jelenléte 10 lakott településen - sokéves tapasztalat, erős csapatmunka - a gyógyításhoz szükséges természeti erőforrások jelenléte - Magyarkanizsa község szociális védelmi fejlesztési stratégiájának megléte a 2008-2012-es időszakra, intézmények a szociális védelem területén - Az intézmények és önkormányzat közötti közreműködés, fogyatékos személyek védelme - aktív civil szféra, önkéntesek a Vöröskereszt keretein 	<ul style="list-style-type: none"> - a magasan képzett munkaerő hiánya, alacsony fokú nyelvtudás szerb nyelvből és idegennyelvekből - azon iparágak hiánya, amelyek magasan fejlett technológiát használnak - kiskazdaságok, nagyszámú idős és vegyes gazdaság, előregedett szőlőskertek és gyümölcsösök - külterjes termelés, alacsony hozam, a mezőgazdaság gyenge infrastruktúra és technikai felszereltség opremljenost poljoprivrede - az öntöző rendszer megoldatlansága - a termelők alacsony szintű szervezettsége és a forgótőke hiánya a mezőgazdaságban - az ökológiai gondolkodásmód népszerűsítésének alacsony fokú hatékonysága, nem megfelelően fejlett ökotudat - kiépítetlen szennyvízhálózat és szennyvíztisztítási kapacitás, pénzeszközök hiánya - az alternatív energiák használatát szabályozó rendelkezés hiánya - relatív elidősödött turisztikai infrastruktúra, és elégtelen jelzések - a nemzetközi marketing hiánya - a turisztikai szakemberek hiánya - a vezetékes víz nem megfelelő minősége - a vízforrások ökológiaileg káros kiaknázása, a vízmennyiség behatároltsága - a hálózat magas kora, a hálózat vízvesztései - a szennyvíz és csapadékvíz elvezető hálózat nem megfelelő szintű kiépítettsége, nem egyértelmű tulajdonjogok - az iskolaépületek elidősödése, az állapot folyamatos romlása, nem elegendő kapacitás, alacsony számú terem a felnőttek részére - elidősödött felszerelés, az iskolaudvarban található játékok száma és minősége - negatív demográfiai folyamatok, a fejlődésben visszamaradott gyermekek számának növekedése - a speciális képesítéssel rendelkező szakemberek hiánya az oktatásban

<p>belül</p> <ul style="list-style-type: none"> - a sport biztosított támogatása - nagyszámú sportszövetség és program - helyi és nemzetközi sportprogramok szervezése - más intézményekkel és szervezetekkel kiépített kapcsolatok - a tanárok szakmai felkészültsége, a metodológiai módszerek magasszintű kultúrája, az iskoláskor előtti intézményekből az oktatási rendszerbe való akadálymentes átlépés - Innováció, tolerancia, diszkrimináció ellenes programok - Inkluzív iskola, a speciális szükségletekkel rendelkező gyermekgondozás minősége, pedagógiai programok, amelyek jól működnek - a játékok és felszerelések megfelelő minősége - partneri kapcsolatok más intézményekkel és a lakosokkal - a kulturális program gazdag tartalma - megfelelő, képezített kulturális munkaerő, a civil szervezetek felőli támogatás - nemzetközi együttműködés - megfelelő anyagi feltételek (épület, felszerelés) 	<ul style="list-style-type: none"> - az épített kulturális örökség elhagyatottsága, a kultúrotthonok rossz állapota - pénzügyi nehézségek, a nyílttéri rendezvények megszervezéséhez szükséges megfelelő tér hiánya - a kulturális élet szervezetlensége - polientriku fejlődés - az egészségvédelem és gyógyszerárak pénzügyi problémái, magas fenntartási költségek, elhasználdott felszerelés, a fenntarthatósággal kapcsolatos problémák - a megelőző tevékenységek hiánya - az integrált információs rendszer hiánya - az intézmények nem megfelelő együttműködése, nem elegendő támogatottság - a képzett káder hiánya, a szolgáltatók nem megfelelő felszereltsége a szociális védelemben - nem megfelelő infrastruktúra és a sportobjektumok nem megfelelő felszereltsége - a pénzügyi támogatás hiánya - az elidősödött tomatermek rossz állapota, felszereltség hiányossága - a sportmarketing hiánya
<p>Lehetőségek</p>	<p>Veszélyek</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vállalkozásfejlesztés, a turizmus hagyományaira alapozva, logisztikai központ létrehozása, vámmentes övezet létrehozása - A Tudásközpont fejlesztése, amely támogatást nyújt a vállalkozások fejlesztéséhez - a vállalkozásokat inspiráló környezet kialakítása - az alternatív energiaforrások kiaknázása - a regionális és EU alapok és eszközök megjelenése, pályázati lehetőségek megtalálása és kihasználása - a mikrorégió előnyeinek kihasználása a szőlészet és gyümölcsészet szempontjából - a mezőgazdasági termékek kivitelének növelése - a termelékenység és feldolgozás - az intenzív termesztés alá vont területek növelése, a kiterjedt és minőségi legelők kihasználása, halastavak létrehozásának lehetősége - a lakosság ökológiai gondolkodásmódjának formálása a fejlődés érdekében - a regionális szeméttlerakó munkájának megkedése, szelektív hulladékgyűjtés háztartási szinten - a pénzügyi eszközök biztosítása a szennyvízhálózat és mérőállomás megépítéséhez, a szennyvíztisztító kapacitásának növelése, a projektdokumentáció kidolgozása - a támogatások biztosítása az alternatív energiaforrások használatához - a turizmus etno tartalmának újjáélesztése, a fürdőturizmus kapacitásának növelése 	<ul style="list-style-type: none"> - energiafüggőség az ipari felhasználók esetében - a lakosság elidősödése, a munkaerő migrációja - az ipar korlátozott anyagi forrásai, valamint a forgótőke hiánya - a száraz, vagy nagyon csapadékos évek jelenléte, belvízveszély - a szarmasmarhatartás nehézségei - az ágazati társulások létrejöttének nehézkes folyamata, a hazai termékek versenyképességének hiánya - a mezőgazdaság alacsony forgótőkéje - az európai standardok hiánya - az illegális szeméttlerakók jelensége, a légszennyezés növekedése - az ivóvíz eutrofizációja - a védett fajok helyzetének romlása - a hiányos adatok miatt történő elhibázott környezetvédelmi intézkedések - a szakmai káder elszivárgása a községből - bizalmatlanság a község márkanevével szemben - a jelenlegi víztartalék hosszútávon történő fenntarthatatlansága - a lakossági fogyasztói árak növekedése - az ipari szennyvíz kérdésének megoldatlansága - a városi környezet gondozásának megdrágulása - pénzeszközök hiánya - a jogi előírások gyors változása, az adminisztratív feladatok növekedése - infrastrukturális hiányosságok - az ifjúság hiánya

<ul style="list-style-type: none">- a régió lakosságának képzése- a vállalkozások fejlesztése- a Tisza folyó státuszának szabályozása, mint nemzetközi folyami útvonal- a racionális vízhasználattal való intenzívebb törődés, a regionális vízgazdálkodási rendszerre való átállás- az ivóvíz minőségének növelése- a Tisza folyó és talajvíztartalékok vízminőségének megőrzése- a csapadékvíz megfelelő elvezetése- integrált oktatás- iskolai autóbusz, az iskola kapacitása a speciális szükségletekkel rendelkező gyermekek befogadására- a partneri kapcsolatok fokozatos bővítése, az adományozók számának növelése- a helyi oktatási programok és szolgáltatások további fejlesztése- az ökológiai és egészségvédelmi programokban és projektekbenváló részvétel- gazdag kulturális örökség- új nyilvános terek kialakítása a kulturális programok számára- új nemzetközi kapcsolatok kialakítása- szakmai képzés és továbbképzés- közös kulturális stratégia kidolgozása- felszerelt fogorvosi és specialista szolgálat, mentőszolgálat, amely egész Magyarországra Közég területét lefed- megelőző tevékenységek, a lakosság egészséges életmóddal kapcsolatos öntudata- egészségügyi turizmus- az energiahatékonyság növelése- a külföldi partnerekkel és adományozó szervezetekkel való kapcsolat fejlesztése- a sportturizmus fejlesztése, a helyi, állami és nemzetközi sportesemények bővítése, kapcsolatépítés, a sportdiplomácia további fejlesztése, az egyesületek közötti együttműködés- a sportértékek a város értékrendszerébe történő beépítése- sportmúzeum, sportkönyv megvalósítása, infrastrukturális fejlesztések, koncepciók kidolgozása- a mozgássérültek és speciális szükségletekkel rendelkezők sportaktivitásainak kibővítése	<ul style="list-style-type: none">- a szakmai káder elvándorlása- demográfiai esés az egészségvédelem tükrében- a magasan képzett káder elvándorlása, a magasan képzett káder pótlásának és újraképzésének lehetetlensége- a szociális szükséglet szenvedők számának növekedése- a materiális és pénzügyi eszközök csökkenése- a projektek fenntarthatatlansága- a sportolók és sportszakemberek elvándorlása- a sportolók számának csökkenése- a sportfejlesztés elmaradása- a sporttámogatás csökkenése
---	--

2. Stratégiai célok

1.1. Táblázatos áttekintés

Misszió

Magyarkanizsa Község az Európai Unió integráció nyújtotta lehetőségeket jól kihasználó, regionális és tartományi szinten meghatározó gazdasági, kulturális és turisztikai központ.

Stratégiai célok

Fenntartható környezet

Innovatív és versenyképes gazdaság

Összetartó és befogadó társadalom

Prioritások

	<i>I. Prioritás</i> <i>Infrastruktúra</i> <i>afejlesztés</i>	<i>II. Prioritás</i> <i>Energiahaté-</i> <i>konyság</i> <i>maximalizál-</i> <i>ása</i>	<i>III. Prioritás</i> <i>A</i> <i>gazdálkodás</i> <i>modernizáci</i> <i>ója</i>	<i>IV. Prioritás</i> <i>Versenyképe</i> <i>s turisztika</i>	<i>V. Prioritás</i> <i>Munkahelyte</i> <i>remtés</i>	<i>VI. Prioritás</i> <i>Otthonterem</i> <i>tés</i>	<i>VII. Prioritás</i> <i>Közszolgálda</i> <i>tások</i> <i>modernizáci</i> <i>ója</i>
Beavatkozási területek	I.1. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése	II.1. Köztulajdonban lévő ingatlanok energetikai korszerűsítése	III.1. Termelési és értékesítési szövetkezet létrehozása és működtetése	IV.1. Gyógy- és egészségturisz- tikai szolgáltatások fejlesztése	V.1. Iskolarendszeren kívüli képzések kialakítása és fejlesztése		VII.1. Közigazgatási alapszolgáltatáso- k minőségének javítása
	I.2. Társadalmi infrastruktúra fejlesztése	II.2. Megújuló energia források elérhetőségének felmérése, kiemelt tekintettel a megújuló energiaforrásokra	III.2. Feldolgozóipar fejlesztése	IV.2. Falusi és ökoturizmus keretfeltételein ek megteremtése	V.2. Helyi oktatási és képzési lehetőségek munkaerőpiaccal való harmonizálása	VI.1. Bérlakásprogra- m	VII.2. Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése
	I.3. Környezeti infrastruktúra fejlesztése	II.3. Mezőgazdasági és kommunális hulladék energetikai alapanyaggá átalakítása	III.3. Bio- és ökológusdalkodá- si program	IV.3. Turisztikai régió és marketing kampány	V.3. Teljesítményalap- ú köz munkaprogra- m	VI.2. A településképet javító kisléptékű infrastrukturális fejlesztések	VII.3. Bűnmegelőzés és közbiztonság program
	I.4. Telekommunik- ációs infrastruktúra fejlesztése	II.4. Megújuló energetikai erőművek jogosultságának vizsgálata	III.4. Helyi márkák és védjegyek kialakítása	IV.4. Helyi vállalkozások bekapcsolása	V.4. K+F+I tevékenységek támogatása	VI.3. A helyi kulturális élet fejlesztése	VII.4. Mentőszolgálat és sürgősségi ellátás fejlesztése, kiépítése
	I.5. Turisztikai infrastruktúra fejlesztése	II.5. Fenntartható energiatermelő telepek létrehozása	III.5. A helyi gazdák tudás és tőkeintenzitásá- nak növelése	IV.5. Klaszterek kialakítása	V.5. Helyi klaszterek kialakításának támogatása	VI.4. Zöldlakásprogr- am	VII.5. Közvetlen katasztrófa - megelőzés és kezelés fejlesztése
	I.6. Ipari infrastruktúra fejlesztése	II.6. A lakosság energiatudatos életmódjának támogatása	III.6. Erdősítési program	IV.6. Versenyképes turisztikai termékek kialakítása és bekapcsolása a nemzetközi turisztikai kínálatba	V.6. Vállalkozók bekapcsolása a nemzetközi gazdaságba	VI.5. Esélyegyenlős- égi akciók	VII.6. Alap és középfokú oktatásfejlesztési komplex program
		II.7. Szén-dioxid kibocsátás csökkentése			V.7. Spin-off vállalkozások támogatása		VII.7. Egyéni kulcskompetenci- ák rendszerbe foglalt fejlesztése az iskoláskor előtti intézményekben
					V.8. Partnerségépítő, hálózati kezdémenyezése k és képzések támogatása a program- és projektervezési folyamatok kapacitásának fejlesztésére		VII.8. Gondoskodó közösség, erős szociális háló kialakítása

1.2. Stratégiai célrendszer kifejtése

1.2.1. I. Prioritás - Infrastruktúrafejlesztés

I.1. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése

Prioritás	I . Prioritás – Infrastrukturális fejlesztések
Beavatkozási terület	I.1. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése
Stratégiai cél	Fenntartható környezet
Alátámasztás	<p>A biztonságos és dinamikus közlekedés, az elérhetőség alap, de nem egyetlen feltétele egy régió stabil és fenntartható fejlődésének. A közlekedési infrastruktúra fejlesztése befolyásolja a helyben élők mindennapjait, illetve a községbe érkező tőke, tudás és turisták mennyiségét is. Tekintettel arra, hogy a községben még sok a kiaknázatlan lehetőség kereskedelmi, gazdálkodási és szolgáltatási területen egyaránt, ezért fontos kiemelt figyelmet fordítani az elérhetőségre, hogy a térségbe áramló befektetések dinamikusan és megfelelő mennyiségben érkezzenek a mikrorégióba a foglalkoztatottság és ezáltal az életszínvonal növelése érdekében. A beruházók az egyes befektetések előkészítésekor elsődlegesen a szállítás és logisztika tulajdonságait vizsgálják. Magyarkanizsa község közúti elérhetősége a jelen gazdasági igényeknek megfelelő, hiszen a gazdasági központ, Magyarkanizsa városa, az európai korridorokhoz az E75-ös autópályától 14 km-re fekszik, azonban hátrányként megnevezhető, hogy a teljes teherforgalom a településeken keresztül zajlik, ami magas zaj és légszennyezéssel jár. Az intermodális (RORO, ROLA) közlekedési lehetőségek hiánya szintén lassíthatja a beáramló tőke és tudás dinamizmusát. Fontos ezért tehát stratégiai szinten tervezni a szállítási infrastruktúra fejlesztését, figyelembevéve a kombinált áru fuvarozási lehetőségeket és az ehhez kapcsolt ipari területfejlesztéseket is. Hiányoznak az elkerülő utak és a meglévő útszakaszok sem felelnek meg az európai gyorsforgalmi normáknak.</p> <p>A Tartomány központját, Újvidéket vasúton 210, közúton 120, busszal 180 perc alatt lehetséges elérni.</p> <p>A közösségi közlekedés fejlesztése elősegíti a helyi társadalom mobilitását. Magyarkanizsa községben jelenleg nincsen kerékpáros úthálózat, ami adott esetben kiváltja a község településeinek tömegközlekedéssel való elérhetőségét. A község központjában nincsen megfelelő közösségi közlekedési csomópont, ahonnan megfelelő irányítás alá lehetséges vonni a buszközlekedést. A fővárost közvetlenül busszal Újvidéken keresztül lehet elérni, ahol a menetidő megközelítőleg 5,5 óra.</p> <p>Az ország vasúti fővonalaitól a község központja el van szigetelve. A Szabadkai vasútállomásra a Kanizsáról közlekedő sínbusz 40 km/h sebességre van</p>

	<p>korlátozva, így a menetidő megközelítőleg 90 perc, és ez a lehetőség is napi 3 alkalommal válik elérhetővé számára. A fővárost Belgrádot megközelítőleg 5,5, a környező országok fővárosai közül Bukarestet 20, Zágrábot 13, Ljubjanát 15,5, Szófiát 15,5, Potgoricát 14,5, Skopjet 15, Budapestet 5, Szarajevót 15 óra alatt lehet elérni, ami nem ösztönzi a lakosokat a környezetbarát közlekedési módok kihasználására, valamint eleve a mobilitásra.</p> <p>A belgrádi nemzetközi repülőtér közúton 195 km, megközelítőleg 3 óra, a budapesti pedig 187 km, a határátkelők terheltségétől függően 2,5-4 óra távolságra van.</p> <p>Annak ellenére, hogy a Tisza határos a községgel a vízi közlekedés, akár személyi, akár szállítási szinten kihasználatlan. Nincsenek kikötők és ebből fakadóan átrakodók sem, valamint a kapcsolódó úthálózat is hiányzik, ezáltal nincsen összeköttetés a közúti közlekedéssel.</p>
<p>Beavatkozási terület leírása</p>	<p>Közlekedési infrastruktúra fejlesztésének terén a következő elvégzendő tevékenységek sorolhatóak fel:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Településeket összekötő utak fejlesztése b) Belterületi utak fejlesztése c) Gyorsforgalmi úthálózat fejlesztése d) Csatlakozás európai korridorokhoz e) Községi közlekedési infrastruktúra fejlesztése f) Vasúti közlekedés fejlesztése g) Intermodális közlekedési infrastruktúra kialakítása h) Vízi közlekedés fejlesztése
<p>Indikátorok</p>	<p>Felújított, megépített településeket összekötő utak hossza (km) Felújított, megépített belterületi utak hossza (km) Felújított, megépített gyorsforgalmi utak hossza (km) Menetidő csökkenése (perc, óra) Európai korridorokkal való új csatlakozások száma (darab) Községi közlekedést igénybe vevők száma (fő) Felújított vasúti útvonalak hossza (km) Kialakított intermodális csomópontok száma (darab) Felújított, kialakított vízi kikötők száma (darab) Vízi forgalom növekedése (szállított áru mennyisége, utazók száma)</p>

I.2. Társadalmi infrastruktúra fejlesztése

<p>Prioritás</p>	<p>I . Prioritás – Infrastrukturális fejlesztések</p>
<p>Beavatkozási terület</p>	<p>I .2. Társadalmi infrastruktúra fejlesztése</p>
<p>Stratégiai cél</p>	<p>Fenntartható környezet</p>
<p>Alátámasztás</p>	<p>A községben élők és az idelátogatók mindennapjait markánsan meghatározza az épített környezet, valamint az őket körülvevő közszolgáltatásokat ellátó intézmények infrastrukturális fejlettsége. Magyarkanizsa község legfontosabb</p>

	<p>erőforrása a helyben élők munkaereje, munkába és életbe vetett hite, mivel a gazdaság motorja első sorban az ember és az általa megtermelt javak. A térségben élő munkavállalók termelékenységére ösztönző hatással van, ha az őket körülvevő társadalmi infrastruktúra, az adott közszolgáltatás funkcionalitásának megfelelő mértékig magas szinten teljesít, megfelelve a helyi lakosság elvárásainak.</p> <p>Tekintettel arra, hogy a Község vezetősége számára minden korcsoport fontos, így kiemelt figyelmet kell fordítani az öregedő lakosokra és az új generációra. E két területen kiemelten fontos az egészségügyi ellátórendszer és az oktatási rendszer infrastruktúrája.</p> <p>A helyi identitástudatot erősítő örökségek, szimbólumok, objektumok állapotmegőrzése, restaurálása, védelme a község sokszínűségét mutatja, így ezen beruházásokra, fejlesztésekre szintén kiemelt figyelmet szükséges fordítani.</p> <p>Magyarkanizsa község kulturális élete sokszínű, stabil alapot nyújt a további fejlesztésekhez, ezáltal az új infrastrukturális beruházások tartalommal való megtöltése – mely nélkülözhetetlen a fenntarthatósághoz – biztosított a helyi kulturális szervezeteken keresztül.</p> <p>Az oktatási intézményrendszerek tekintetében a község központja megfelelően ellátott, de a versenyképes oktatás jegyében szükséges további infrastrukturális fejlesztéseket és eszközbeszerzéseket elvégezni. A településen lévő iskolák, óvodák, és a középfokú oktatási intézmény azonban, a központhoz képes fejletlenebb, eszközparkja elöregedett, így ezekre az intézményekre kiemelt figyelmet szükséges fordítani, illetve érdemes meggondolni az esetleges intézményi összevonásokat a fenntarthatóság és integrált fejlesztések érdekében.</p> <p>Regionális szinthez képest az egészségügyi ellátórendszer infrastrukturális ellátottsága alacsonynak mondható, valamint az egy munkavállalóra jutó orvosi eszközök száma mutató a régióban a legalacsonyabb. Ennek értelmében átfogó egészségügyi fejlesztéseket kell elvégezni, hogy az egészségügyi szolgáltatásokat a helyiek a megfelelő minőségben tudják elérni.</p>
<p>Beavatkozási terület leírása</p>	<p>Társadalmi infrastruktúra fejlesztése beavatkozási területen belül a következő tevékenységek elvégzése szükséges:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kulturális infrastruktúra fejlesztése Közintézmény-infrastruktúra felújítása Egészségügyi ellátórendszer fejlesztése, orvosi eszközök cseréje Oktatási eszközpark modernizálása Épített kulturális örökségvédelem fejlesztése
<p>Indikátorok</p>	<p>Felújított, korszerűsített kulturális intézmények száma (darab) Felújított, korszerűsített közintézmények (óvodák, iskolák, középiskolák, rendelők, egészség ház, kórház) száma (darab) Lecserélt és újonnan beszerzett orvosi eszközök, gépek és felszerelések (száma, típusa és funkciója) Újonnan beszerzett, korszerűsített oktatási eszközök (száma, típusa és funkciója) Felújított, restaurált épített örökséghez tartozó ingatlanok száma (darab)</p>

I.3. Környezeti infrastruktúra fejlesztése

Prioritás	I. Prioritás – Infrastrukturális fejlesztések
Beavatkozási terület	I.3. Környezeti infrastruktúra fejlesztése
Stratégiai cél	Fenntartható környezet
Alátámasztás	<p>A Föld legnagyobb értékei a természeti és környezeti erőforrásai. Magyarkanizsa községben határozott és előremutató lépéseket kell tenni a mezőgazdasági hulladékgazdálkodás, víz és természetvédelem területén is. A vezetékes vízhálózat rekonstrukciója, a tiszta ivóvíz elérhetősége és a megfelelően tisztított szennyvíz alapfeltétele a környezeti fenntarthatóságnak. A községben a szelektív hulladékgyűjtés és annak elszállítása megoldott, ami tartományi és nemzeti szinten is példaértékűnek nevezhető.</p> <p>Az ivóvíz hálózatot szükséges felújítani, mert a hálózat még nem volt arzenmentesítve. A településeken is rendelkezésre áll a hálózat, azonban a víztartalék képzése nem megoldott, nincsen pótlólagos kutak. A csatornahálózat a központban megfelelő kiépítettségű, azonban a rákötések számát növelni szükséges. A környező települések közül Horgoson van még szennyvízhálózat, ahol a rákötések száma nem éri el az 50%-ot, ami a talajszennyezettséget nem csökkenti. A többi településen a csatornahálózat nincs kiépítve, és a kezeletlen szennyvíz középtávon is veszélyezteti a talajminőséget, és egyéb környezeti károkat okoz.</p> <p>A csapadékvíz elvezetési rendszer községi szinten alacsonyan kiépített. Az utak mellől hiányoznak az árkok, valamint a fedett rendszerek is csak elenyésző esetben találhatóak meg. A csapadékvíz folyásával az utakról a szennyeződések bekerülnek a termőtalajra, kertekbe, közösségi területekre, természetes vizekbe, zöldfelületekre, amely egészségügyi, környezeti és gazdálkodási szempontból is káros.</p> <p>Az árvízi töltések funkcionálnak. A belvízproblémák gondot okoznak a gazdálkodásban és a közlekedésben is. A jelenleg kiépítés alatt lévő ár- és belvízvédelmi, valamint előrejelző rendszereket eszközben és infrastruktúrában is szükséges továbbfejleszteni.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>Környezeti infrastruktúra fejlesztése terén a következő elvégzendő tevékenységek említhetők meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Vízhálózatok fejlesztése, bővítése <ul style="list-style-type: none"> – csapadékvíz elvezető hálózat kiépítése – szennyvíz elvezető hálózat bővítése – ivóvízminőség javítása b) Ár- és belvízvédelmi rendszerek kiépítése, továbbfejlesztése c) Szelektív hulladékgazdálkodás továbbfejlesztése
Indikátorok	<p>Kiépített csapadékvíz elvezető hálózat hossza (km), kapacitása (m³) Kibővített szennyvíz elvezető hálózat hossza (km), kapacitása (m³), új rákötések száma (háztartások) Ivóvíz minőségének javulása</p>

	Megerősített, megépített árvízvédelmi szakaszok hossza (km) Belvízvédelmi eszközök száma (darab), kapacitása (m ³) Ár- és belvízvédelmi előrejelző rendszerek új funkciói és funkcionalitásai Szelektíven összegyűjtött és kezelt hulladék mennyisége (tonna)
--	--

I.4. Telekommunikációs infrastruktúra fejlesztése

Prioritás	I . Prioritás – Infrastrukturális fejlesztések
Beavatkozási terület	I .4. Telekommunikációs infrastruktúra fejlesztése
Stratégiai cél	Fenntartható környezet
Alátámasztás	<p>A tudásalapú gazdaság egyik meghatározó alappillére az információhoz jutás képessége. Az Európai Unió hosszú ideje határozott lépéseket tesz annak érdekében, hogy az európai információs társadalom fejlett legyen és az európai lakosok digitális írástudása globális tekintetben élen járjon. Ennek érdekében mind az információs hálózatok korszerűsítése és továbbfejlesztése, a nagysebességű adatforgalom elérése, mind a különböző kutatásfejlesztési programokban elért eredmények, mind a társadalom ösztönzése az elektronikus szolgáltatások igénybevételére esetében komoly eredményeket értek el európai szinten az elmúlt évtizedben. A digitális társadalmat egyszerre formálja az állami és a gazdasági szektor. Az Interneten elérhető webalapú köz- és piaci szolgáltatások kényelmesebbé és gyorsabbá teszik a lakosok mindennapi ügyintézését, valamint közvetlenül csökkentik az utazással járó környezetterhelést, hiszen mindenki, saját otthonából, vagy munkahelyéről intézkedhet. A vállalkozások szempontjából is kiemelten fontos, hogy termékeiket és szolgáltatásaikat be tudják mutatni és elérhetővé tudják tenni a globális gazdaság számára, melynek egyik leghatékonyabb módja az eBusiness és eCommerce tudatos alkalmazása a vállalkozások életében. Az elektronikus közigazgatási rendszerek (eGovernment) fejlesztése költséghatékonyabbá, papímentessé és dinamikusabbá formálják a közügyek intézését mind közszolgáltatói, mind lakossági oldalról.</p> <p>Magyarországban széleskörű Internet infrastruktúra elérhető a központban és Horgoson, optikai kábel a két település között kiépített. Az Internet penetráció ezekben a településekben közepes szintűnek mondható. Ezekből az információs gócpontokból azonban szükséges továbbterjeszteni az informatikai infrastruktúrát a község többi településére is tekintettel az alacsony ellátottságra és lakossági bekapcsolódási szintre. Azokon a területeken, ahol a szolgáltatóknak üzletileg nem éri meg kiépíteni a hálózatot, ott szükséges a fejlesztésekben szerepet vállalnia a község vezetőségének.</p> <p>A telefonos vezetékhálózat kiépítettségi szintje megfelelő, az esetleges fejlesztéseket a szolgáltatók el tudják végezni üzleti alapon. A mobilkommunikációs lefedettség megfelelő szinten van a községben.</p> <p>A digitális írástudás az új generáció számára kellő mértékben biztosított az iskolarendszeren belüli informatikai oktatáson keresztül. A munkavállalók számára</p>

	<p>azonban szükséges különböző akciókat szervezni az információs társadalomban való szerepvállalás promováására.</p> <p>Az elektronikus közszolgáltatások területén fontos stratégiát alkotni, hogy a szigetszerű fejlesztéseknek gátat szabjon a Községi Tanács és egy komplex rendszerbe kapcsolja a különböző intézményeit, majd ezt a komplex rendszert tegye elérhetővé a lakosság számára. A stratégiai gondolkodás költséghatékony kivitelezést eredményez mind hardwares, mind softwares fejlesztések esetében és egy erős pozíciót alakít ki a jövőbeni szállítókkal szemben.</p> <p>A helyi közszolgáltatói televízió színvonalas kulturális és közéleti programokat sugároz, ami erős alapot biztosít a további fejlesztéseknek. A fő cél, hogy a helyi televízió önfenntartóvá váljon.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A telekommunikációs infrastruktúra beavatkozási területének fejlesztése esetén a következő fejlesztések megvalósítása indokolt:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kábeltévé szolgáltatások kibővítése, elérhetővé tétele Internetes szolgáltatások fejlesztése Telefon szolgáltatások fejlesztése Szoftveres és komplex tartalmak bővítése
Indikátorok	<p>Kábeltévé szolgáltatás lefedettsége (lakosság) Internet szolgáltatás sávszélesség-növekedése (Mbit/s), lefedettsége (lakosság) Új telefonszolgáltatások megjelenése (darab), lefedettség növekedése (lakosság) Elektronikus közszolgáltatások és elérhető funkcióik száma (darab) Újonnan beszerzett, korszerűsített hardver és szoftver eszközök száma, értéke (darab, EUR/RSD)</p>

I.5. Turisztikai infrastruktúra fejlesztése

Prioritás	I. Prioritás – Infrastrukturális fejlesztések
Beavatkozási terület	I.5. Turisztikai infrastruktúra fejlesztése
Stratégiai cél	Fenntartható környezet
Alátámasztás	<p>A turisztikai piac folyamatosan fejlődik közösségi szinten. A különböző, turisztikailag frekvenciált régiók komoly erőforrásokat fektetnek a folyamatos fejlesztésekbe, és ezek promotálására a világpiacon. Annak érdekében, hogy az európai turizmus versenyképes legyen, az európai támogatási rendszerekben is markánsan megjelenik ezen elem. Az aktív szabidő eltöltés, a sport és egészségturizmus, a kultúr turizmus, a gasztroturizmus, a falusi turizmus és főként a termálturizmus erős foglalkoztatási erővel bír, kiemeltképpen, ha a szektor fejlesztésére helyi szinten, stratégiai gondolkodás mentén fókuszáljak az erőforrásokat. A turizmus tipikusan egy olyan iparág ahol a közszolgáltatói szektor katalizátor szerepet képes betölteni, a dedikált infrastruktúrafejlesztésekkel és a település marketing tevékenységeken keresztül.</p> <p>Magyarkanizsa község fejlődésében a turizmusnak hagyománya van. A termál erőforrások, fürdők, falusi szállóhelyek, természeti értékek, a Tisza közelsége, a</p>

	<p>megközelíthetőség erős alapokat adnak a jövőbeli fejlesztéseknek. Tekintettel a kialakult infrastruktúrára a fő fejlesztési irányvonalak ki vannak jelölve, így ezek mentén kell továbbvinni a rövid-, közép és hosszú távú fejlesztéseket.</p> <p>A vállalkozások bekapcsolására fordított figyelem, a vállalkozások ösztönzése, többevonás felhajtóerő lehet a foglalkoztatottságban és a helyi vállalkozások fejlesztésében. A helyi klaszterek még nem formálódnak tudatosan, így ebben a Község Tanácsának szerepet kell vállalni és projekteket generálni, hogy a megépített infrastruktúra megtérülési ideje belátható legyen, valamint a megfelelő tartalommal és szolgáltatásokkal legyen megtöltve, hiszen az infrastruktúra önmagában nem hoz fejlődést.</p> <p>A helyi mezőgazdasági termelők minőségi alapanyagot képesek szolgáltatni ahhoz, hogy terményeik megjelenjenek a helyi kínálatban akár önállóan, akár a vendéglátás különböző ágazataiban.</p> <p>A község kulturális élete példamutató. A rendezvények színvonala és összetétele képes arra, hogy tömegeket vonzzon. További tematikus rendezvényeket szükséges azonban szervezni ahhoz, hogy minden korosztály megtalálja a számára megfelelő kikapcsolódást. A szálláshelyek bővítésre szorulnak, hogy emelkedhessen a több napra idelátogató turisták volumene. Ezt piaci alapon szükséges megoldani, azonban a helyi tanács szerepet vállalhat a fürdőfejlesztésben, ami köré lehetséges a szálláshelyeket kialakítani, amire a piaci igény mind tartományi, mind nemzeti, mind regionális szinten meg van. A fürdőfejlesztés számos egyéb piaci beruházást generál, valamint pozitívan képes kihasználni a helyi tanács egyéb beruházásait is és a köré vont Tisza parti fejlesztések ellensúlyozzák a Tisza eddigi kihasználatlanságát.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A turisztikai infrastruktúra fejlesztése beavatkozási területen belül a következő elvégzendő tevékenységek kapnak helyet:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Fenntartható gyógyfürdő fejlesztése b) A Tisza-part turisztikai célú rehabilitációja c) Tematikus turisztikai útvonalak kialakítása d) Turisztikai rendezvényterek kialakítása e) Vendégéjszakák számának növelése f) Turistacsalogató tematikus programok, rendezvények szervezése
Indikátorok	<p>Kialakított gyógyfürdőhelyek száma (darab), befogadóképességük növelése (fő) Rehabilitált Tisza-part hossza (km) Új turisztikai tematikus útvonalak száma (darab) és hossza (km) Új turisztikai rendezvényterek száma (darab), befogadóképessége (fő) Vendégéjszakák számának növekedése (éj x fő) Új tematikus programok, rendezvények száma (darab)</p>

I .6. Ipari infrastruktúra fejlesztése

Prioritás	I . Prioritás – Infrastrukturális fejlesztések
Beavatkozási	I .6. Ipari infrastruktúra fejlesztése

terület	
Stratégiai cél	Fenntartható környezet
Alátámasztás	<p>Alapvető horizontális elvárás EU-s szinten, hogy a létrehozott ipari (és egyéb) infrastruktúra ne okozzon olyan környezetvédelmi károkat, melyek helyreállítása több erőforrást von el, mint az eredetileg kialakított infrastruktúra hozzáadott értéke. Ezért fontos olyan ipari parkok kialakítása, ahol az elérhető energia és szállítási lehetőségek környezetkímélőek, valamint a megtelepedő cégek környezettudatossága is mérhető. Az ipari területeknek olyan helyen kell létrejönniük, ahol esetleges zajterheltségük nem zavarja a helyben élők, valamint az ide látogatók mindennapjait. A község befektetési kézikönyvét szükséges aktualizálni, ahol fel kell mérni a helyiek képzettségét, az oktatási intézmény munkaerőpiacra való képzésének képességét, valamint ki kell jelölni a végleges helyét annak az ipari területnek, ahol megépül a Magyarokanizsa Község Intelligens Ipari Innovációs és Technológiai Parkja.</p> <p>Jelenleg a kombinált áru fuvarozás nem megoldott, valamint a teherforgalom is a helyi közutakon folyik. Sem a vasút, sem a Tisza nincsen bekapcsolva a Község elhelyezkedéséhez mérten. Szükséges átrakódokat tervezni és építeni ahhoz, hogy az ipari parkban majdan érkező beruházók és foglalkoztatók gyorsan tudják áruikat mozgatni. Regionális szintű felmérés még nem készült azzal kapcsolatban, hogy hogyan lehet bekapcsolódni a nagy termelési és gyártási rendszerekbe a Balkánon és Közép-Kelet Európában. Ezt egy tudatos ipari park koncepció és a hozzá kapcsolódó befektetési kézikönyv – mely felméri a logisztikai potenciált is – tudja orvosolni. A koncepcióban szereplő irányvonalakra szükséges a közlekedési, logisztikai és ipari infrastruktúra fejlesztéseket elvégezni közép – és hosszútávon.</p> <p>A meglévő nagy termelőüzemek is úgy tudják bővíteni kapacitásukat – mely helyben maradásukat is biztosítja – ha tudnak hová helyben terjeszkedni. A közösségi piachoz való csatlakozás egyben lehetőség és kihívás is, melyet kellő felkészültséggel lehet előnyre fordítani.</p> <p>Az elhagyott ipari területek kármentesítése még nem történt meg. Ezeket a területeket újra be kell vonni az ipari termelésbe, vagy új funkciókat kell nekik találni.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>Az ipari infrastruktúra fejlesztése beavatkozási terület keretében az alábbi elvégzendő tevékenységeket szükséges megemlíteni:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Zöld- és barnamezős befektetések támogatása infrastrukturális fejlesztésekkel az ipari parkban <ul style="list-style-type: none"> – Ipari park területének kijelölése – Kommunális infrastruktúra fejlesztése az ipari parkban – Úthálózat fejlesztése az ipari parkban – Elhagyott ipari létesítmények felújítása újbóli használat céljából – Környezetkímélő energiaforrások használata, elérhetővé tétele az ipari parkban b) Logisztikai központ létrehozása c) Teherautó parkoló kialakítása d) Községi befektetési kézikönyv aktualizálása, elkészítése

Indikátorok	Kijelölt ipari park területe (km ²) Kialakított telephelyek száma és területe (darab, km ²) Ipari parkban kialakított utak hossza (km) Felújított, kármentesített ipari létesítmények száma, területe (darab, km ²) Ipari parkban felhasználható megújuló energiaforrás-kapacitás (MW, KW) Létrehozott logisztikai központ és teherautó parkoló területe, befogadóképessége (km ²), parkolóhelyek száma (darab) Elkészült községi befektetési kézikönyv példányszáma (darab)
--------------------	--

1.2.2. II. Prioritás - Energiahatékonyság maximalizálása

II.1. Köztulajdonban lévő ingatlanok energetikai korszerűsítése

Prioritás	II. Prioritás – Energiahatékonyság maximalizálása
Beavatkozási terület	II.1. Köztulajdonban lévő ingatlanok energetikai korszerűsítése
Stratégiai cél	Fenntartható környezet
Alátámasztás	<p>Az Európa 2020 Stratégia 20-20-20 elve alapján, 2020-ig 20%-kal kell növelni az energiahatékonyságot. Fontos ez a stratégiai cél környezetvédelmi és pénzügyi szempontból is. Az állami szektor költséghatékony működése egyre kiemelkedőbb prioritással bír a globális pénzügyi válságkorszak miatt. A kiadások csökkentése, észszerűsítése alapvető cél kell, hogy legyen minden európai régió számára. Nagymértékű megtakarítást lehet elérni az energiaszámlák mérséklésével, valamint egy tudatos energiafelhasználással, tekintettel arra, hogy az energiahordozók világpiaci árában nem várható nagyarányú csökkenés, a tendencia mindig emelkedő volumenű.</p> <p>Magyarországban község közzolgáltatói intézményrendszerében nem történtek még meg az épületenergetikai korszerűsítések. A nem újjáépített különböző intézményekben található fűtési-hűtési rendszerek modernizációja, cseréje, a nyílászárók lecserélése, a hőszigetelés felújítása még nem történt meg felmérési szinten sem. Szükséges tehát egy épületenergetikai audit tevékenység elvégzése, mely magába foglalja a jelenlegi energiafelhasználás összegzését községi szinten, valamint megjelöli azokat a területeket, ahol a szükséges infrastrukturális fejlesztéseket és esetleges eszközbeszerzéseket el kell végezni, hogy az energiahatékonyság elérje a takarékos szintet, ezen felül bemutatja azokat az új technológiákat, melyek alkalmazásával ez a hatékonyság tovább fokozható.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A köztulajdonban lévő ingatlanok energetikai korszerűsítése során a következő tevékenységek elvégzése válik szükségessé:</p> <ol style="list-style-type: none"> Komplex épületenergetikai audit elkészítése Hőszigetelés modernizációja Fűtés- és hűtésrendszerek modernizációja Nyílászárók modernizációja Közvilágítás modernizációja
Indikátorok	Elkészült épületenergetikai audit által felmért intézmények száma (darab) Modern hőszigeteléssel ellátott intézmények száma (darab), elért költségcsökkentés (EUR/RSD/év)

	Modernizált fűtő-hűtő rendszerek száma (darab), elért költségcsökkentés (EUR/RSD/év) Modernizált nyílászárók száma (darab), elért költségcsökkentés (EUR/RSD/év) Közvilágítás korszerűsítése során elért költségcsökkentés (EUR/RSD/év)
--	---

II.2. Megújuló energiaforrások elérhetőségének felmérése, kiemelt tekintettel a termál energiaforrásra

Prioritás	II. Prioritás – Energiahatékonyság maximalizálása
Beavatkozási terület	II.2. Megújuló energiaforrások elérhetőségének felmérése, kiemelt tekintettel a megújuló energiaforrásokra
Stratégiai cél	Fenntartható környezet
Alátámasztás	<p>Az Európa 2020 Stratégia 20-20-20 elve alapján, 2020-ig 20%-kal kell növelni a megújuló energetikai erőforrások felhasználását. Az EU kiemelt figyelmet fordít a hulladékgazdálkodásban felhasználható energiahordozókra. A különböző régiók, különböző megújuló energetikai erőforrásokban gazdagok, így mindig a megfelelően elérhető energiaforrásra kell alapozni a megújuló energetikával kapcsolatos fejlesztéseket, melyeket alapos tervezői és engedélyeztetői munka kell megelőzzön. A nagy regionális kommunális hulladékkezelő telepek felveszik a lakossági hulladék nagy részét, azonban európai szinten vannak előremutató példák azon hulladékok helyi begyűjtésére és energetikai hasznosítására, melyeket a nagy hulladékkezelők nem vesznek át.</p> <p>Magyarországban községben nagy mennyiségben érhető el a termálenergia, melyet gazdaságosan lehet kitermelni. A magasabb volumenű kitermeléshez újabb kútfúrások előkészítése és kivitelezése szükséges, valamint a kapcsolt vezetékes hálózatot is ki kell építeni a fűtés és használati melegvíz olcsóbb biztosítására.</p> <p>Meg kell vizsgálni a szélenergia jogosultságát, illetve a napenergiahasznosítás lehetőségeit, melyekhez tanulmányok és felmérések szükségesek.</p> <p>Szintén nyerhető energia a szennyvíz iszapból is, melyet a helyi szennyvíztisztító telepből lehetséges kinyerni. Ennek kettős pozitív hatása van: csökken a környezet terheltsége és energiahordozóként lehet hasznosítani folyékony biomassza formájában.</p>
Beavatkozási terület leírása	Megújuló energiaforrások elérhetőségének felmérése esetében, kiemelt tekintettel a termál energiaforrásra a következő tevékenységek kerülnek elvégzésre: <ol style="list-style-type: none"> a) Kommunális hulladék hasznosításának felmérése b) Napenergia hasznosításának felmérése c) Termálenergiaforrások energetikai hasznosításának felmérése d) Biomassza energetikai hasznosításának felmérése
Indikátorok	Elkészült felmérések száma (darab), mind a kommunális hulladék, napenergia, termálenergiaforrások és biomassza hasznosítását illetően

II.3. Mezőgazdasági és kommunális hulladék energetikai alapanyaggá alakítása

Prioritás	II. Prioritás – Energiahatékonyság maximalizálása
Beavatkozási terület	II.3. Mezőgazdasági és kommunális hulladék energetikai alapanyaggá alakítása
Stratégiai cél	Fenntartható környezet
Alátámasztás	<p>Az Európa 2020 Stratégia 20-20-20 elve alapján, 2020-ig 20%-kal kell növelni a megújuló energetikai erőforrások felhasználását. A mezőgazdaságban keletkezett hulladék több európai régióban is táplál különböző méretű rendszereket, függően az alapanyag típusának és mennyiségének rendelkezésre állásától.</p> <p>Magyarkanizsa község területére jellemző a mezőgazdasági termelés, így a mezőgazdasági és állati hulladék abban az esetben, ha a hulladékbegyűjtést az önálló kisebb és közepes méretű gazdaságokból megoldja a község, amelyre szintén tervet kell készíteni. A termőföldek nagysága és minősége biztosítja azt a terméshozamot, amelyet energianövények ültetésének esetében, akár erőművi szinten is lehet hasznosítani. Amennyiben a gazdálkodási szerkezet marad, akkor pedig a keletkező mezőgazdasági hulladékot lehet brikettálni, majd az arra megfelelő kazánokban elégetni, illetve gázosítani.</p> <p>Megoldást nyújthat ez akár a Magyarkanizsai termelők energiafelhasználására is, amennyiben a helyi gazdák nyitottak az új technológiákra, illetve hajlandók rövidtávon megtérülő saját beruházásokat elvégezni. Ezek ismertetésére a helyi tanácsnak javasolt ismeretterjesztő akciókat végezni. Ez végsősoron a helyi közösség érdeke is, hiszen saját életük környezetét óvják, tehát közvetlen hatással vannak az ilyen típusú beruházások a lakosságra is.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>Mezőgazdasági és kommunális hulladék energetikai alapanyaggá alakítása beavatkozási területen belül a következő tevékenységek elvégzése válik szükségessé:</p> <ol style="list-style-type: none"> Az újrahasznosítható anyagok hulladéktól való különválasztása Átdolgozott kommunális hulladék hasznosítása Biológiailag lebomló kommunális hulladék hasznosítása <ul style="list-style-type: none"> – Biogáz kinyerése a biológiai eredetű hulladékból – A lebomlás után hátramaradt végtermék energetikai használata
Indikátorok	<p>Különválasztott újrahasznosítható hulladék volumene (tonna, m³) Hasznosított kommunális hulladék mennyisége (tonna, m³) Kinyert biogáz mennyisége (m³)</p>

II.4. Megújuló energetikai erőművek jogosultságának vizsgálata

Prioritás	II. Prioritás – Energiahatékonyság maximalizálása
------------------	--

Beavatkozási terület	II.4. Megújuló energetikai erőművek jogosultságának vizsgálata
Stratégiai cél	Fenntartható környezet
Alátámasztás	<p>Az Európa 2020 Stratégia 20-20-20 elve alapján, 2020-ig 20%-kal kell növelni a megújuló energetikai erőforrások felhasználását. Ennek elérése érdekében pedig nélkülözhetetlen új, megújuló erőforrásokkal működő erőművek építése és üzembe helyezése, melyet értelemszerűen komoly előkészítési munkának kell megelőznie.</p> <p>Az előkészítési feladatok egyik legfontosabb eleme az egyes megújuló energetikai erőművek létjogosultságának vizsgálata, felmérése, előzetes számítások elvégzése, megvalósíthatósági tanulmányok készítése által. A megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése szerves részét képezi a megújuló energetikai erőművek tervezési munkáinak, hiszen ezen tanulmányokban kerülnek megállapításra és kiszámításra a megtérülési és gazdaságossági mutatók, illetve, a szintén nagyon fontos energetikai, szén-dioxid kibocsátási és energia-termelési mutatók, fajlagos költségek.</p> <p>Magyarokanizsa község számára ugyanakkor fontos előrelátó módon megvizsgálni és kiválasztani a leginkább megfelelő, gazdaságosabb és környezetkímélőbb megújuló energiaforrások felhasználását és a károsanyag kibocsátást csökkentő megoldást a lehetséges, rendelkezésre álló opciók közül a költséghatékony és fenntartható fejlődés, valamint növekedés érdekében.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>Megújuló energetikai erőművek jogosultságának vizsgálata beavatkozási területen belül az alábbi tevékenységek elvégzése válik szükségessé:</p> <p>Megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Termálerőforrások energetikai hasznosítása – Napenergia hasznosítása – Biomassza energetikai hasznosítása
Indikátorok	Elkészült megvalósíthatósági tanulmányok száma (darab) és típusa (termál, napenergia, biomassza)

II.5. Fenntartható energiatermelő telepek létrehozása

Prioritás	II. Prioritás – Energiahatékonyság maximalizálása
Beavatkozási terület	II.5. Fenntartható energiatermelő telepek létrehozása
Stratégiai cél	Fenntartható környezet

Alátámasztás	<p>Az Európa 2020 Stratégia 20-20-20 elve alapján, 2020-ig 20%-kal kell növelni a megújuló energetikai erőforrások felhasználását. Ennek elérése érdekében pedig nélkülözhetetlen új, fenntartható energiatermelő telepek létrehozása és üzembe helyezése.</p> <p>A község jelentős potenciállal rendelkezik a területre jellemző aktív szélmozgások és széljárás, valamint a Tisza-folyó, mint vízi erőforrás közelsége miatt egyaránt. Az energiatermelő telepek létrehozása jelentős mértékben megnöveli a községi megújuló energiafelhasználás arányát, ugyanakkor nem elhanyagolható megtakarításokat eredményez a közintézmények költséghatékonyabb fenntartása, energiaszükségletének kielégítése, valamint a helyi adóbevételek generálása által.</p> <p>Az energiatermelő telepek létrehozása további hasonló jellegű befektetéseket vonzhat Magyarkanizsára, amely szintén tovább növelné az energiatakarékosságot, a helyben megtermelt olcsóbb és környezetkímélőbb megújuló energiamennyiséget, hozzájárulva új munkahelyek megteremtéséhez, kapcsolódó iparágak megtelepedéséhez egyaránt.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A fenntartható energiatermelő telepek létrehozása beavatkozási területen belül a következő tevékenységek elvégzése nevezhető meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Szélerőmű kialakítása b) Hidrotermális erőmű kialakítása
Indikátorok	<p>Létrehozott energiatermelő telepek száma (darab) Megtermelhető energiamennyiség (MW, KW) Helyi adóbevételek növekedése (RSD/év) Új munkahelyek létrejötte (fő)</p>

II.6. A lakosság energiatudatos életmódjának támogatása

Prioritás	II. Prioritás – Energiahatékonyság maximalizálása
Beavatkozási terület	II.6. A lakosság energiatudatos életmódjának támogatása
Stratégiai cél	Fenntartható környezet
Alátámasztás	<p>Az Európa 2020 Stratégia energetikai célkitűzései, nevezetesen a szén-dioxid kibocsátás 20%-os csökkentése, az energiahatékonyság 20%-os növekedése és a megújuló energiaforrások felhasználásának 20%-os növelése 2020-ig, elérésének egy másik hatékony eszköze a lakosság energia-tudatosságának, fenntartható és „zöld” életmódjának kialakítása, nevelése, támogatása valamint ösztönzése.</p> <p>Magyarkanizsán jelenleg is működik a szelektív hulladékgyűjtés rendszere, mellyel a község megtette az első lépést a lakosság energiatudatos életmódjának kialakítása felé. Ennek eléréséhez pedig további intézkedésekre, lakossági szemléletváltásra és még több informálásra, tudatformálásra, információk szétszórására van szükség, melyet energiatudatossággal kapcsolatos előadások</p>

	szervezése és a megújuló energiaforrások használatának népszerűsítése által lehet támogatni, ösztönözni.
Beavatkozási terület leírása	A lakosság energiatudatos életmódjának támogatása beavatkozási területen belül a következő tevékenységek elvégzése indokolt: <ul style="list-style-type: none"> a) A megújuló energiaforrások használatának népszerűsítése b) Energiatanudatossággal kapcsolatos előadások szervezése
Indikátorok	Megtartott energiatudatossággal kapcsolatos előadások száma (darab) Előadásokon résztvevők száma (fő) Népszerűsítő kampányban szétosztott információs anyagok száma (darab) Az elért célközönség nagysága (fő)

II.7. Szén-dioxid kibocsátás csökkentése

Prioritás	II. Prioritás – Energiahatékonyság maximalizálása
Beavatkozási terület	II.7. Szén-dioxid kibocsátás csökkentése
Stratégiai cél	Fenntartható környezet
Alátámasztás	<p>Az Európa 2020 Stratégia energetikai célkitűzései között első helyen szerepel a szén-dioxid kibocsátás átlagosan 20%-os csökkentése 2020-ig.</p> <p>A légszennyezés és a szén-dioxid kibocsátás magas mértéke és ennek káros, éghajlatváltozást előidéző következményei modern korunk egyik általánosan jelenlévő problémája, mely leginkább az iparosodott területekre, fontosabb közlekedési csomópontokra, forgalmas útvonalakat magukba foglaló területekre jellemző.</p> <p>Ezen negatív folyamatok, a légszennyezettség mértéke a magyarkanizsai községi lakosságot is érinti a meglévő és üzemelő gyárak, gyártókapacitások megtelepedése, a forgalmas útvonalak közelsége, az autópálya-építés és a jelentős teherforgalom miatt.</p> <p>A szén-dioxid kibocsátás csökkentése érdekében több intézkedés meghozatala és megvalósítása is szükséges községi szinten. Elsősorban fontos, hogy pontos és megbízható adatokkal rendelkezzen a község a meglévő légszennyezettség tekintetében mérőberendezések telepítése által, majd a nagyobb légszennyezők meghatározása után szűrőberendezések telepítését és a lakossági légszennyezés csökkentését támogató intézkedésekre van szükség lakossági környezetbarát előadások szervezésével párhuzamosan.</p>
Beavatkozási terület leírása	Szén-dioxid kibocsátás csökkentése területen a következő tevékenységek elvégzése indokolt:

	a) Légszennyezetséget mérő berendezések telepítése b) Ipari légszennyezés csökkentése – Szűrőberendezések fejlesztése c) Lakossági légszennyezés csökkentése d) Környezetbarát előadások
Indikátorok	Telepített mérőberendezések száma (darab) Ipari légszennyezés csökkenés mértéke (CO ₂ tonna ekvivalens/év) Lakossági légszennyezés csökkenés mértéke (CO ₂ tonna ekvivalens/év) Megszervezett lakossági előadások száma (darab) Előadásokon résztvevők száma (fő)

1.2.3. III. Prioritás – A gazdálkodás modernizációja

III.1. Termelési és értékesítési szövetkezet fejlesztése

Prioritás	III. Prioritás – A gazdálkodás modernizációja
Beavatkozási terület	III.1. Termelési és értékesítési szövetkezet fejlesztése
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>Az Európai Unióban a mezőgazdasági termékek közel felét termelési és értékesítési szövetkezetek forgalmazzák, ugyanakkor a zöldség-gyümölcs piac szabályozásában és a termelés koordinálásában is kiemelkedő fontosságú szerepet játszanak ezen szövetkezetek. A TÉSZ-ekben a termelés a szövetkező gazdák feladata, a közösen előállított termékek eladása, forgalmazása pedig a szövetkezet felelőssége, mely így koncentráltan, nagyobb mennyiségekkel megjelenve a piacon tud jobb árfeltételeket kiharcolni a termelő gazdák érdekeit képviselve és védve egyaránt.</p> <p>Magyarországban esetében a községi Agrárunió képviseli a térség gazdáit, őstermelőit, azonban a mezőgazdasági tevékenységet folytató kistermelők körében még nem annyira népszerű ez a szövetkezeti tömörülési forma. A magyarországi mezőgazdaság fennmaradása, a gazdálkodók anyagi biztonsága és jövőbeli kilátásai érdekében viszont rendkívül fontos, hogy versenyképes, megfelelő kínálati mennyiségeket garantálni képes, erőteljes termelési és értékesítési szövetkezet működjön a községben, mely biztosítani képes a hosszútávú, fenntartható és nyereséges mezőgazdasági termelést a helyi gazdák számára. Ennek érdekében fejleszteni, bővíteni szükséges a meglévő Agráruniót, népszerűsítve az együttműködést a gazdák és a TÉSZ között, segítve a gazdálkodók munkavégzését szaktanácsadással, infrastrukturális fejlesztésekkel, mint például hűtőház építése, feldolgozóüzem telepítése az ipari park területén, információ- és tapasztalatcserék valamint tanulmányutak szervezése.</p>
Beavatkozási terület leírása	Termelési és értékesítési szövetkezet fejlesztése: a) Magyarországi Községi Agráruniójának népszerűsítése

	<ul style="list-style-type: none"> b) Az uniót képező civil szervezetek népszerűsítése c) A gazdálkodók összekapcsolása a közgazdasági és technikai inkubátorokkal d) Gazdálkodással kapcsolatos előadások és képzések szervezése e) Infrastrukturális fejlesztések (hűtőház, feldolgozóüzem) f) A különböző szervezetek közötti információ- és tapasztalatcsere fejlesztése g) Szaktanácsadási szolgáltatások fejlesztése h) Tanulmányutak szervezése
Indikátorok	<p>TÉSZ-hez újonnan csatlakozó gazdák száma (fő) Megtartott előadások és képzések száma (darab) Előadásokon, képzéseken résztvevők száma (fő) Szervezett tanulmányutak száma (darab) és a résztvevők száma (fő) Infrastrukturális fejlesztések száma TÉSZ által értékesített mennyiség növekedése terményfajtánként (tonna, EUR/RSD/év)</p>

III.2. Feldolgozóipar fejlesztése

Prioritás	III. Prioritás – A gazdálkodás modernizációja
Beavatkozási terület	III.2. Feldolgozóipar fejlesztése
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>A feldolgozóipar az Európai Unióban is nagy jelentőséggel bír, több tízmillió embert foglalkoztat, az összes export és a kutatás-fejlesztési kiadások többségét is ez a szektor teszi ki.</p> <p>Magyarország életében és a helyi gazdasági aktivitás tekintetében is rendkívül fontos szerepet játszanak a meglévő gyártókapacitások, üzemek és feldolgozóipari egységek. Az élelmiszeripar különösen fontos a község számára, hiszen a helyben előállított termelés harmadát teszi ki, jelentős még a cserép-, téglá-, csempe- és szigetelőanyag-gyártás is. A községi foglalkoztatottak jelentős része, 26%-a dolgozik a feldolgozóiparban.</p> <p>A feldolgozóipar jelenléte és működése tehát, létfontosságú a község jövője, ipari termelése szempontjából, ezért ennek fejlesztése, versenyképességének megőrzése, sőt javítása, a helyi szintű innováció, a kutatás-fejlesztés fokozása és bővítése egyaránt lényeges tényezők a fenntartható gazdasági fejlődés tekintetében. A községi feldolgozóipari egységek fejlesztése, további beruházások megtételére, a tevékenységük bővítésére való ösztönzése mind hozzájárulnak a helyi ipar, a nagy, kis- és közepes méretű vállalkozások fennmaradásához.</p>
Beavatkozási	A feldolgozóipar fejlesztése beavatkozási terület leginkább a következő, meglévő vagy tradicionális iparágakat célozza meg:

terület leírása	a) Textilipar b) Csempegyártás c) Cserép- és téglagyártás d) Szigetelőanyag-gyártás e) Bőripar f) Élelmiszeripar
Indikátorok	Iparági fejlesztések száma (darab) Új beruházások a feldolgozóiparban (EUR/RSD/év) Új munkahelyek száma (fő) Helyi termelés bővülése (EUR/RSD/év)

III.3. Bio- és ökológiai program

Prioritás	III. Prioritás – A gazdálkodás modernizációja
Beavatkozási terület	III.3. Bio- és ökológiai program
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>A bio- és ökológiai gazdálkodás az EU-ban szigorúan szabályozott gazdálkodási formát jelent, melynek legfőbb ismérve a vegyszer- és műtrágyamentesség a fenntartható mezőgazdaság megvalósítása, a kiváló minőségű, szennyezőanyagoktól mentes termékek előállítása érdekében.</p> <p>Magyarországon a mezőgazdasági életében jelenleg is komoly szerepet tölt be a mezőgazdasági termelés, nagyobb területek állnak megművelés alatt, azonban a biogazdálkodás elhanyagolható mértékűnek nevezhető, hiszen kevés gazdálkodó folytat ilyen jellegű ökológiai földművelést kisebb földterületeken. A biogazdálkodás elterjedése hozzájárul a versenyképes, minőségi helyi előállítású termékek volumenének növekedéséhez, mely magasabb hozzáadott értéket képvisel a fogyasztók, mint a gazdálkodók számára. Ezáltal alternatívát nyújt a mezőgazdaságból élő lakosok számára a hagyományos földműveléssel szemben, magasabb árértékű termékek előállítását biztosítva a termelőknek egy speciális igényekkel jelentkező piacon.</p> <p>Magyarországon a biogazdálkodás elterjedésének elősegítése reklámkampány szervezésével, termelők támogatásával, ösztönzésével, képzések és tanfolyamok szervezésével és a termelők integrációjával valósítható meg. Biogazda tanfolyam megszervezése biztosítja a szükséges tudás átadását az érdeklődő gazdáknak a talajjavítás, tápanyag utánpótlás, biogyümölcs- és biozöldség-termesztés, bioméhészet és biodinamikus gazdálkodás témakörökben, kellően nagy rálátást biztosítva a biogazdálkodás megkezdéséhez.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A bio- és ökológiai program beavatkozási terület keretén belül a következő elvégzendő tevékenységek nevezhetők meg:</p> <p>a) Reklámkampány megszervezése – Fogyasztók részére</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Termelők részére b) Termékek piacrajuttatásának segítése c) Termelők integrációja d) A gazdálkodás költségeinek támogatása <ul style="list-style-type: none"> – átállás – tanúsítás – ellenőrzés e) Bemutató öko- és biogazdaságok létesítése f) A bio- és ökogazdálkodást folytató terület méretének növelése g) Biológiai növényvédőszeres használatának támogatása h) Előadások és képzések szervezése i) Feldolgozóipar létesítése
Indikátorok	Szétosztott szórólapok, reklámanyagok száma (darab) Új biogazdálkodók száma (fő) Újonnan biogazdálkodásba bevont földek területe (km ²) Szervezett képzések és előadások száma (darab) Képzéseken, előadásokon résztvevők száma (fő)

III.4. Helyi márkák és védjegyek kialakítása

Prioritás	III. Prioritás – A gazdálkodás modernizációja
Beavatkozási terület	III.4. Helyi márkák és védjegyek kialakítása
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>A helyi márkák és védjegyek szerepe a helyi gazdaság sikerében, hozzájárulása egy-egy helyi iparág jövedelmezőségéhez igen jelentős lehet, amennyiben kellő figyelmet és szakértelmet fordítanak ezen már létező vagy új márkanevek népszerűsítésére, marketingjére, a hitelesség megteremtésére és erősítésére, mely által újabb fogyasztókat, piacokat lehet megnyerni. Ez pedig jól működő privát vállalati szférát eredményez, mely stabil piacokra és fogyasztói bázisra támaszkodhat, bővíthet, új munkahelyeket teremtve, növelve a helyi adóbevételeket és felvevőpiacot biztosítva a térségbeli alapanyag-beszállítóknak, valamint kis-és középvállalkozásoknak egyaránt.</p> <p>A helyi, térségi vagy regionális szinten ismertté vált sikeres brandek, márkanevek és védjegyek megerősítik a helyi gazdasági kapcsolatokat, a helyi gazdasági szereplőket, megteremtve a lehetőséget ezen brandek számára, hogy versenyképes termékekkel és szolgáltatásaikkal kilépjenek a nemzetközi piacokra, új piacokat, fogyasztókat szerezzenek, tovább bővítve a gazdaságban betöltött szerepüket.</p> <p>A márkanevek és védjegyek kialakítását elősegíti az együttműködés megteremtése valamint közösségi marketing stratégiák alkalmazása a hitelesség erősítése érdekében.</p>
Beavatkozási	A helyi márkák és védjegyek kialakítása beavatkozási terület keretében a

terület leírása	következő tevékenységek elvégzése javasolt: <ul style="list-style-type: none"> a) Együtműködés megteremtése b) Közösségi marketing (termelői csoportosulás) c) Offenzív stratégia kialakítása (új védjegyek kialakítása) d) Figyelemfelkeltés, hitelesség erősítése e) A védjegyhasználók számának növelése f) Védjegyes klubok létrehozása
Indikátorok	Új vállalkozások között együttműködések száma (darab) Közösségi marketingben résztvevő vállalkozások, termelők száma (darab/fő) Új márkanevek megjelenése (darab) Elért bevételnövekedés (EUR/RSD/év) Új létrehozott munkahelyek száma (fő)

III.5. A helyi gazdák tudás- és tőkeintenzitásának fejlesztése

Prioritás	III. Prioritás – A gazdálkodás modernizációja
Beavatkozási terület	III.5. A helyi gazdák tudás- és tőkeintenzitásának fejlesztése
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>A mezőgazdasági tevékenység jelentős részarányt képvisel Magyarkanizsa gazdasági életében, nem csak a kis területeken gazdálkodók magas száma, hanem a meglévő élelmiszeripari vállalkozások jelenléte és termelése miatt is, mely komoly mértékű felvevő piacot biztosít a helyi és térségi mezőgazdasági alapanyagoknak.</p> <p>A mezőgazdaság által megtermelt jövedelmek, helyi adóbevételek és forgalom növelése, valamint új munkahelyek létrehozása, a meglévők megtartása érdekében elengedhetetlen a helyi gazdálkodók tudás- és tőkeintenzitásának növelése. Ez csakis gazdálkodói együttműködéssel, integrációval, szövetkezeti szervezett formában való értékesítés megléte esetén működhet hatékonyan, tartósan és hosszútávon. A mai gyorsan változó és modern kor követelményeinek való megfelelés nehéz feladatát biztos háttérrel, folyamatosan bővülő tudásbázissal, új ismeretekkel, technológiákkal, valamint tőkeeszközökkel, gépekkel, felszerelésekkel lehetséges ellátni. Ennek biztosítása érdekében komoly szükség van a helyi gazdák tudás- és tőkeintenzitásának fejlesztésére, hogy elérjék a modernkori mezőgazdasági termeléshez szükséges legkorszerűbb tudás- és technikai színvonalat.</p>
Beavatkozási	A helyi gazdák tudás- és tőkeintenzitásának fejlesztése beavatkozási terület

terület leírása	keretén belül a következő elvégzendő tevékenységeket lehet megemlíteni: <ul style="list-style-type: none"> a) Képzések és szemináriumok szervezése a legújabb termelési technológiák, módszerek és vívmányok, újítások megismertetése érdekében b) Tájékoztató füzetek, információs anyagok, rövid tananyagok készítése és szétosztása c) Gazdálkodói géppark fejlesztése, új gépek beszerzésének elősegítése, eszközök beszerzésének támogatása
Indikátorok	Szervezett képzések és szemináriumok száma (darab) Részvevők száma (fő) Gép- és eszközvásárlási támogatások mértéke (EUR/RSD/gazda) Beszerzett új eszközök és gépek darabszáma, típusa

III.6. Erdősítési program

Prioritás	III. Prioritás – A gazdálkodás modernizációja
Beavatkozási terület	III.6. Erdősítési program
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>Magyarország község célul tűzte ki a légszennyezés csökkentését, a szén-dioxid kibocsátás és káros anyagok levegőbeni részarányának csökkentését. Ugyanakkor meg kell említeni a szélrózsió káros hatásait a mezőgazdasági földterületekre, mely negatív hatások megakadályozása illetve mérséklése erdőtelepítés útján a leghatékonyabban érhető el.</p> <p>Ezen megfontolásból, illetve a környezeti fenntarthatóság Európa 2020 Stratégiában foglalt céljait szem előtt tartva az erdőtelepítés program sok szempontból hasznos a község lakossága és gazdasága számára egyaránt. Az erdőtelepítések révén csökkenthető a talajerózió mértéke, a szélrózsió káros hatásai és ezáltal a mezőgazdasági területek veszélyeztetettsége egyaránt.</p> <p>Az erdőtelepítések által megnő az egy lakosra jutó zöldfelületek területe (m²), javul a levegő minősége és indirekt módon a lakosság életszínvonala is, a kopár területeket erdők borítják, a tájkép is pozitívan változik, új ökoszisztémák, élőhelyek alakulnak ki az őshonos fajok számára, állatok, növények számára.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>Az erdőtelepítés program beavatkozási terület keretében a következő tevékenységek elvégzése indokolt:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Erdősítésre alkalmas területek felmérése, kijelölése

	b) Telepítendő fafajták meghatározása c) Erdősítési ütemterv kialakítása d) Faültetések lebonyolítása
Indikátorok	Erdősítésre alkalmas területek nagysága (km ²) Telepített erdőterületek nagysága (km ²) Telepített fák száma, fajtája

1.2.4. IV. Prioritás – Versenyképes turisztika

IV.1. Gyógy- és egészségturisztikai szolgáltatások fejlesztése

Prioritás	IV. Prioritás – Versenyképes turisztika
Beavatkozási terület	IV.1. Gyógy- és egészségturisztikai szolgáltatások fejlesztése
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>Az Európai Unióban a turizmus olyan stratégiai gazdasági tevékenységnek számít, amely az elkövetkező években várhatóan tovább erősíti majd az EU gazdaságán belül betöltött szerepét. A turizmus több fontos EU-célkitűzés, köztük a fenntartható fejlődés, a gazdasági növekedés, a foglalkoztatás, és a gazdasági és társadalmi kohézió megvalósításához való hozzájárulás terén is rendkívül fontos lehetőségeket rejt magában.</p> <p>Magyarországon a községben hagyományai vannak a vendéglátásnak és a gyógyturizmusnak, valamint az egészségturisztikai szolgáltatásoknak egyaránt. Leginkább a belföldi gyógyturizmus jellemző a jelenlegi infrastrukturális keretek között, mely koherens és tudatos fejlesztésével egy nemzetközi szinten is fejlett, minden fogyasztói igényt kielégítő gyógyturisztikai infrastruktúra alakítható ki. A modern 21. századi európai színvonalú turisztikai infrastruktúra mellett azonban szükséges a gyógy- és egészségturisztikai szolgáltatásokat is fejleszteni az elérni kívánt minőségi komplex gyógyturisztikai szolgáltatás-csomag kialakítása végett. Az infrastruktúra meglétén túl ugyanis, a másik jelentős vonzerőt képviselő tényezőt a kínált szolgáltatások milyensége, minősége és széles palettája jelenti, melynek hatékony és erőteljes marketingjével számos pihenésre, gyógyulásra vágyót lehet a községbe csalogatni úgy belföldi, mind külföldi turistákat egyaránt.</p>
Beavatkozási terület leírása	A gyógy- és egészségturisztikai szolgáltatások fejlesztése beavatkozási terület keretén belül a következő tevékenységek megvalósítása szükséges: <ul style="list-style-type: none"> a) Jelenlegi gyógyturisztikai szolgáltatás-csomagok és infrastruktúra felmérése

	b) Infrastrukturális fejlesztések megvalósítása c) Új gyógy- és egészségturisztikai szolgáltatások bevezetése d) Komplex szolgáltatás-csomagok kialakítása, piacosítása
Indikátorok	Megvalósult infrastrukturális fejlesztések a gyógyturizmus területén (EUR/RSD) Új gyógyturisztikai szolgáltatások száma (darab) Kialakított komplex turisztikai szolgáltatás-csomagok száma (darab) Turisták számának növekedése (darab) Vendégéjszakák számának növekedés (darab)

IV.2. Falusi- és ökoturizmus keretfeltételeinek megteremtése

Prioritás	IV. Prioritás – Versenyképes turisztika
Beavatkozási terület	IV.2. Falusi- és ökoturizmus keretfeltételeinek megteremtése
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>A falusi- és ökoturizmus a falusi házban folytatott idegenforgalmi tevékenységet jelent, mely leginkább a helyi és regionális vonzerőkkel rendelkező, gondozott vidéki környezetben történik. A falusi turizmus ökoturizmus jellegét a természettel való kapcsolat adja, hiszen vonzerőként jelenik meg a tájak jellegzetes természeti képződményei, a tájak jellegzetességei, a védett természeti értékek bemutatása, vizes élőhelyek, tavak, folyók elérhetősége. Az Európai Unióban becslések szerint közel 500 ezer közvetlen és közvetett munkahelyet teremt a falusi turizmus tevékenységei által, több, mint 80 milliárd EUR bevételt termelve.</p> <p>A falusi- és ökoturizmus fenntartható működése bizonyos feltételekhez kötött, melyek hiánya vagy nem teljesülése esetén ezen ágazat nem lesz képes új turistákat a községbe vonzani, növelni az eltöltött vendégéjszakák számát és a megtermelt turisztikai bevételeket. A falusi turizmus ismérvei, hogy fenntartható, nem tömegturizmust képvisel, helyi és kistérségi vonzerőre alapul, családi emberbarát szemléletű, lakosságot helyben tartó, pótlólagos jövedelmet szerző és rendszerint ezen jövedelmet helyben visszaforgató jellegű. A falusi turizmusnak gondozott vidéki környezetet, helyi és regionális vonzerők meglétét, szállás és szabadidő eltöltési szükségletek széleskörű kielégítését kell biztosítania, illetve magába kell foglalnia a helyi intézmények, önkormányzatok és szolgáltatók együttműködését.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A falusi- és ökoturizmus keretfeltételeinek megteremtése beavatkozási területén belül a következő elvégzendő tevékenységek nevezhetők meg:</p> <p>a) Gondozott vidéki környezet fejlesztése, javítása</p> <p>b) Szálláslehetőségek bővítése és fejlesztése</p>

	<p>c) Programkínálat bővítése</p> <p>d) Szolgáltatás-csomagok kialakítása</p> <p>e) Hatékony együttműködés és szervezés közintézmények, önkormányzatok, helyi közösségek és szolgáltatók között</p>
Indikátorok	<p>Feljavított és új szálláshelyek száma (darab)</p> <p>Új programok, szabadidős-tevékenységek száma (darab)</p> <p>Új szolgáltatás-csomagok száma (darab)</p> <p>Együttműködésbe bevont közintézmények, helyi közösségek és szolgáltatók száma (darab)</p>

IV.3. Turisztikai régió és marketing kampány

Prioritás	IV. Prioritás – Versenyképes turisztika
Beavatkozási terület	IV.3. Turisztikai régió és marketing kampány
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>Egy turisztikai régió versenyképességének megőrzése, illetve versenyképessé válása a turisztikai és idegenforgalmi szolgáltatások terén hatékony és erőteljes marketing kampányokkal, megfelelően kidolgozott marketing stratégiával és aktív sokrétű promóciós tevékenységekkel lehetséges.</p> <p>A turisztikai marketing nagy mértékben hozzájárul egy régió és település turisztikai vonzerejének növeléséhez, az odalátogató turisták számának növeléséhez és/vagy megtartásához, a turizmusból származó bevételek fenntartásához, esetleges bővítéséhez, a turizmusból élők számának növekedéséhez.</p> <p>Ennek érdekében a turisztikai régiót és a községet bemutató marketing kampány megszervezése és lebonyolítása előtt szükséges egy jól átgondolt, a helyi értékekre és turisztikai vonzerőkre épülő stratégiai turisztikai marketing terv kidolgozása, megvitatása és elfogadása. Ezáltal biztosítva lesz, hogy széleskörű intézményi és szolgáltatói összefogáson alapuló marketing terv kerül megvalósításra a kampány megszervezése során, melyben minden érdekelt fél képviselteti magát, részesülve a várható pozitív hatásokban egyaránt, mint a turisták számának növekedése, a térség jóhírének elterjedése, nemzetközi turistaforgalom fellendülése, turizmusból származó bevételek növekedése.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A turisztikai régió és marketing kampány beavatkozási területen belül a következő elvégzendő tevékenységeket lehet megemlíteni:</p> <p>a) Stratégiai turisztikai marketing tervvel kapcsolatos intézményi, szolgáltatói egyeztetések</p>

	<ul style="list-style-type: none"> b) Stratégiai turisztikai marketing terv kidolgozása, megvitatása és elfogadása c) Marketing terv megvalósítása marketing kampány szervezése által d) Marketing anyagok előkészítése, megtervezése és terjesztése
Indikátorok	Kidolgozott stratégiai turisztikai marketing terv Megszervezett turisztikai marketing kampány Elkészült és terjesztésre kerülő marketing anyagok száma (darab)

IV.4. Helyi vállalkozások bekapcsolása

Prioritás	IV. Prioritás – Versenyképes turisztika
Beavatkozási terület	IV.4. Helyi vállalkozások bekapcsolása
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>A turizmus az Európai Unió teljes munkaerő mintegy 4%-át foglalkoztatja (kb. 8 millió munkahely) az EU GDP-jének több mint 4%-át termelve meg. A kapcsolódó szektorokat is figyelembe véve azonban ennél jóval többre becsülhető a GDP-hez való hozzájárulása - az idegenforgalom közvetetten az Európai Unió GDP-jének mintegy 11%-át termeli meg, és a munkaerő körülbelül 12%-át biztosítja.</p> <p>Ezért rendkívül fontos az innovatív és versenyképes helyi gazdaság megteremtése érdekében bekapcsolni a helyi vállalkozásokat a turisztikai szektor tevékenységeibe, beszállítóként bevonni a helyi kis- és középvállalkozásokat, új piacokat, munkahelyeket és hosszútávú bevételi forrásokat biztosítva számukra.</p> <p>Helyi vállalkozásokat be lehet kapcsolni az élelmiszeripari termékek, bőripar, textilipar és helyi szinten elérhető szolgáltatások terén, melytől leginkább a helyi gazdaság, a vállalkozói szféra, a kisvállalkozások megerősödése és integrált bekapcsolása várható a turisztikai szektor szerves működésébe. A helyi vállalkozások bekapcsolásával olyan szinergiák és kölcsönös előnyök használhatóak ki, melyek eredményeképpen a turisztikai szolgáltatások és kínált komplex csomagok színvonala emelkedni fog, míg az elérhető árak szintjén versenyképes marad a turisztikai szolgáltató szektor.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A vállalkozások bekapcsolása beavatkozási terület keretén belül a következő elvégzendő tevékenységek említhetők meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Turisztikai szektorban potenciális beszállító vállalkozások felmérése és megkeresése b) Együttműködési feltételek kidolgozása helyi vállalkozások és turisztikai szolgáltatók között

	c) Komplex turisztikai szolgáltatás-csomagok kialakítása az új beszállítói és együttműködési feltételek tükrében
Indikátorok	Turizmusba újonnan bekapcsolt helyi vállalkozások száma (darab) Vállalkozások bevételnövekedése (EUR/RSD/év) Újonnan kialakított turisztikai szolgáltatás-csomagok száma (darab) Turisztikai szolgáltatások minőségi javulása

IV.5. Klaszterek kialakítása

Prioritás	IV. Prioritás – Versenyképes turisztika
Beavatkozási terület	IV.5. Klaszterek kialakítása
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>Turisztikai klaszter, azaz a turizmus területén működő cégek, szolgáltatók és közintézmények, civil szervezetek és kapcsolódó iparágak cégeiből való beszállítói hálózat kialakítása a helyi vállalkozások bekapcsolása után logikus és szükséges lépés, melynek célja a községben és a térségben működő turisztikai szolgáltatók és beszállító cégek összefogása, együttműködések kialakítása a községi turisztikai ágazat és a teljes helyi gazdaság fejlődésének elősegítése érdekében.</p> <p>A helyi klaszterek kialakítása tovább erősíti a turisztikai szektorba bekapcsolt vállalkozások piaci pozícióit, a helyi termelők, beszállítók és cégek értékesítési lehetőségeit bővíti, újabb szinergiák kihasználásra nyújt lehetőséget, emelve az előállított termékek és szolgáltatások színvonalát, minőségét és versenyképességét helyi, nemzeti és akár nemzetközi szinten egyaránt. Összességében a klaszterek kialakulása nagy mértékben hozzájárul az innovatív és versenyképes lokális gazdaság megteremtéséhez, az első lépések megtételéhez egy modern, 21. századi, termelékeny, magas minőséget és versenyképes árakat garantálni képes beszállítói hálózat létrehozásában.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A klaszterek kialakítása beavatkozási területen belül a következő tevékenységek megvalósítása javasolt:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Helyi vállalkozások és szolgáltatók számbavétele, felmérése b) Potenciális beszállítói hálózatok feltérképezése c) Lehetséges szinergiák meghatározása d) Beszállítói hálózatok, klaszterek kialakítása, feltételek megállapítása, együttműködések létrehozása e) Kialakított klaszter működtetése

Indikátorok	Klaszterben résztvevő vállalkozások száma (darab) Potenciális klaszterhez csatlakozó vállalkozások száma (darab) Kialakított klaszterek száma (darab)
--------------------	---

IV.6. Versenyképes turisztikai termékek kialakítása és bekapcsolása a nemzetközi turisztikai kínálatba

Prioritás	IV. Prioritás – Versenyképes turisztika
Beavatkozási terület	IV.6. Versenyképes turisztikai termékek kialakítása és bekapcsolása a nemzetközi turisztikai kínálatba
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>A turisztikai termékek megegyeznek a komplex turisztikai kínálattal, azoknak a szolgáltatásoknak az összességét tartalmazzák, amelyeket az odalátogató turisták igénybe vesznek. A turisztikai termékek elsősorban az alapfeltételeken (a közlekedés, szállás, étkezés) kívüli szolgáltatásokat öleli fel, amelyek a turisztikai vonzerőt fokozzák, a fogadóképességet bővítik és növelik a turisták helyi fogyasztását. A turisztikai termékek körében elsődlegesen azok a kínálati elemek tartoznak, amelyek a kínálat egységét hordozzák. A turisztikai termék főbb alkotóelemei: a vonzerő, megközelítés lehetősége, közlekedés, szállás, étkezés, szórakozás és egyéb szolgáltatások, közbiztonság, lakosság vendégszeretete, szolgáltatások árai.</p> <p>Magyarkanizsa községnek szintén szüksége van ilyen versenyképes turisztikai termékekre, melyekkel tovább fokozhatja turisztikai vonzerejét, a turisták számára biztosított szolgáltatások, szórakozási lehetőségek színvonalát, elérhetőségét és széleskörű palettáját, mely a maga során hozzájárul a turizmusból származó magasabb bevételekhez is, terjeszti a község jó hírét nemzeti és nemzetközi szinten, újabb turistákat csalogat a településre és környékére, növelve a vendégéjszakák számát és a helyi gazdaság erősödését támogatja.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>Versenyképes turisztikai termékek kialakítása és bekapcsolása a nemzetközi turisztikai kínálatba beavatkozási terület keretén belül a következő tevékenységek sorolhatóak fel:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Turisztikai szolgáltatás-csomagokba potenciálisan beépíthető új elemek feltérképezése, meghatározása és szelektálása b) Új, vonzó szolgáltatás-csomagok kialakítása c) Szórakozási és szabadidős-tevékenységek kínálatának növelése
Indikátorok	Új turisztikai szolgáltatások, termékek száma (darab) Új szolgáltatás-csomagok száma (darab) Új szabadidős, szórakozási lehetőségek száma (darab)

2.2.5. V. Prioritás – Munkahelyteremtés

V.1. Iskolarendszeren kívüli képzések kialakítása és fejlesztése

Prioritás	V. Prioritás – Munkahelyteremtés
Beavatkozási terület	V.1. Iskolarendszeren kívüli képzések kialakítása és fejlesztése
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>Az élethosszig tartó tanulás az EU versenyképességének egyik alapfeltétele. Tekintettel arra, hogy az Európai Közösségnek világviszonylatban komoly gazdasági versenytársai vannak, határozott akciókat hajt végre az európai vezetés annak érdekében, hogy a munkavállalók egyéni szinten képesek legyenek megújulni, tudásukat állandóan fejleszteni és ezzel kiszolgálni a piaci igényeket. Ehhez nem csak az egyének hajlandósága szükséges, hanem ugyanennyire fontos az, hogy az iskolarendszeren kívüli képzések oktatási kínálata innovatív legyen és alkalmazkodjon a foglalkoztási szektor igényeihez.</p> <p>Kanizsa községben példaértékű az iskolarendszeren kívüli képzések szervezése és bonyolítása, valamint a képzések által biztosított diplomák értéke a munkaerőpiacon is. A meglévő intézmények infrastrukturális ellátottsága és eszközparkja megfelelő alap a további fejlesztésekhez, melyek biztosítják a képzések regionális szerepét is, és reális stratégiai célkitűzés lehet egy iskolarendszeren kívüli regionális képzőközpont szerep betöltése. Ehhez szükséges elvégezni nemzetközi szintű felméréseket is, figyelembevéve a nemzetközi foglalkoztatási tendenciákat és a helyi versenyképességi előnyöket is, majd ehhez mérten kell a különböző projekteket kialakítani a helyi képzési intézmények együttműködésével.</p> <p>Fontos a helyi társadalom felé való kommunikáció, melynek eredménye az egyéni hajlandóság fokozása az élethosszig tartó tanulásra.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>Az iskolarendszeren kívüli képzések kialakítása és fejlesztése beavatkozási területen belül az elvégzendő tevékenységek a következők:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nemzetközi szintű munkaerőpiaci felmérések elvégzése Lokális szintű versenyképességi előnyök és igények felmérése Helyi képzési projekttervek kialakítása Képzések megszervezése és lebonyolítása
Indikátorok	<p>Elkészült munkaerőpiaci felmérések száma (darab) Legenerált képzési projektek száma (darab) Megszervezett és lebonyolított képzések száma (darab) Képzéseken résztvevők száma (fő)</p>

V.2. Helyi oktatási és képzési lehetőségek munkaerőpiaccal való harmonizálása

Prioritás	V. Prioritás – Munkahelyteremtés
Beavatkozási terület	V.2. Helyi oktatási és képzési lehetőségek munkaerőpiaccal való harmonizálása
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>Az EU oktatás politikájának fókuszában az értékes tudás megszerzésének képessége áll. Ennek megfelelően Közösségi szintű törekvéseket hajtanak végre annak érdekében, hogy a megszerzett tudást az egyének hasznosítani tudják a munkaerő piacon. Ezen folyamatnak meg vannak a lokációs-specifikus és kompetencialapú elemei is, miszerint egy régió az elhelyezkedéséből fakadó előnyöket, illetve a megtelepedett termelést kell figyelembe vennie a saját képzési stratégiájának kialakításakor.</p> <p>The Kanjiza public services' and non-profit sector have to take an engaging part in the enhancement of small and medium enterprises' knowledge and capital intensity in support of maintaining and increasing of the cross region's competitiveness. The small and medium enterprise sector is the motor of local economy and employment, because of this it needs to be supported in the areas that increase its competitiveness.</p> <p>Annak érdekében, hogy Kanizsa község a megfelelő hely legyen a beáramló tőkének, oktatási és képzési stratégiáját is úgy kell alakítsa, hogy a képzett munkaerőt elsősorban a helyi vállalkozók és az újonnan betelepülő termelőegységek fel tudják szívni. Ehhez alapvető feltétel az oktatási és képzési intézmények oktatási struktúrájának harmonizációja, a piaci igények felmérése és a kutatások eredményének beépítése a képzési tematikákba, kiemelt figyelemmel a szakmát adó középfokú képzésekre.</p> <p>A széleskörű felmérésnek tartalmaznia kell részletesen az oktatási és képzési intézmények fejlesztési szükségleteit infrastrukturális, eszközbeszerzési és oktatási metodológia szinten is, hogy a középtávú fejlesztések megtérülése mérhető legyen.</p> <p>Kanjiza község oktatási intézményei eltérő fejlettségűek, azonban az intézmények között létező kooperációs készség, valamint a helyi tanács haladó gondolkodása megfelelő alap az integrált fejlesztésekre.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A helyi oktatási és képzési lehetőségek munkaerőpiaccal való harmonizálása beavatkozási területen belül az elvégzendő tevékenységek a következők:</p> <p>a) képzési és oktatási stratégia kialakítása</p>

	<p>b) oktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése</p> <p>c) fenntartható és komplex eszközbeszerzési program</p> <p>d) oktatási tematikák EU konformizálása, megfeleltetése a helyi és regionális igényeknek</p> <p>e) workshop-ok szervezése a helyi tudás promoválása a tőke irányába</p>
Indikátorok	<p>Kialakított képzési és oktatási stratégiák száma (darab)</p> <p>Oktatási intézményekben megvalósult infrastrukturális fejlesztések száma (darab), összege (EUR/RSD)</p> <p>Beszerzett eszközök száma (darab), összértéke (EUR/RSD)</p> <p>EU konform oktatási tematikák száma (darab)</p> <p>Megszervezett workshop-ok száma (darab)</p>

V.3. Teljesítményalapú közmunkaprogram

Prioritás	V. Prioritás – Munkahelyteremtés
Beavatkozási terület	V.3. Teljesítményalapú közmunkaprogram
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>A szegénység az európai társadalomban egyre nagyobb méreteket ölt, melyet tovább ront a globális pénzügyi válság. A bővüléssel csatlakozott fejletlen régiók és a fejlett gazdaságok közötti szakadék tovább mélyült.</p> <p>Az Európa 2020 stratégia kimutatásai szerint a 27 tagállamban 80 000 000 ember, ebből 20 000 000 gyermek él szegénységben, vagy szegénység közeli helyzetben mely a teljes társadalom 8 %-a. Az EU létrehozta a „Szegénység Elleni Platformot” melynek fő célkitűzése, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.</p> <p>A szegénységből kiút a munka, azonban a munkaerőpiac perifériájára szorult egyének nehezen tudnak reintegrálódni a versenyszféra munkaerőpiacára. Annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű egyének munkát tudjanak vállalni, folyosót kell alakítani jelenlegi élethelyzetük és a munkaerőpiaci elvárásoknak való megfelelés képessége között. Ez a folyosó lehet a közmunkaprogram, abban az esetben, ha az elvégzett munka során a foglalkoztató közszolgáltatói intézmény méri a teljesítményt is. A segélyezés önmagában csak rövidtávon ad megoldást az elszegényedés ellen, mivel nem ösztönzi az egyéneket munkára és teljesítményre. Kanizsa községben szükséges felmérni annak lehetőségét, hogy a tanács milyen szerepet tud vállalni a közmunkaprogramban. Az elvégzett közmunka közvetlen hatással van a településképv javítására, ezáltal a helyben élők életminőségére is.</p> <p>A stratégiai gondolkodás mentén lehetséges munkabérekre és járulékaikra,</p>

	valamint a különböző eszközbeszerzésekre, valamint az ehhez kapcsolódó képzésekre és ösztönző tréningekre, melyeket egyéni szinten lehetséges kialakítani.
Beavatkozási terület leírása	A teljesítményalapú közmunkaprogram beavatkozási terület keretén belül a következő elvégzendő tevékenységek említhetők meg: <ul style="list-style-type: none"> a) Közmunaprogram kidolgozása b) Közmunakára alkalmas munkavállalók toborzása c) Közmunaprogram gyakorlatba ültetése, kivitelezése
Indikátorok	Közmunaprogramban foglalkoztatott egyének száma (fő) Közmunaprogramra fordított összegek nagysága (EUR/RSD)

V.4. K+F+I tevékenységek támogatása

Prioritás	V. Prioritás – Munkahelyteremtés
Beavatkozási terület	V.4. K+F+I tevékenységek támogatása
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>Az Európai közösségben a Skandináv államok fordítják GDP-jük legmagasabb %-os arányát kutatásfejlesztési és innovációs tevékenységekre. Az európai versenyképesség motorja a magas hozzáadott értékkel rendelkező termékek és szolgáltatások piaci jelenléte, melyből a világpiacra eladott termékek mennyiségi mutatói nyújtanak bizonyítékot. A K+F+I tevékenység területén kell, hogy a legszorosabb együttműködés alakuljon ki a gazdaság különböző szektorai között, hiszen a versenyképesség mértéke minden szektorra hatással van. Az információhoz jutás készségén felül szintén meghatározó alappillére a tudásalapú gazdaságnak az innovációs készség és hajlandóság. Az EU 2007 és 2013 között 53 milliárd EUR feletti összeget fordít kutatásfejlesztési és innovációs folyamatok támogatására a 7. keretprogramon (FP7) keresztül.</p> <p>Kanizsa község gazdaságában most szükséges lefektetni a K+F+I tevékenységek alapkövét, melyre az intézményi keretek adottak az ICR jelenlétéből fakadóan. A felsőoktatási intézményekkel, vállalkozásokkal, helyi termelőegységekkel közösen, összefogva kell azonban a folyamatot végigvinni. Szükséges kialakítani egy olyan szektorális stratégiát amely felméri a helyi lehetőségeket, a helyi vállalkozások és nagyobb termelőegységek innovációs hajlandóságát, hogy a hosszú távú fejlesztésekben képes legyen megjeleníteni a hozzáadott érték, akár mezőgazdasági, akár ipari, akár szolgáltatói szinten is, mert ez képes biztosítani a konzekvens és állandóan fejlődő helyi gazdaságot.</p> <p>Szükséges közös akciókat szervezni, akár nemzetközi szakértők bevonásával, amely felhívja a helyi foglalkoztatók és termelők figyelmét az innováció és</p>

	<p>kutatásfejlesztés fontosságára. A magas hozzáadott értékkel bíró helyi termékekre iparágakat is fel lehet építeni, amennyiben a tervezés tudatos és az innovációs folyamatok véghezviteléért felelős szervezetek közösen tesznek azért, hogy helyben ilyen termékek és szolgáltatások kerüljenek ki a piacra, mivel az új termékek piacát lehet alakítani, és ebből fakadóan a profitrátát meg lehet határozni.</p> <p>Az ICR ebben meghatározó kezdeményező és katalizátor szerepet képes betölteni, Kanizsa Helyi Tanácsa pedig az Intelligens Ipari Innovációs és Technológiai Park koncepcióval támogatni tudja ezt a tevékenységet.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A K+F+I tevékenységek támogatása beavatkozási területen belül az elvégzendő tevékenységek a következők:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Helyi termelőegységek, felsőoktatási intézmények, vállalkozások együttműködésének megteremtése b) Szektoriális stratégia kialakítása c) Közös akciók szervezése az innováció és kutatás-fejlesztés fontossága érdekében
Indikátorok	<p>Együttműködő termelőegységek, felsőoktatási intézmények, vállalkozások száma (darab) Szektoriális stratégiák száma (darab) Megszervezett közös akciók száma (darab)</p>

V.5. Helyi klaszterek kialakításának támogatása

Prioritás	V. Prioritás – Munkahelyteremtés
Beavatkozási terület	V.5. Helyi klaszterek kialakításának támogatása
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>Gazdaságfejlesztési szempontból a nagy európai értékláncok (klaszterek) meghatározó szerepet töltenek be az európai gazdaság versenyképességében. Az Európa 2020 stratégiában szereplő inkluzív növekedési pillér mutat iránymutatást abban, hogy a Közösség képes legyen belső növekedésen keresztül megtartani világszintű pozícióját. Számos pozitív példa van az autógyártásban, IKT szektorban, az élelmiszeriparban a jólműködő klaszterekre. A klaszteresedési folyamat kiemelten erős együttműködési készséget feltételez a helyi vállalkozásokban, de nem a vállalkozások az egyetlen tényezői a klaszterek egészséges működési folyamatában. Hasonlóan fontos szereppel bírnak az innovációs és kutatási intézmények, valamint a képzőintézmények is. A szoros együttműködés, a közös stratégiai lépések, összehangolt fejlesztések stabil piacot és ezáltal stabil foglalkoztatási képességet eredményeznek.</p>

	<p>Kanizsa község területén sikeresen működő üzemek adják meg a klaszteresedési folyamat kereteit. Tekintettel arra, hogy ez rendelkezésre áll, így a helyi és az újonnan érkező KKV-k is a prosperáló ipart kell tudják kiszolgálni, illetve fel kell készüljenek arra, hogy közös erővel tudják kiszolgálni a betelepülő tőkét, hiszen az új üzemeket kialakító befektetők számára fontos, hogy termelésükbe minél közelebbről tudjanak alapanyagokat, illetve félkész termékeket beszerezni, a szállítási költségek mérséklésének érdekében.</p> <p>Ahhoz, hogy a helyi klaszteresedési folyamat tudatos, kiszámítható és stabil legyen, szükséges elvégezni a megfelelő kutatásokat a helyi vállalkozókkal való párbeszédre építve. Ebben lehet meghatározó szerepe a Helyi Tanácsnak, az ICR-nek, valamint az oktatási és képző intézményeknek egyaránt</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A helyi klaszterek kialakításának támogatása beavatkozási területhez a következő elvégzendő tevékenységek tartoznak:</p> <ul style="list-style-type: none"> Helyi vállalkozásokat érintő kutatások elvégzése Együttműködések kialakítása Közös akciók szervezése
Indikátorok	<p>Elvégzett kutatások száma (darab) Kialakított együttműködések száma (darab) Megszervezett közös akciók száma (darab)</p>

V.6. Vállalkozók bekapcsolása a nemzetközi gazdaságba

Prioritás	V. Prioritás – Munkahelyteremtés
Beavatkozási terület	V.6. Vállalkozók bekapcsolása a nemzetközi gazdaságba
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>A helyben előállított termékek minőségének fokozásával, új és innovatív termékek előállításával a vállalkozások kapacitásfejlesztésével a helyi és regionális piacokra való kilépés elérhető stratégiai cél.</p> <p>Kanizsa községben elhelyezkedő vállalkozások közül vannak akik mér nem csak a helyi piacra szállítanak, azonban a vállalkozások többsége a helyi lakosok vásárlóerejétől függ. Versenyképes termékeket egyszerűbb klaszteren belül előállítani, így a megfelelő klaszteresedési folyamatok nyújthatnak biztosítások gazdasági értelemben vett középtávon a helyi termékek szélesebb körű elterjesztésében.</p> <p>Rövidtávon el kell végezni a megfelelő felméréseket nemzetközi piaci szinten figyelembevéve azokat a felvásárlópiacokat, amelyekre a beszállítás a legköltséghatékonyabban és versenyképesebben történik meg a helyi KKV-ken</p>

	<p>keresztül.</p> <p>A község piaci ismérveit megvizsgálva kimondható, hogy a határ közelségéhez képest kevés vállalkozásnak van külkereskedelmi és szállítmányozási tapasztalata, melyet a megfelelő tréningeken keresztül orvosolni szükséges, a helyi képzési szervezeteken keresztül.</p> <p>Gyorsíthatja a folyamatot a határmenti programokból finanszírozandó partnerkereső projektek kivitelezése, hiszen a magyarországi vállalkozások 2004, a romániai vállalkozások 2007 óta működnek uniós környezetben, ahol a felgyülemlett tapasztalatokat tudástranszferen keresztül a helyi vállalkozások hasznosan tudják alkalmazni.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A vállalkozók bekapcsolása a nemzetközi gazdaságba beavatkozási területen belül a következő tevékenységeket szükséges elvégezni:</p> <ul style="list-style-type: none"> Község piaci ismérveinek vizsgálata, felmérések elkészítése Helyi szintű képzések, tréningek megszervezése Partnerkereső programok kidolgozása és megvalósítása
Indikátorok	<p>Elkészült felmérések, vizsgálatok száma (darab)</p> <p>Megszervezett tréningek, képzések száma (darab)</p> <p>Képzéseken résztvevők száma (fő)</p> <p>Partnerkereső programok száma (darab)</p>

V.7. Spin-off vállalkozások támogatása

Prioritás	V. Prioritás – Munkahelyteremtés
Beavatkozási terület	V.7. Spin-off vállalkozások támogatása
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>Az egyetemokről, felsőoktatási intézményekből, közfinanszírozású kutatóhelyekről kiváló technológia-intenzív vállalkozások egyre inkább a figyelem előterébe kerülnek a fejlett ipari országokban. Ezek a vállalkozások a kutatóhelyek szellemi eredményeinek felhasználásával alakulnak, majd ezen eredményeket hasznosítják a piacon.</p> <p>Kanizsa község szempontjából a meglévő vállalkozások K+F+I tevékenységeinek felkarolása mellett figyelmet kell fordítani ezekre a típusú vállalkozásokra, hiszen a spin-off vállalkozások termékei, eljárásai olyan mértékben előremutatóak, hogy képesek piacot alakítani, ezáltal magas arányú keresletet generálni. A spin-off vállalkozások lehetnek a helyi klaszterek kutatásfejlesztési motorjai.</p> <p>Szükséges különböző transznacionális programokat kialakítani tudás- és technológiatranszfer biztosítására és ebbe a folyamatba bevonni a tartományi</p>

	<p>szinten elérhető kutatóintézményeket, felsőoktatási intézményeket is, melyben az ICR-nek meghatározó szerepet szükséges betöltenie.</p> <p>A kiépülő Intelligens Ipari Innovációs és Technológiai Parkban helyet kell kapjon az az inkubátorház, mely a spin-off vállalkozások kezdeti szakaszában biztosítja az infrastrukturális kereteket ahhoz, hogy a vállalkozások kijussanak termékeikkel a piacra, illetve képesek legyenek kiszolgálni a helyi klaszterek innovációs és kutatási igényeit.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A spin-off vállalkozások támogatása beavatkozási területen belül a következő tevékenységeket kell elvégezni:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tudás- és technológia-transzfer programok kidolgozása Tartományi szintű kutatóintézmények bevonása Inkubátorház kialakítása spin-off vállalkozások számára
Indikátorok	<p>Kidolgozott tudás- és technológia-transzfer programok száma (darab) Bevont tartományi kutatóintézetek száma (darab) Kialakított inkubátorház spin-off vállalkozások számára</p>

V.8. Partnerségépítő, hálózati kezdeményezések és képzések támogatása a program- és projekttervezési folyamatok kapacitásának fejlesztésére

Prioritás	V. Prioritás – Munkahelyteremtés
Beavatkozási terület	V.8 Partnerségépítő, hálózati kezdeményezések és képzések támogatása a program- és projekttervezési folyamatok kapacitásának fejlesztésére
Stratégiai cél	Innovatív és versenyképes gazdaság
Alátámasztás	<p>Az egyes európai régiók, mikrotérségek fejlődésében meghatározó szerepet játszik a közszolgáltató szektor mellérendelt partnereként működő fejlesztési ügynökség. A politikai vezetés által meghatározott fejlesztési irányvonalak társadalmasítását követően ezen intézmények viszik véghez a különböző programokat és a programokat megvalósító projekteket.</p> <p>A kanizsai központtal működő ICR jelentős eredményeket ért el szervezeti és projektszinten egyaránt. Készségi és képességi kiterjednek a döntéselőkészítésre, projektek megtervezésére, magvalósíthatóság tanulmányok megírására, pályázati dokumentációk összeállítására, a fejlesztések lemenedzselésére beleértve a közbeszerzési eljárások lefolytatását is. Ezt a stabil alapot kihasználva kell az ICR szolgáltatásportfólióját bővíteni az információnyújtáson, régió- és vállalkozásfejlesztésen túl az innováció, kutatásfejlesztés valamint a mezőgazdasági termelők felé való komplex fejlesztési tanácsadással, beleértve a klaszteresedési és partnerkeresési folyamatok támogatását is.</p> <p>A bővített szolgáltatásportfólió megfelelő elvégzéséhez szükségesek fejlesztések infrastrukturális és személyi állományi szinten is, a meglévő szakemberek</p>

	<p>továbbképzésével, valamint új szakemberek rekrutálásával. Ezen felül fel kell mérni, hogy milyen eszközpark szükséges ahhoz, hogy a szolgáltatásokat továbbra a meglévő minőségben tudja ellátni az intézmény.</p> <p>Az ICR-nek tovább szükséges alakítania saját partnerhálózatát is, akár meglévő nagy európai hálózatokhoz való csatlakozáson keresztül is.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A partnerségépítő, hálózati kezdeményezések és képzések támogatása a program- és projektervezési folyamatok kapacitásának fejlesztésére beavatkozási területen belül a következő tevékenységek kerülnek elvégzésre:</p> <ul style="list-style-type: none"> ICR szolgáltatásportfóliójának bővítése Infrastrukturális fejlesztések megvalósítása Humán erőforrás fejlesztése, továbbképzése Partnerhálózatok kialakítása, meglévőkhöz való csatlakozás
Indikátorok	<p>Kibővült szolgáltatásportfólió Megvalósult infrastrukturális fejlesztések száma (darab) és összege (EUR/RSD) Továbbképzett humán erőforrás Kialakított partnerhálózatok száma (darab)</p>

2.2.6. VI. Prioritás – Otthonteremtés

VI.1. Bérletprogram

Prioritás	VI. Prioritás – Otthonteremtés
Beavatkozási terület	VI.1. Bérletprogram
Stratégiai cél	Összetartó és befogadó társadalom
Alátámasztás	<p>Egy községi szintű bérletépítési program jelentős fejlődést generálna a helyi ingatlanpiacon, megoldva sok helyi pályakezdő fiatal, kisgyerekes házaspárok és a középosztály lakhatási gondjait korszerű, modern és elérhető árú lakhatási lehetőséget biztosítva az igénylők számára.</p> <p>A bérletprogram jelentős előrelépést jelentene a községi települések fejlődésében, a helyi építési vállalkozások számára hosszabb távon biztosítana megrendeléseket, növelve a helyi szintű munkaerőkeresletet, új munkahelyeket teremtve, amelyek révén az erre fordított összegek visszaforgatódnak a helyi gazdaságba jövedelmek, adóbevételek révén.</p> <p>A bérletprogram megvalósítása a rászorulóknak is komoly segítséget jelentene, hiszen elérhető, reális árakon nyújtana lakhatási lehetőséget a hátrányos helyzetűek és szociálisan rászorulóknak egyaránt, csökkentve a szegénységet, hozzájárulva az Európa 2020 Stratégia szegénység elleni küzdelemmel</p>

	kapcsolatos célkitűzéseikhez és az esélyegyenlőség növeléséhez.
Beavatkozási terület leírása	A bérlakásprogram beavatkozási terület keretén belül a következő tevékenységek elvégzése indokolt: <ul style="list-style-type: none"> a) Rászoruló és potenciális igénylők számának felmérése b) Költségbecslés és tervezési munkák elvégzése c) Lakásépítési program kivitelezése
Indikátorok	Felmért igények nagysága Megtervezett lakások száma (darab) Megépített lakások száma (darab) Bérlakásprogram megvalósítási költségei (EUR/RSD/év)

VI.2. A településképet javító kisléptékű infrastrukturális fejlesztések

Prioritás	VI. Prioritás - Otthonteremtés
Beavatkozási terület	VI.2. A településképet javító kisléptékű infrastrukturális fejlesztések
Stratégiai cél	Összetartó és befogadó társadalom
Alátámasztás	<p>A településképet vonzerejének növelése céljából az egy-egy közterületre, utcára, épületre, közintézményre kiterjedő kisléptékű infrastrukturális beavatkozások elősegítik a településképet javítását, növelik a lakosság elégedettségi szintjét. A településképet javító kisléptékű infrastrukturális fejlesztések a település életében jelentőséggel bíró központi területek, építészeti értékes épületek, és az azokhoz kapcsolódó közművek megújítását célozzák.</p> <p>Az településképet javító kisléptékű infrastrukturális fejlesztések leginkább a közigazgatási funkciót ellátó épületek, településképi szempontból meghatározó használaton kívüli vagy alulhasznosított épületek, közterületi játszóterek, szabadtéri sportpályák, zöldövezetek, parkok, szabadtéri piac és piaccsarnok felújítását, korszerűsítését valamint ahol szükség van rá az alpinfrastruktúra kiépítését foglalják magukba. Az ilyen fejlesztések által jelentősen javul a városkép, megszépülnek a terek, utcák, sőt akár egész városrészek is fellendülhetnek egy-egy jól irányzott beruházás, felújítás révén, melynek nem csupán a helyi lakosság lesz haszonélvezője, hanem a településre érkező turisták számára is növekszik a község turisztikai vonzereje, attrakciói.</p>
Beavatkozási terület leírása	A településképet javító kisléptékű infrastrukturális fejlesztések beavatkozási területén belül a következő elvégzendő tevékenységek sorolhatóak fel: <ul style="list-style-type: none"> a) Fejlesztési igények felmérése, felújítandó ingatlanok, közterek összeírása, nyilvántartásba vétele

	<ul style="list-style-type: none"> b) Megvalósítandó fejlesztések prioritizálása c) Költségbecslések elkészítése d) Fejlesztések, felújítások megvalósítása
Indikátorok	Nyilvántartásba vett fejlesztendő középületek, ingatlanok, közterek száma (darab) Felújított, fejlesztésben résztvevő ingatlanok száma (darab) Beruházott összegek nagysága (EUR/RSD/év)

VI.3. A helyi kulturális élet fejlesztése

Prioritás	VI. Prioritás - Otthonteremtés
Beavatkozási terület	Vi.3. A helyi kulturális élet fejlesztése
Stratégiai cél	Összetartó és befogadó társadalom
Alátámasztás	<p>A magyarkanizsai kulturális élet fejlesztése elképzelhetetlen a már meglévő közművelődési intézmények, kulturális házak, közösségi tereket biztosító intézmények felújítása, valamint átalakítása, bővítése, közvetlen környezetük rendezése nélkül.</p> <p>A községi kulturális élet fejlesztése során nagy figyelmet kell szentelni a település értékőrző megújítására, a történelmi és kulturális örökség megőrzésére és fejlesztésére; a település életében meghatározó jelentőségű, köztulajdonban lévő műemlékek, természeti, épített értékek értékmegőrző felújítására, fejlesztésére, védelmére, közterületek, központi terek megújítására, forgalomcsillapított övezetek, sétálóutcák kialakítására, az épületek, építmények közvetlen környezetének rendezésére és minőségi, esztétikus utcabútorok kihelyezésére.</p> <p>A helyi kulturális élet fejlesztéséhez értelemszerűen hozzátartozik a meglévő kulturális programok, rendezvények fenntartása, további megrendezése, a hagyományos programok megrendezésének biztosítása, illetve újabb programsorozatok és rendezvények megszervezése, a programkínálat bővítése, szélesítése minden korosztály számára elérhető kulturális tartalmak kialakítása és ezek promóciója, népszerűsítése.</p>
Beavatkozási terület leírása	A helyi kulturális élet fejlesztése beavatkozási területen belül a következő elvégzendő intézkedéseket kell megemlíteni: <ul style="list-style-type: none"> a) Meglévő kulturális intézmények, kulturális házak felújítása b) Történelmi és kulturális örökség megőrzése és fejlesztése c) Kulturális programok szervezése

	d) Kulturális programkínálat bővítése
Indikátorok	Felújított kulturális intézmények száma (darab) Megszervezett kulturális programok (darab) Új kulturális programkínálat (darab)

VI.4. Zöldlakásprogram

Prioritás	VI. Prioritás - Otthonteremtés
Beavatkozási terület	VI.4. Zöldlakásprogram
Stratégiai cél	Összetartó és befogadó társadalom
Alátámasztás	<p>A zöldlakásprogram kiemelten kezeli a lakossági energiafelhasználás csökkentésére irányuló Európa 2020 Stratégia energetikai célkitűzéseit, miszerint 20%-al kell növelni 2020-ig az energiahatékonyságot, valamint szintén 20%-al növelni a megújuló energiaforrások felhasználását és 20%-al csökkenteni a széndioxid kibocsátást.</p> <p>A zöldlakásprogram keretén belül sor kerül a magyarkanizsai lakóingatlanok, lakások energetikai racionalizálására és felújítására, mely magába foglalja ezen épületek hőszigetelését, a régi és korszerűtlen nyílászárók, ajtók, ablakok cseréjét, a külső-belső szigetelések elvégzését, a használatban lévő fűtési rendszerek korszerűsítését valamint a megújuló energiaforrásokra épülő technológiák alkalmazását (hőszivattyú, napkollektor, napelem, kisméretű szélkerék) ott ahol az lehetséges és a megvalósítás nem ütközik fizikai akadályokba. A zöldlakásprogram megvalósítása hozzájárul a helyi lakosság energiatakarékosságának növeléséhez, a fosszilis energiahordozók iránti függőség csökkenéséhez, költségmegtakarítást eredményez a háztartások számára, így ezek rendelkezésre álló jövedelme indirekt módon növekszik, a légszennyezés illetve a károsanyag-kibocsátás is csökken.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A zöldlakásprogram beavatkozási terület keretén belül végrehajtandó tevékenységek a következők:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) A leginkább energetikai korszerűsítésre szoruló lakóingatlanok nyilvántartásba vétele b) Az energetikai korszerűsítés költségbecslésének elkészítése c) Az energetikai felújítások megvalósítása
Indikátorok	<p>Nyilvántartásba vett energetikai korszerűsítésre szoruló lakóingatlanok száma (darab)</p> <p>Elkészült költségbecslés a beruházások elvégzésére</p> <p>Energetikailag felújított lakóingatlanok száma (darab)</p>

	Károsanyag-kibocsátás csökkenés (CO ₂ tonna ekvivalens) Megújuló energiaforrás felhasználás növekedés (KW) Elért költségmegtakarítás (EUR/RSD/év)
--	--

VI.5. Esélyegyenlőségi akciók

Prioritás	VI. Prioritás - Otthonteremtés
Beavatkozási terület	VI.6. Esélyegyenlőségi akciók
Stratégiai cél	Összetartó és befogadó társadalom
Alátámasztás	<p>Az egyenlő bánásmód elve a diszkrimináció, vagyis a hátrányos megkülönböztetés tilalmát jelenti. Az esélyegyenlőség elve viszont a diszkrimináció tilalmán túl már konkrét, annak megvalósulását célzó lépések megtételének szükségességét is magában hordozza.</p> <p>Az Európai Unió egyik kiemelt célja, hogy megakadályozza az emberek elleni bármilyen diszkriminációt faji vagy etnikai származásuk, vallásuk vagy hitük, fogyatékoságuk, életkoruk vagy szexuális orientációjuk alapján. Több EU-s irányelv is született e témakörben, mint a faji egyenlőség irányelve vagy a foglalkoztatási egyenlőségről szóló irányelv, illetve a nemek közötti esélyegyenlőség fontosságának tudatosítását elősegítő programok.</p> <p>Magyarkanizsán is szükséges az esélyegyenlőséget, mint közös európai ügyet népszerűsíteni, figyelemfelkeltő akciókat, információs kampányokat szervezni, lakossági információs rendezvényeket tartani és gyakorlati tanácsokkal, útmutatással ellátni az érdeklődőket, elősegítve egyfajta gondolkodásmód- és szemléletváltozást, a nemzetiségi tolerancia előmozdítását, visszaszorítva az előítéleteket és bármilyen alapú diszkriminatív magatartást, megnyilvánulást és viselkedési mintát.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>Az esélyegyenlőségi akciók beavatkozási terület keretén belül végrehajtandó tevékenységek a következők:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Oktatási intézményekben tartandó esélyegyenlőségi előadások és programok szervezése b) Felnőtt lakosság számára esélyegyenlőségi információs anyagok készítése, terjesztése c) Lakossági fórumok, előadások szervezése esélyegyenlőségi témakörben
Indikátorok	Szervezett programok, előadások, lakossági fórumok száma (darab) Programokon résztvevők száma (fő)

2.2.7. VII. Prioritás – Közszolgáltatások modernizációja

VII.1. Közigazgatási alapszolgáltatások minőségének javítása

Prioritás	VII. Prioritás – Közszolgáltatások modernizációja
Beavatkozási terület	VII.1. Közigazgatási alapszolgáltatások minőségének javítása
Stratégiai cél	Összetartó és befogadó társadalom
Alátámasztás	<p>A közigazgatási alapszolgáltatások minőségi javítása a közszféra egyik legnagyobb 21. századi kihívása, tekintve a jelenkori gazdasági körülményeket és folyamatokat, trendeket és tendenciákat.</p> <p>A közszolgáltatások modernizálása költséghatékonyan, minél rövidebb idő alatt kell megtörténnjen a lakosság, a polgárok minőségi kiszolgálása, az ügymenet és az adminisztrációs tevékenység leállítása, akadozása nélkül. A közigazgatási alapszolgáltatások minőségi javításának célja a hivatali ügyintézés megkönnyítése, a lakosságra és vállalkozásokra háruló adminisztrációs terhek csökkentése, a várakozási idő és az ügyintézési határidők lerövidülése, valamint az ügyintézésel járó kiadások csökkentése úgy intézményi szinten, mint a lakosság és a vállalkozói réteg körében egyaránt.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A közigazgatási alapszolgáltatások minőségének javítása beavatkozási területen belül a következő elvégzendő tevékenységeket kell megemlíteni:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Közszolgáltatások felmérése, munkafolyamatok vizsgálata b) Adminisztrációs terhek csökkentése c) Várakozási idő csökkentése d) Ügymenet lerövidülése
Indikátorok	<p>Csökkentett adminisztrációs terhek, költségek (EUR/RSD)</p> <p>Csökkentett várakozási idő (óra, perc)</p> <p>Lerövidült ügymenet (napok)</p>

VII.2. Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése

Prioritás	VII. Prioritás – Közszolgáltatások modernizációja
Beavatkozási terület	VII.2. Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése
Stratégiai cél	Összetartó és befogadó társadalom
Alátámasztás	<p>A magyarkanizsai egészségügyi szolgáltatások jelenlegi mértéke és színvonala kielégítő. A jövőben, ezen színvonal fenntartása és további emelése érdekében azonban létfontosságú a rendelkezésre álló eszközállomány, ingatlanok és a humán erőforrás összehangolt, jól átgondolt, költséghatékony fejlesztése.</p>

	A megfelelő mennyiségű és milyenségű fejlesztések véghezvitelének alapfeltétele a jelenlegi hiányosságok, igények és fejlesztési szükségletek pontos felmérése és ismerete a párhuzamos fejlesztések elkerülése érdekében is. Kiemelt figyelmet kell fordítani az előregedett kórházi gépek, eszközök és orvosi segédeszközök cseréjére, modernizációjára, az épületek állagának javítására, korszerű körülmények megteremtésére a fekvőbeteg-ellátás és a rendelések számára, valamint a egészségügyi személyzet folyamatos képzésére, a betegekkel való interakciók minőségi és eredményes fejlesztése érdekében.
Beavatkozási terület leírása	<p>Az egészségügyi szolgáltatások fejlesztése beavatkozási területen belül a következő tevékenységeket kell elvégezni:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Egészségügyi szolgáltatások jelenlegi helyzetének felmérése, a jelentkező igények pontos megismerése b) Infrastrukturális fejlesztések megvalósítása c) Szükséges eszközök, gépek, orvosi segédeszközök beszerzése d) Humán erőforrás továbbképzése
Indikátorok	<p>Jelenlegi igényeket, szükségleteket tartalmazó kimutatás (darab) Megvalósult infrastrukturális fejlesztések száma (darab) és összege (EUR/RSD) Beszerzett eszközök, gépek száma (darab) Továbbképzéseken résztvevők száma (darab)</p>

VII.3. Bűnmegelőzés és közbiztonság program

Prioritás	VII. Prioritás – Közszolgáltatások modernizációja
Beavatkozási terület	VII.3. Bűnmegelőzés és közbiztonság program
Stratégiai cél	Összetartó és befogadó társadalom
Alátámasztás	<p>A közbiztonság Magyarországon és a község területén tartományi és országos szinten is általánosságban jónak mondható. A helyi rendvédelmi szervek megfelelő szakképzettséggel és elkötelezettséggel látják el feladataikat szolgálati idejükben.</p> <p>Mindezek mellett fontos egy modernkori igényeknek minden szempontból megfelelő bűnmegelőzési és közbiztonsági program kidolgozása, mely magában foglalja a magyarországi rendvédelmi szervek szervezeti, humán erőforrás és infrastrukturális fejlesztését, korszerűsítését egyaránt. A program eredményeképpen várhatóan nő a bűnmegelőzés hatékonysága, korszerű eszközökkel, informatikai hálózattal valamint továbbképzésekkel bővül a helyi állomány.</p>
Beavatkozási terület leírása	A bűnmegelőzés és közbiztonság program keretén belül a következő elvégzendő tevékenységeket kell megemlíteni:

	<ul style="list-style-type: none"> a) Bűnmegelőzési és közbiztonsági program kidolgozása b) Rendvédelmi szervek fejlesztési szükségleteinek felmérése c) Infrastrukturális fejlesztések elvégzése d) Eszközök beszerzése (informatikai, bűnmegelőzési, rendfenntartói felszerelések) e) Továbbképzések, tanfolyamok megszervezése
Indikátorok	Kidolgozott bűnmegelőzési és közbiztonsági program (darab) Felmért fejlesztési szükségletek Elvégzett infrastrukturális fejlesztések (darab) Beszerzett eszközök száma (darab) Megszervezett tanfolyamok száma (darab)

VII.4. Mentőszolgálat és sürgősségi ellátás fejlesztése, kiépítése

Prioritás	VII. Prioritás – Köszolgáltatások modernizációja
Beavatkozási terület	VII.4. Mentőszolgálat és sürgősségi ellátás fejlesztése, kiépítése
Stratégiai cél	Összetartó és befogadó társadalom
Alátámasztás	<p>Magyarországon a sürgősségi ellátás és a mentőszolgálat további fejlesztésre, illetve kiépítésre szorul. Ennek megvalósításához szintén szükség van a meglévő hiányosságok, igények pontos ismeretére, ezek költségvonatának meghatározására, a fenntartási költségek alakulásának ismeretére valamint lehetőleg jövőbeni csökkentésére.</p> <p>Mindehhez korszerű eszközök kellenek, melyek fenntartása és működtetése alacsonyabb költségek mellett megoldható, miközben a szolgáltatás színvonala emelkedik, a lakosság megelégedettsége és sürgősségi ellátási feltételei javulnak, a mentőszolgálat gyorsasága és hatékony működése javul.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A mentőszolgálat és sürgősségi ellátás fejlesztése, kiépítése beavatkozási területen belül a következő tevékenységek elvégzése indokolt:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Fejlesztési terv kidolgozása a szükségletek felmérésével együtt b) Infrastrukturális fejlesztések elvégzése c) Eszközök beszerzése
Indikátorok	Elkészült fejlesztési terv Elvégzett infrastrukturális fejlesztések (darab, összeg) Beszerzett eszközök (darab, összeg)

VII.5. Közvetlen katasztrófa-megelőzés és kezelés fejlesztése

Prioritás	VII. Prioritás – Közszolgáltatások modernizációja
Beavatkozási terület	VII.5. Közvetlen katasztrófa-megelőzés és kezelés fejlesztése
Stratégiai cél	Összetartó és befogadó társadalom
Alátámasztás	<p>Magyarkanizsa község területén számos természeti veszély fenyeget, ezek közül a legfontosabbak és a legáltalánosabban előfordulnak a belvíz, árvíz és tűzveszély.</p> <p>A város rendelkezik saját tűzoltósággal, melyben több tűzoltóautó is üzemel, ugyanakkor működik egy területi megfigyelőrendszer is a katasztrófa-helyzetek megelőzése, elkerülése, valamint a hatékony és gyors védekezés munkálatok érdekében. Ezen megfigyelő rendszer, valamint a tűzoltóság műszaki és infrastrukturális ellátottsága is további fejlesztésre szorul a modern, költségtakarékos, biztonságos kárelhárítási munkálatok elvégzése érdekében. Ugyanakkor szintén fontos a humán erőforrás megfelelő továbbképzése, katasztrófaállapotok és nem várt helyzetekre való felkészítése.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>A közvetlen katasztrófa-megelőzés és kezelés fejlesztése beavatkozási területen belül a következő elvégzendő feladatokat kell megemlíteni:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Humán erőforrás képzések, tanfolyamok szervezése b) Infrastrukturális fejlesztések elvégzése c) Területi megfigyelőrendszer továbbfejlesztése
Indikátorok	<p>Megszervezett tanfolyamok, képzések (darab) Résztevők száma (fő) Elvégzett infrastrukturális fejlesztések száma, összege Továbbfejlesztett területi megfigyelőrendszer</p>

VII.6. Alap- és középfokú oktatásfejlesztési komplex program fejlesztése

Prioritás	VII. Prioritás – Közszolgáltatások modernizációja
Beavatkozási terület	VII.6. Alap- és középfokú oktatásfejlesztési komplex program fejlesztése
Stratégiai cél	Összetartó és befogadó társadalom
Alátámasztás	Magyarkanizsán községi szinten három darab oktatási intézmény, iskola működik, mely több települése és épületben fejti ki tevékenységét. Az iskolák

	<p>alapfelszereltsége és állapota jelenleg még megfelel az elvárásoknak, mindegyik intézmény maradéktalanul képes ellátni kötelező és önként vállalt feladatait.</p> <p>Az alap- és középfokú oktatásfejlesztési komplex program megalkotásának célja, a jelenlegi oktatási intézmények átfogó fejlesztése, melybe beletartozik a legfontosabb a tanári gárda, azaz a humán erőforrás képzése, továbbá a szintén fontos infrastrukturális állapotok felmérése és fejlesztések meghatározása, kivitelezése, oktatási és szemléltető eszközök beszerzése, szaklaborok felszerelése a korszerű és modern oktatási körülmények megteremtése érdekében.</p>
Beavatkozási terület leírása	<p>Az alap- és középfokú oktatásfejlesztési komplex program fejlesztése beavatkozási területen belül a következő elvégzendő tevékenységek találhatóak meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Humán erőforrás komplex fejlesztése, képzések, tanfolyamok b) Infrastrukturális igényfelmérés c) Oktatási és szemléltető eszközök beszerzése d) Szaklaborok felszerelése
Indikátorok	<p>Tanfolyamokon résztvevő tanárok száma (fő) Megszervezett tanfolyamok száma (darab) Beszerzett oktatási és szemléltető eszközök száma (darab) és összege (EUR/RSD) Felszerelt szaklaborok száma (darab)</p>

VII.7. Egyéni kulcskompetenciák rendszerbe foglalt fejlesztése az iskoláskor előtti intézményekben

Prioritás	VII. Prioritás – Közszolgáltatások modernizációja
Beavatkozási terület	VII.7. Egyéni kulcskompetenciák rendszerbe foglalt fejlesztése az iskoláskor előtti intézményekben
Stratégiai cél	Összetartó és befogadó társadalom
Alátámasztás	<p>A jövő generációjába való befektetés minden helyi társadalom életében fontos tényező. A kisgyermek a 3-6 éves kor közötti fejlődése meghatározó egész életükre vonatkozóan. Életük ebben a szakaszában már mérhetőek azok a kulcskompetenciák melyekkel rendelkeznek. Ezeket a kompetenciákat tuatosan vizsgálva lehetséges meghatározni, hogy az adott gyermek milyen irányban mutat nagyobb érdeklődést. A sport, a művészeti ágazatok, a logika, a kommunikáció, a mozgáskultúra lehetnek azok a kulcselemek, melyeket egy tudatos játszva tanulással mélyebben lehet tudatosítani a gyermekekben, ezáltal a világról alkotott képük kellő képpen megalapozza az iskoláskori tanuló időszakukat.</p>
Beavatkozási	Az egyéni kulcskompetenciák rendszerbe foglalt fejlesztése az iskoláskor előtti

terület leírása	intézményekben beavatkozási területen belül a következő tevékenységeket kell elvégezni: <ul style="list-style-type: none"> a) intézmények infrastrukturális felújítása b) eszközbeszerzések c) felügyelőknek trainer programok d) speciális nevelési igényű gyermekek számára nevelési programok kialakítása
Indikátorok	Megvalósult infrastrukturális felújítások száma (darab), összege (EUR/RSD) Beszerzett eszközök száma (darab), összege (EUR/RSD) Megszervezett trainer programok száma (darab) Kialakított nevelési programok száma (darab)

VII.8. Gondoskodó közösség, erős szociális háló kialakítása

Prioritás	VII. Prioritás – Közszolgáltatások modernizációja
Beavatkozási terület	VII.8. Gondoskodó közösség, erős szociális háló kialakítása
Stratégiai cél	Összetartó és befogadó társadalom
Alátámasztás	<p>Az esélyegyenlőség érdekében, az önhibáján kívül társadalmi perifériára szorult egyének sikeres társadalmi reintegrációjáért, egy a közös teherviselésre épülő komplex szociális hálót szükséges kialakítani.</p> <p>Az az alapfeltevés, hogy Kanizsa Község Helyi Tanácsa egyetlen helyi emberi értékéről sem mond le megalapozza a programalkotás folyamatát. A származásukból, fizikai, vagy pszichiátriai fogyatékoságukból, rossz családi körülményeikből, elértéktelenedett tudásukból, addikciós problémáikból fakadóan perifériára szorult egyéneknek szükségük van olyan támogatási intézményrendszerre, ahol a segélyezési metodológián kívül olyan hasznos szakmai, lelki segítséget nyújtanak, mely utat mutat a teljes értékű élet irányába.</p> <p>A helyi szociális háló fogalma nem tartalmaz szigetszerű fejlesztéseket. A hálót egy - egymástól akár független – helyi intézményekből és civil szervezetekből álló csoport tartja fennt, függően a kötelező alapfeladat ellátástól és az adott civilszervezetek kompetenciájától.</p> <p>A hatékony hálózati működés függ a közös adatbázistól és az együttműködési készségektől, ahol a helyi tanács egyes esetekben felérendelt intézményként, egyes esetekben pedig kezdeményezőként és támogató partnerként léphet fel. A helyi közös felmérések, közös problémamegoldásra kidolgozott közös metodológiák adhatják a kanizsai hálózat sikerét. Ennek érdekében fejleszteni kell a személyi állományt, az infrastruktúrát és közös akciókat kell szervezni. A hálózat gyermekkortól egészen az időskorig képes gondját viselni a rászorulóknak.</p>

Beavatkozási terület leírása	A gondoskodó közösség, erős szociális háló kialakítása beavatkozási területen belül a következő tevékenységek végzendők el: a) támogatási intézményrendszer kialakítása a rászorulóknak b) közös adatbázis létrehozása c) helyi közös felmérések és metodológiák kialakítása d) infrastrukturális fejlesztések megvalósítása
Indikátorok	Kialakított támogatási intézményrendszer Létrehozott közös adatbázis (darab) Kialakított közös felmérések és metodológiák (darab) Megvalósított infrastrukturális fejlesztések száma (darab), összege (EUR/RSD)

Csatolmányok

1. Forrástérkép

<p>IPA Határony átnyúló együttműködési program Magyarország-Szerbia 2007-2013</p> <p>Hungary-Serbia IPA Cross-border Co-operation Programme</p>	
Információk a szervezetről	<p>Szervezet elnevezése: VÁTI</p> <p>Cím: H-1016, Budapest, Gellérthegy utca 30-32.; H-6722, Szeged, Gogol utca 3</p> <p>E-mail: info@hu-srb-jts.com</p> <p>Fax: + 36 1 224 3112</p>
Az eredeti elérhetősége	<p>Ezen fordítás nem tekinthető hivatalosnak. A fordításokat a Global Project & IT Consulting d.o.o. munkatársai készítették. Az eredeti dokumentum megtalálható a következő weboldalon: http://www.hu-srb-ipa.com/en/download</p>
Célok és finanszírozás	<p>A program célja a fenntartható és biztonságos környezet biztosítása, amely készen áll az együttműködésre. A stratégiai célok elérése érdekében szükséges megvalósítani a következő öt specifikus célt: a határony elszigeteltségének csökkentése az elérhetőség javítása által, az eletér fenntarthatósága és biztonsága a határövezetben, a gazdasági szinergiák és együttműködések támogatása, a közös kulturális örökség megőrzése a közös értékek és hagyományok bemutatása által, valamint a turizmus fejlesztése és a kulturális, oktatási és kutatási területek támogatása által.</p> <p>A programot az ERFA alap támogatja 21 709 164 EUR értékben 2007 és 2009 között, a teljes periódusban pedig 50 100 000 EUR áll rendelkezésre 2007 és 2013 között.</p> <p>A projektek minimális és maximális támogatottsága az egyes pályázati kiírásoktól függ.</p> <p>Az Európai Unió által biztosított támogatás aránya 85 % minden prioritásra.</p>
Prioritások	<p>2. Prioritás – Infrastruktúra és életér</p> <p>A prioritás célja a fizikai kapcsolatok erősítése a határ két oldalán és a határmenti mikrorégiókban a vidék elszigeteltségének csökkentése, a közös ökológiai és víziközlekedési felelősségvállalás érdekében a határmenti régióban. Így ezen prioritás célja az infrastruktúra, környezet és vízgazdálkodás fejlesztése a szerb-magyar határmenti régióban.</p> <p>1.1 A fizikai összeköttetést szolgáló infrastuktúra</p> <p>1.1.1 Határon átnyúló infrastruktúra, utak kiépítése és felújítása</p> <p>1.1.2 Szállítási útvonalak megtervezése, a tömegközlekedés harmonizációja</p> <p>1.2 Közös felelősségvállalás a környezetért</p> <p>1.2.1 Kisléptékű vízgazdálkodási tevékenységek</p> <p>1.2.2 Az állatállomány egészségügyi állapotának monitoringja, a környezet minőségének javítására irányuló kisléptékű tevékenységek</p>

	<p style="text-align: center;">3. Prioritás – Gazdaság, oktatás és kultúra</p> <p>A prioritás célja, hogy támogassa a résztvevők egymás közötti tevékenységeit a határ két oldalán a versenyképesség növelésének érdekében, a gazdasági növekedéshez és munkahelyteremtéshez nyújtott segítségként. Ezen priritás célja a közös kutatások és fejlesztések a kutatóintézetek és üzleti partnerek között, csakúgy, mint a közös tervezés és közös tevékenységek az oktatási, kutató és kulturális intézmények között a közös oktatási és kulturális tér megteremtésének céljából a szerb-magyar határvidéken. Támogatásra jogosultak a községek és civil szervezetek is, amelyek készen állnak az együttműködésre a közös regionális identitás előremozdítása terén.</p> <p>2.1 A szinergikus gazdaság turizmus, kutatás és fejlesztés stimulációja</p> <p>2.1.1. <i>Üzleti partnerkeresési képzés</i></p> <p>2.1.2. <i>A kulturális örökség tematikus útvonalainak fejlesztése</i></p> <p>2.1.3. <i>A régió területfejlesztési és szektorális stratégiáinak koordinált kidolgozása</i></p> <p>2.1.4. <i>Kutatás, fejlesztés és innováció a termékekkel az előtérben</i></p> <p>2.2 A közös gondolkodás érdekében történő oktatás és kultúra</p> <p>2.2.1. <i>Együttműködés az oktatásban</i></p> <p>2.2.2. <i>Emberek közötti együttműködés</i></p>
<p>IPA Határon átnyúló együttműködési program Románia-Szerbia 2007-2013</p> 	
<p>Információk a szervezetről</p>	<p><i>Naziv organizacije:</i> Regional Office for Cross-border Cooperation Timisoara <i>Adresa:</i> Proclamația de la Timișoara Street, no 5, 1st floor, 300054, Timișoara ROMANIA <i>Tel.:</i> +40.356.426.360 <i>Fax:</i> +40.356.426.361 <i>E-mail:</i> ipacbc@brct-timisoara.ro</p>
<p>Az eredeti elérhetősége</p>	<p>Ezen fordítás nem tekinthető hivatalosnak. A fordításokat a Global Project & IT Cosulting d.o.o. munkatársai készítették. Az eredeti dokumentum megtalálható a következő weboldalon: http://www.romania-serbia.net/index.php?option=com_content&view=article&id=54&Itemid=68&lang=en</p>
<p>Célok, finanszírozás</p>	<p>A Románia-Szerbia határon átnyúló program stratégiai célja, hogy a résztvevők közös határon átnyúló projekteikre és közös tevékenységeikre alapozva elérjenek egy kiegyensúlyozott szociális és gazdasági fejlődést a határmenti területen.</p> <p>A második kiírás projektjeire a Románia-Szerbia IPA határon átnyúló együttműködési program keretein belül az EU IPA forrásaiból összesen 15,3 millió Euró értéket különített el.</p> <p>Az egyes projektenkénti juttatások összege 30.000-tól 2 millió Euróig mozog, az Európai Unió 85 százalékos maximális társfinanszírozása mellett, ami a 2007 és 2011 közötti időszakban 36.005.685 EUR-t tet ki.</p>
<p>Prioritások</p>	<p>1. Prioritás Gazdasági és társadalmi fejlesztés</p> <p>1.1. Intézkedés: A helyi és regionális gazdasági és társadalmi infrastruktúra támogatása</p> <p>1.2. Intézkedés: A turizmus fejlesztése, a határmenti területek regionális kulturális identitásának megteremtését beleértve</p> <p>1.3. Intézkedés: A kis és középvállalkozások fejlesztésének népszerűsítése</p>

	<p>1.4. Intézkedés: A magasabb szintű kutatás-fejlesztési aktivitások és innováció a határmenti övezetben</p> <p>2. Prioritás Környezetvédelem és katasztrófaelhárítás</p> <p>2.1.Intézkedés: A határon átnyúló ökológiai problémák meghatározásának, kezelésének és a védelmének támogatása</p> <p>2.2. Intézkedés: A hulladék és szennyvíz hatékony stratégiáinak fejlesztése és végrehajtása</p> <p>2.3. Intézkedés: A vészhelyzetek kezelésére szolgáló rendszerek és fellépés hatékonyságának növelése</p> <p>3. Prioritás “People to people” akciók</p> <p>3.1. Intézkedés: A civil társadalom és helyi közeg fejlesztésének támogatása</p> <p>3.2. Intézkedés: Az oktatási, kulturális és sportaktivitások terén való együttműködés fejlesztése</p> <p>3.3. Intézkedés: Az önkormányzat fejlesztése a határmenti vidékeken</p> <p>3.4. Intézkedés: A társadalmi és kulturális integráció javítása a határmenti övezetben</p>
<p>Délkelet-Európa nemzetközi program</p> 	
<p>Információk a szervezetről</p>	<p>A szervezet elnevezése: Sekretarijat za evropske integracije</p> <p>E-mail: tijana.lilijanic@mn.vu</p> <p>Telefon:</p>
<p>Az eredeti elérhetősége</p>	<p>Ezen fordítás nem tekinthető hivatalosnak. A fordításokat a Global Project & IT Cosulting d.o.o. munkatársai készítették. Az eredeti dokumentum megtalálható a következő weboldalon: http://www.southeast-europe.net/en/</p>
<p>Célok, finanszírozás</p>	<p>A Délkelet-Európa együttműködési program fő célja, hogy fejlessze a nemzetközi együttműködést, amelyek stratégiai fontossággal bírnak, amelyek fejlesztik a területi, gazdasági és szociális integrációt, és támogatják a kohéziót, a stabilitást és a konkurencsséget. A program területébe tartoznak a tagországok (Ausztria, Bulgária, Görögország, Magyarország, Olaszország egy része, Szlovákia, Szlovénia és Románia) és a tagjelölt országok (Albánia, Bosznia és Hercegovina, Montenegró, Horvátország, Makedónia, Moldávia, Szerbia, Ukrajna egy része).</p> <p>A SEE program keretein belül a projektek támogatása az ERDF és IPA alapok felől történik 85%-os arányban. a költségvetés másik részét nemzeti finanszírozással kell fedni a résztvevők részéről. A szerbia részére elkülönített költségvetés az első körben 1.114.228 EUR, a program teljes értéke pedig 58.287.044 EUR.</p>
<p>Prioriteti</p>	<p>1. Prioritás: Az innováció és vállalkozások fejlesztése</p> <p>Ezen prioritás öleg Délkelet-Európa jövőbeli fejlődéséhez fog hozzájárulni, mint</p>

	<p>olyan helyszín mely megfelelő az innováció és technikai-technológiai fejlesztések számára. A cél a vállalkozásfejlesztés, az innováció, a gazdasági tudás, az integritás és gazdasági kapcsolatok növelése a programmal lefedett területen.</p> <p>1.1 Intézkedés: A technológiai hálózatok fejlesztése</p> <p>1.2 Intézkedés: Az innovatív vállalkozások számára megfelelő környezet fejlesztése</p> <p>1.3 Intézkedés: Az innováció keretfeltételeinek megteremtése</p> <p>2. Prioritás: Környezetvédelem</p> <p>A környezetvédelem hozzájárul az élettér fejlesztéséhez, valamint a védett területek jobb fenntartásához. A határok akadályainak áthidalása a cél, valamint, a jövőbeli veszélyek és lehetőségek előrevetítése és a közös nemzetek közötti környezetvédelmi akciók fejlesztése.</p> <p>2.1 Intézkedés: Az integrált vízgazdálkodás fejlesztése és árvízelhárítás</p> <p>2.2 Intézkedés: Az ökológiai veszélyek elhárításának fejlesztése</p> <p>2.3 Intézkedés: A természeti erőforrások és védett területek kezelésében történő együttműködés javítása</p> <p>2.4 Intézkedés: Az energia és erőforráshatékonyság népszerűsítése</p> <p>3. Prioritás: Az elérhetőség javítása</p> <p>A 3. prioritás célja, hogy hozzájáruljon a helyi és regionális résztvevők európai hálózatok számára történő elérhetőségének fejlődéséhez. Ezek magukba foglalják a fizikai infrastruktúrát, csakúgy, mint az információs közösség elérhetőségét. A cél a koordinációs előkészületek népszerűsítése a hálózatok elérhetőségének érdekében és a multimodalitás támogatás érdekében.</p> <p>3.1 Intézkedés: A népszerűsítés koordinációjának, tervezésének és a primáris és szekundáris szállítási útvonalak kihasználásának fejlesztése</p> <p>3.2 Intézkedés: A digitálizáció megvalósítási stratégiájának fejlesztése</p> <p>3.3 Intézkedés: A multimodális platformok keretfeltételeinek fejlesztése</p> <p>4. Prioritás: A nemzetközi szinergiák fejlesztése a terület fenntartható fejlődésének érdekében</p> <p>Ezen prioritás esetében a hangsúly a terület kiegyensúlyozott és policentrikus program modelljén van. A 4. prioritás specifikus és erős kapcsolatot mutat a gazdaság, környezet és szociális problémák között.</p> <p>4.1 Intézkedés: A fő problémák megoldása, amelyek a nagyvárosi és falusi vidékeket sújtják</p> <p>4.2 Intézkedés: A fejlesztési területek kiegyensúlyozott modelljének népszerűsítése</p> <p>4.3 Intézkedés: A kulturális értékek népszerűsítése</p>
--	--

Határon átnyúló együttműködési program Szerbia-Bosznia és Hercegovina

Információk a szervezetről	Közös Technikai Titkárság Ljiljana Ršumović a KTT vezetője E-mail: ljiljana.rsumovic@srb-bih.org Telefon: 00381 (0)31 512 394 Cím: Nemanjina 52 31 000 Uzice
Az eredeti elérhetősége	Ezen fordítás nem tekinthető hivatalosnak. A fordításokat a Global Project & IT Consulting d.o.o. munkatársai készítették. Az eredeti dokumentum megtalálható a következő weboldalon: http://www.srb-bih.org/index.php
Célok és finanszírozás	<p>Az emberek, közösségek és gazdaságok összekötése a határmenti területeken közös részvételen keresztül a fejlesztésben, humán, természeti és gazdasági erőforrásokat használva.</p> <p>Specifikus célk:</p> <ol style="list-style-type: none">1. az programterület KKV intézményi kereteinek fejlesztése2. a turizmus, mint kulcsfontosságú gazdasági szektor fejlesztése a régióban3. a határon átnyúló együttműködés fejlesztése a kereskedelem és piacpolitika terén4. a határon átnyúló szinergiák (újboldi) megteremtése a vállalkozásokat és kereskedelmet támogató szervezetek között, a közös együttműködési kezdeményezések népszerűsítésének érdekében5. a minőségi környezet megőrzése a határmenti régióban közös együttműködési kezdeményezések által a környezetvédelem és nyersanyagforrások védelmének terén6. a „people to people” tevékenységek növelése, a kulturális és sportkapcsolatok erősítésének érdekében, valamint amindkét félt érdekeit érintő közös részvétel érdekében <p>A program értéke:</p> <p>2007: 1,1 millió Euró</p> <p>2008: 1,1 millió Euró</p> <p>2009: 1,1 millió Euró</p> <p>Összesen: 3,3 millió Euró</p>
Prioriteti	I.Prioritás A társadalmi és gazdasági kohézió megteremtése olyan aktivitásokon keresztül, amelyek fejlesztik a fizikai, üzleti, társadalmi és intézményi infrastruktúrát és kapacitást.

	<p>Az ilyen módon meghatározott prioritás lehetővé teszi a program felhasználói számára, hogy széles skálán mozgó aktivitásokat hajtsanak végre, amelyek által megvalósítják céljaikat. Mivel ez az első határon átnyúló együttműködési program a két ország között, közös álláspont, hogy a magasabb szintű céloknak nem kellene túlzott korlátozásokat foganatosítani az alacsonyabb szintű célokkal szemben. Ez a prioritás olyan aktivitásokat támogat, amely segítik a specifikus célok megvalósulását, és logikai keretet biztosítanak az intézkedéseknek.</p> <p><i>1.1. Intézkedés</i> A produktivitás és konkurencsság növelése a gazdasági, vidéki és ökológiai források tekintetében a program területén.</p> <p>Ezen intézkedés úgy lett kialakítva, hogy megvalósítsa a közös erőfeszítések fejlesztését a források hatékonyabb kihasználása érdekében a program területén..</p> <p><i>1.2. Intézkedés</i> Olyan kezdeményezések a határon átnyúló együttműködési program keretein belül, amelyek az emberek és ötletek cseréjét hivatottak elősegíteni, a szakmai és polgári együttműködés fejlesztésének céljából.</p> <p>Ezen intézkedés azért lett kialakítva, hogy megvalósítsa a közelebbi együttműködést a helyi közösségek között községi szinten, és fejlessze a lakosság és szakmai csoportok közös érdekeit. Az intézkedés a kisebb léptékű „people to people” projekteket fogja támogatni. Az intézkedés támogatást fog nyújtani gazdasági aktivitásokhoz a program területén, valamint lehetőséget fog nyújtani a kulturális, történelmi, etnikai, oktatási és sportkapcsolatok fejlesztéséhez.</p>
--	---

A forrástérkép segítségével képet kapunk a támogatás tematikájáról és mértékéről az elérhető pénzügyi források esetében. A forrástérkép segítségével lehetséges a projektek pénzügyi megtervezése. Alapvető információkat mutatunk be, amelyek fontosak és relevánsak a projektaktivitások megtervezésére, valamint támogatást nyújtanak a projektekkel kapcsolatos döntésekhez. A forrástérkép a programokat a 2011-es állás szerint mutatja be, tehát az információ ezen dátum fényében tekintendő aktuálisnak, és tájékoztató jelleggel bírnak. A forrástérkép célja az informálás és tájékoztatás. A forrástérkép kidolgozása során a 2007-2013-as programok adatait vettük alapul, tehát a forrástérkép frissítése szükséges az új programok fényében a 2013-as év végén. A finanszírozás lehetséges forrásai prioritások és intézkedések szintjén vannak megjelenítve, amelyeket az Európai Unió támogat, de belső források felkutatása is szükséges. További információkért kérem forduljanak az egyes programok információs pontjaihoz.